

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

BIULETYN

informacyjny

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2014/2015
w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja
w Krakowie

s. 4

Pierwsze Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR” okazały się wielkim sukcesem

Uroczyste otwarcie Ośrodka Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej

Szanowni Czytelnicy,

z prawdziwą przyjemnością oddajemy w Państwa ręce kolejny numer Biuletynu Informacyjnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

Chcemy jednocześnie poinformować, że o tego numeru, nasz Biuletyn będzie posiadał mutację internetową, w której znajdują się obszerniejsze relacje oraz – co stanowi odpowiedź na Państwa częste prośby – kolorowe zdjęcia. Rozwiązanie to umożliwi umieszczanie znacznie większej liczby materiałów i uczyni to wydawnictwo jeszcze ciekawszym i bliższym Społeczności Uniwersytetu. Zachęcamy do przysyłania materiałów. Czekamy również na Państwa uwagi, które – o czym jesteśmy przekonani – pomogą nam uczynić Biuletyn jeszcze bardziej nowoczesnym pismem akademickim.

*Wydanie internetowe dostępne jest pod adresem:
<http://biuletyn.ur.krakow.pl/index/site/2281>*

Redakcja

Redakcja

Szymon Sikorski – redaktor naczelny
Izabella Majewska
Monika Marszałik
Paulina Czuryłowska

Adres Redakcji

Biuro Informacji i Promocji
Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie
al. Mickiewicza 21
31-120 Kraków
tel. (+48) 12 662 41 95
tel. (+48) 12 662 43 96
e-mail: s.sikorski@ur.krakow.pl
promocja@ur.krakow.pl

Wydawca

Uniwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
Wydano za zgodą Rektora UR
Fotografie:
Gabriel Wojcieszek, Adam Mróz,
Andrzej Owsiański

Projekt okładki

opracowanie graficzne: Paulina Czuryłowska
zdjęcie: Magdalena Ranocha

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych w nadesłanych tekstach

ISSN: 1899 - 7775

Nakład: 1000 egz.

Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Rolniczego
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
dostępny jest w wersji elektronicznej
na stronie internetowej uczelni www.ur.krakow.pl

Skład, łamanie, druk:

EKODRUK, Kraków

z życia Uczelni

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2014/2015	4
Uroczyste otwarcie Ośrodka Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej	16
Jubileusz 40-lecia Oddziału i Wydziału Technologii Żywności.....	18
Jubileusz 65-lecia Wydziału Leśnego.....	20
Pierwsze Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR”	23
Nominacje profesorskie.....	24
Wspomnienie o zmarłych.....	30
Informacje z prac Senatu	33

nasze sukcesy

Dr Tomasz Wojnar – „Wykładowcą roku 2013/2014” na Uniwersytecie Dzieci	34
--	----

nauka i współpraca międzynarodowa

Wyniki oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie opracowane na podstawie „Informacji o działalności nauczyciela akademickiego za lata akademickie 2011/2012 – 2012/2013”	35
„Rola genu Fes w rozwoju miażdżycy – ilościowa i jakościowa ocena zmian miażdżycowych u myszy genetycznie zmodyfikowanych LDLR-/- pozbawionych genu Fes-/-” – relacja ze stażu naukowego	47
Badania w ramach grupy „Analytical Chemistry of Contaminants” – relacja ze stażu naukowego	49
Wizyta delegacji Pekinńskiego Uniwersytetu Rolniczego	51
VIII Małopolska Noc Naukowców	53

współpraca z gospodarką

Posiedzenie Konwentu UR.....	55
Zeus wsparciem dla nauki	56
Dokąd zmierza kompleksowy rozwój terenów wiejskich? Refleksje na temat teorii i praktyki – wykład Univ.-Prof. EoE dr.-Ing Holger`a Magel`a z Uniwersytetu Technicznego w Monachium, wygłoszony w trakcie VIII Międzynarodowej konferencji Województwa Małopolskiego i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich „Wyzwania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2014-2020 w świetle istniejących doświadczeń krajowych i międzynarodowych	58

konferencje

XXI Konferencja naukowa „Infrastruktura i środowisko”	63
IV Międzynarodowa konferencja naukowa „Młodzież w gospodarstwach rodzinnych i na obszarach wiejskich Europy”	65
„4th Small Workshop on Operator Theory”	68
4th International and Interdisciplinary Symposium „Cultural Landscapes in Rural and Urban Areas”	69
11. Kongres European Foundation for Plant Pathology „Healthy plants – healthy people”	71
Konferencja naukowa „120 lat hodowli bydła czerwonego polskiego”	72
VIII Międzynarodowa konferencja Województwa Małopolskiego i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dotycząca rozwoju obszarów wiejskich „Wyzwania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2014-2020 w świetle istniejących doświadczeń krajowych i międzynarodowych”	75
Jubileuszowa konferencja naukowa „Drobne gospodarstwa rolne a rozwój obszarów wiejskich”	77

nie tylko nauka

VIII Krajowa Wystawa Polskiego Bydła Czerwonego w Szczyrzycu	78
III Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych	80
Jubileusz 45-lecia ukończenia studiów. Zjazd absolwentów Wydziału Zootechnicznego WSR w Krakowie, rocznika 1964-1969	82
Święto plonów w Uniwersytecie Rolniczym.....	83
Podpisanie porozumienia między Uniwersytetem Rolniczym a Podkrakowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku	84

wywiad numeru

Chcemy spokojnie i bez pustych słów dyskutować o możliwych strategiach i przedsięwzięciach zmierzających do osiągnięcia równowagi miasto-wieś – zaznacza Univ.-Prof. EoE Dr.-Ing. Holger Magel z Uniwersytetu Technicznego w Monachium	85
--	----

kultura

Festiwalowe lato „Skalnych”	88
-----------------------------------	----

nowości wydawnicze

Nowości Wydawnictwa Uniwersytetu Rolniczego	90
---	----

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2014/2015 w Uniwersytecie Rolniczym

Kraków, 2 października 2014 r.

Uroczysta inauguracja 62. roku akademickiego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, odbyła się w Centrum Kongresowym UR.

Tradycyjnie inaugurację poprzedziła liturgia Mszy świętej sprawowana w kościele pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza, której przewodniczył ks. bp Grzegorz Ryś.

Oprawę muzyczną obu uroczystości zapewnił Chór Uniwersytetu Rolniczego pod dyrekcją Artura Sędzielarza.

Przemówienie inauguracyjne JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Sady

*Panie Ministrze,
Szanowni Parlamentarzyści,
Ekscelencje przedstawiciele
Korpusu Dyplomatycznego,
Magnificencje Rektorzy,
Społeczności Akademicka,
Szanowni Państwo,*

inauguracja roku akademickiego to wyjątkowy dzień dla każdej uniwersyteckiej społeczności. Stanowi ona okazję do spotkania przyjaciół, podsumowania minionego okresu i nakreślenia planów na przyszłość. Bardzo się cieszę mogąc powitać w murach Uniwersytetu Rolniczego tak wiele życzliwych nam osób, których grono systematycznie się powiększa. Jeszcze raz witam Państwa bardzo serdecznie. Dziękuję za przybycie i współpracę z naszą Uczelnią.

Spotykamy się w wyjątkowym momencie historycznym. Z dumą świętujemy 25-lecie przemian, które zapoczątkowane zostały w Polsce i przyniosły wolność dla całej Europy. Wcześniej, po mrokach wojny, poczęta z ducha wolności i humanistycznych ideałów, zrodziła się integracja europejska.

W roku 2004 weszliśmy w skład Wspólnoty Europejskiej, w której kręgu kulturowym byliśmy przecież od ponad 1000 lat. Dzięki poświęceniu i odwadze wielu osób, często bezimiennych bohaterów, zamknięte zostały wówczas podziały, będące wynikiem obłąkanych ideologii. I chociaż obecnie, niczym pomruk tamtych dni, odzywają się demony przeszłości, to jednak jestem przekonany, że wspólnie, jako Europejczycy, stawimy czoła tym zagrożeniom.

Szanowni Państwo!

Zmieniające się dynamicznie na przestrzeni ostatnich lat trendy makroekonomiczne utwierdzają nas w przekonaniu, że nowoczesne, szeroko rozumiane rolnictwo staje się ważną gałęzią polskiej gospodarki i eksportu, co potwierdzają liczne opracowania. Kłopoty natury politycznej, chociaż wywarły wpływ na kondycję finansową wielu producentów – dotykając konkretnych ludzi i ich rodziny, to jednak nie zmieniły jakości polskiej żywności, która jest znana i ceniona w świecie. W czasie zorganizowanych wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego

I Małopolskich Targów Żywności „Zasmakuj z UR” mogliśmy się przekonać, jak wielki potencjał drzemie w nowoczesnym, a zarazem tradycyjnym rolnictwie.

W dniu dzisiejszym gościmy pana **Władysława Kosiniaka-Kamysza** – ministra pracy i polityki społecznej, który wygłosi wykład inauguracyjny zatytułowany: *Innowacyjna gospodarka, społeczeństwo i nauka – perspektywa rozwoju do 2020 r.* Serdecznie dziękujemy za przyjęcie zaproszenia.

Proszę pozwolić, że w wielu momentach swojego wystąpienia będę po części wyrazi-cielem oczekiwań środowiska akademickiego i skoncentruję na wyzwaniach, jakie stawia przed nami perspektywa lat 2014-2020. Jak wskazują liczne analizy: *„przemiany społeczne, ekonomiczne i technologiczne sprawiają, że polskie szkolnictwo wyższe musi zmierzyć się z wyzwaniami, które są charakterystyczne dla całej Europy tj.: potrzebą internacjonalizacji, zwiększeniem zatrudnialności absolwentów czy wzmocnieniem więzi z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Niż demograficzny, czy masowość studiów wyższych – to z kolei specyficzne wyzwania stojące przed szkolnictwem wyższym*

w Polsce¹. Dostrzegamy te wyzwania, czego najlepszym potwierdzeniem jest rosnąca systematycznie wymiana międzynarodowa podejmowana w naszej Uczelni – dość wspomnieć, że w wyjazdach zagranicznych w roku 2000 uczestniczyło 281 pracowników, zaś w 2013 roku – 465. Poszerzanie oferty edukacyjnej dostępnej w języku angielskim umożliwia również wymianę kadry naukowej i studentów. Obserwujemy ponadto wzrost liczby publikacji naukowych, drukowanych w liczących się w świecie czasopiśmie naukowych. Wpisujemy się tym sposobem w tworzenie Europejskiej Przestrzeni Badawczej i niwelujemy istotny mankament, jakim pozostaje nadal niewielki odsetek zagranicznych studentów. I chociaż jak wskazuje GUS w latach 2004-2013 wzrósł on trzykrotnie, to jednak wynosił on zaledwie 1,74 proc.² Jednocześnie Polska posiada najwyższy w Europie współczynnik osób z wyższym wykształceniem w wieku 30-34 lata, który sięga 40 proc. To zaś przekłada się na mobilność społeczeństwa, gdyż w grupie absolwentów szkół wyższych notowane jest najniższe bezrobocie. Z dumą mogę przyznać, że nasi absolwenci, stosunkowo szybko znajdują zatrudnienie zgodne z posiadanymi kwalifikacjami. Z radością mogę wskazać, że rośnie także liczba osób decydujących się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Stanowi to efekt funkcjonowania wielu podmiotów, w tym m.in. Inkubatora Przedsiębiorczości, w którym młodzi ludzie mogą realizować swoje pomysły na samodzielność i biznes. Wspólnie z Centrum Transferu Ekotechnologii utworzyliśmy także Preinkubator Przedsiębiorczości Akademickiej.

Z niepokojem dostrzegamy, że znaczącym wyzwaniem, z jakim boryka się polska gospodarka, jest spadająca innowacyjność. Raporty publikowane zarówno przez Narodowy Bank Polski, jak też międzynarodowe instytucje,

¹ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2014, s. 14.

² Szkoły wyższe i ich finanse, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2013 r.

Wystąpienie inauguracyjne JM Rektora UR prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Sady

w tym Światową Organizację Własności Intelektualnej, Bank Światowy, czy opublikowany w 2013 roku ranking Innovation Union Scoreboard wynika, że Polska spadła, w tej kategorii, do najniższej grupy w Unii Europejskiej zajmując 4. od końca miejsce³. To jednak problem ogólnoeuropejski, o czym przekonuje komisarz ds. badań, innowacji i nauki UE, **Máire Geoghegan-Quinn**, wskazując, że „*Innowacyjność powinna być w centrum wszystkich programów politycznych państw członkowskich*”⁴. Jako środowisko naukowe dostrzegamy, że perspektywa na lata 2014-2020, szczególnie Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, zawierają nowe instrumenty mające wspierać wdrożenia naukowe do gospodarki. Należy, bowiem definitywnie skończyć z budowaniem przewag konkurencyjnych opartych w głównej mierze na czynnikach kosztów pracy⁵. Ponadto Unia Europejska, w okresie najbliższych lat musi określić czy i na jakich warunkach przystąpić do Strefy Wolnego Handlu ze Stanami Zjednoczonymi. Determinacja administracji amerykańskiej, jest tym większa, że obóz demokratyczny prezydenta

³ Globalny raportu konkurencyjności 2013-2014, Narodowy Bank Polski we współpracy z World Economic Forum (WEF), Warszawa, wrzesień 2014.

⁴ http://ec.europa.eu/polska/news/130326_innowacje_pl.htm, data pobrania 4.I. 2014 r.

⁵ Strategia rozwoju kraju 2020, Warszawa, wrzesień 2012, s. 79.

Baracka Obamy chce, aby to porozumienie z Europą było podpisane jeszcze podczas jego kadencji. Goszczący w Polsce w listopadzie 2013 r. sekretarz stanu **John Kerry**, podkreślił m.in. „*kluczowe znaczenie współpracy gospodarczej między Polską a Stanami Zjednoczonymi, w dziedzinie nowoczesnych technologii*”⁶. W tym celu koniecznym jest zwiększenie nakładów na naukę i wdrożenia do gospodarki, w przeciwnym razie grozi nam „*spowolnienie tempa wzrostu wydajności i utknięcie w tzw. pułapce średniego poziomu rozwoju*”⁷. Uniwersytet Rolniczy od wielu lat współpracuje z licznymi podmiotami gospodarczymi reprezentującymi pełne spektrum wielkości kapitału. W tym celu w roku 2012 powołaaliśmy Konwent Uniwersytetu Rolniczego, skupiający przedstawicieli największych firm w regionie oraz władze trzech ościennych województw. Cieszę się, widząc tak liczne grono przedstawicieli biznesu. To właśnie u Was nasi studenci zdobywają tak liczącą się na rynku pracy praktykę zawodową oraz poznają funkcjonowanie całego przedsiębiorstwa. Praktyka ta pobudza kreatywność i przedsiębiorczość młodych ludzi. Żywię nadzieję, że współpraca ta w przyszłości będzie się nadal harmonijnie

⁶ <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/sekretarz-stanu-usa-john-kerry-przylecial-do-polski,368848.html>, data pobrania 4.IX.2014 r.

⁷ Konkurencyjna Polska. Jak awansować w światowej lidze gospodarczej, red. J. Hausner, Kraków 2013, s. 10.

Mszy świętej na rozpoczęcie roku akademickiego, sprawowanej w intencji Społeczności Uniwersytetu Rolniczego, przewodniczył ks. bp Grzegorz Rys

rozwijać. Tym bardziej, że „publiczne wydatki na B+R w relacji do PKB osiągnęły w Polsce (...) taką wysokość, jakiej w zasadzie należałoby się spodziewać przy obecnym poziomie rozwoju gospodarczego (...). Niezwykle niskie są natomiast prywatne wydatki na badania w relacji do PKB. Należałoby oczekiwać wydatków biznesu (...) kilkukrotnie wyższych, niż to ma miejsce w rzeczywistości”⁸. Pod tym względem, znacząco odbiegamy od średniej unijnej, gdyż „wydatki polskich przedsiębiorstw na B+R stanowią zaledwie 25 proc. średniej dla UE. Dla porównania w Danii poziom ten wynosi 150 proc., w Szwecji – 178 proc.”⁹ Znajdujemy się na poziomie czterokrotnie mniejszej od nas Słowacji. Polska nauka oczekuje, że zgodnie z założeniami, osiągnięty zostanie wzrost potencjału komercyjnych nakładów na B+R, prowadzonych w jednostkach naukowych, co przyczyni się również do podniesienia poziomu polskiej nauki w świecie. Mamy jednak świadomość, że nasz Uniwersytet, jako uczelnia akademicka, nie może koncentrować się wyłącznie na tworzeniu rozwiązań dla gospodarki. Konieczne są również nakłady na badania podstawowe i dydaktykę. Synergia taka zgodna jest ze strategią rozwoju naszej Uczelni na lata 2014-2020. Panie Ministrze,

Kraków, jako silny ośrodek akademicki liczy na dodatkowe wsparcie przewidziane w ramach koncepcji inteligentnej specjalizacji, zakładającej koncentrację wsparcia w obszarach o najwyższym potencjale rozwojowym. Jesteśmy ku temu predystynowani, gdyż w wielu rankingach krakowskie uczelnie plasują się w gronie wiodących ośrodków akademickich w Europie¹⁰. Wspominał również o tym wicepremier **Janusz Piechociński** w czasie tegorocznego Forum Ekonomicznego w Krynicy¹¹. O ich rosnącej randze świadczy dobitnie fakt, że dyplom renomowanej uczelni stanowi atut na rynku pracy. Takie wnioski płyną m.in. z dokumentu *Szkolnictwo wyższe w Polsce*, opracowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹². Zawarte w nim informacje mogą stanowić punkt wyjścia do dalszych analiz i prognoz dotyczących rozwoju polskich uczelni, ze szczególnym uwzględnieniem Krakowa. Z satysfakcją chcemy odnotować, że w wielu przypadkach spełniamy kryteria, o których wspomina przywołane opracowanie. Doskonałym potwierdzeniem tej tezy jest podpisane 30 czerwca bieżącego roku listu intencyjnego pomiędzy

Uniwersytetem Rolniczym, Akademią Górniczo-Hutniczą i Politechniką Krakowską, w sprawie utworzenia związku uczelni. Dzięki wykorzystaniu posiadanego potencjału naukowo-dydaktycznego oraz możliwości twórczych pracowników i studentów, przyczyni się ono do rozwoju społecznego, ekonomicznego, technicznego i kulturowego Krakowa, Małopolski i Rzeczypospolitej.

Chociaż program *Inteligentny Rozwój* nie dotyczy bezpośrednio obszarów wiejskich, to jednak oczekujemy, że wdrażanie założeń nowej perspektywy finansowej przyniesie wzrost konkurencyjności całej gospodarki i przyczyni się do ekonomicznego wzmocnienia obszarów wiejskich. Jest to tym istotniejsze, że jak wskazują liczne analizy ekonomiczne, do 2050 roku „światowe zapotrzebowanie na żywność wzrośnie o 70 procent”. Jednocześnie okazuje się, że według opublikowanego w Rzymie w czerwcu 2013 roku raportu Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa, 870 milionów ludzi na świecie cierpi z powodu głodu, a dwa miliardy jest niedożywionych. Zjawisko głodu w XXI wieku staje się w pewnym sensie wyrzutem skierowanym do nas – naukowców. Na tej drodze, jak przekonywali uczestnicy wiedeńskiej konferencji WHO, pojawia się równie istotna kwestia, czyli bezpieczeństwo żywności. Należy szukać optymalnego połączenia tego, co nowoczesne z tym, co zdrowe i bezpieczne¹³.

Warto postawić pytanie – Czy wykorzystaliśmy tę dziejową szansę, jaką okazała się integracja europejska? „Dane makroekonomiczne wskazują, że w skali regionu szansa ta została wykorzystana. W latach 2003-2013 nie tylko PKB per capita, (...) znacząco wzrósł, ale również zmniejszył się dystans do krajów UE-15. W momencie akcesji PKB per capita w krajach Europy Środkowo-Wschodniej nie przekraczał 50 proc. średniego poziomu dobrobytu w państwach UE -15, natomiast w 2013 r. wzrósł do ponad 60 proc.”¹⁴ Jako Uniwersytet

¹⁰ *Strategia Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na lata 2014-2020*, Kraków 2014.

¹¹ Wicepremier Piechociński na Forum Ekonomicznym w Krynicy, <http://www.mg.gov.pl/node/21564>, data pobrania 4.IX.2014 r.

¹² *Szkolnictwo wyższe w Polsce*, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa 2013.

¹³ *Deklaracja wiedeńska w sprawie żywienia i chorób niezakaźnych w kontekście polityki ramowej „Zdrowie 2020”*, Wiedeń 5 lipca 2013, s. 2.

¹⁴ *Sytuacja gospodarcza w krajach Europy Środkowej i Wschodniej*, nr. 2/2014, Narodowy Bank Polski, Warszawa lipiec 2014, s. 8-9.

Rolniczy ze szczególną uwagą analizujemy sytuację polskich rolników. Autorzy publikacji *Polska wieś 2014* wskazują, że „*nigdy wcześniej na wieś i do gospodarstw rolnych (...) nie napłynęło tak dużo funduszy (...). Przyznane Polsce środki (...) na lata 2014-2020 (...) stwarzają realne podstawy kontynuowania pozytywnych tendencji*”¹⁵. Jednak dostrzegamy, że wiele jeszcze pozostało do zrobienia i w tym obszarze polska nauka może okazać się nie tylko pomocna, co wręcz konieczna.

Sytuacja, w jakiej obecnie się znajdujemy, zmusza uczelnie nie tylko do oszczędnego korzystania ze środków dostępnych w ramach subwencji, ale także do bardziej aktywnego poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania. Występujący niż demograficzny, którego skutki będziemy w Polsce odczuwać do roku 2030, w wielu przypadkach powoduje spadek liczby studentów. Jako jedyna uczelnia o profilu rolniczym w Krakowie nie odczuwamy jeszcze tak silnie tego trendu.

W inaugurowanym roku w naszych murach, na 7 wydziałach, jednostce międzyuczelnianej, 24 kierunkach i ponad 50 specjalnościach kształci się będzie ponad 11 tysięcy studentów. Cieszy nas nie tylko sama liczba, ale także poziom wiedzy i umiejętności, jaki oni reprezentują. Są wśród nich finaliści i laureaci olimpiad przedmiotowych na poziomie centralnym. Staramy się rozwijać ten ogromny potencjał i z zadowoleniem obserwujemy, że systematycznie wzrasta liczba rolników posiadających wyższe wykształcenie kierunkowe. Szanowni Państwo, zgodnie ze statutem, nasze zainteresowania badawcze ogniskują się wokół szeroko pojętych nauk rolniczych. Prowadzimy badania w bardzo wielu strategicznych i innowacyjnych dziedzinach, skupiających się wokół sektora *Life Science*. Należy go rozumieć, jako nauki o życiu. Tak szerokie spektrum badawcze i edukacyjne predestynuje nas do aktywnego udziału w rozwiązywaniu najbardziej kluczowych zadań, regionalnej i krajowej gospodarki.

¹⁵ *Polska wieś 2014. Raport o stanie wsi*, Warszawa 2014 r., red. I. Nurzyńska, W. Poczta, Warszawa 2014, s. 24-25.

*JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie
prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady*

Poszukujemy również alternatywnych i odnawialnych źródeł energii, w czym wpisujemy się w projekt *Polityki energetycznej Polski do 2050 roku*¹⁶, którego konsultacje zakończono 1 września bieżącego roku.

Nie sposób dziś prowadzić badań bez posiadania nowoczesnej bazy naukowo-dydaktycznej. W naszym Uniwersytecie trwają prace inwestycyjne i modernizacyjne mające dostosować pracownie i laboratoria do wyzwań, jakie stawia przed nami rosnąca światowa konkurencja. W dniu dzisiejszym otwarty zostanie kompleks budowany dla Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR. To wielkie przedsięwzięcie realizowane jest dzięki przychylności władz wojewódzkich i centralnych. Tym sposobem polska nauka otrzyma nowoczesne zaplecze służące kształceniu lekarzy weterynarii oraz prowadzeniu badań naukowych. Chcę w tym miejscu podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w powstanie i realizację tego projektu. Szczególne słowa kieruję pod adresem pomysłodawców – Rektorów: **profesora Karola Musioła i profesora Janusza Żmiji**. Dziękuję obecnym władzom rektorskim Uniwersytetu Jagiellońskiego, na czele z JM Rektorem **profesorem Wojciechem Nowakiem**, naukowcom i pracownikom firm zaangażowanych w proces budowy. Za

¹⁶ *Polityki energetycznej Polski do 2050 roku*, Warszawa sierpień 2014, Ministerstwo Gospodarki, wersja 0.1.

równie ważne przedsięwzięcia inwestycyjne należy uznać remonty wielu budynków. Nie wchodząc w szczegóły, mogę zaznaczyć, że w 2015 roku Uczelnia zrealizuje inwestycje o łącznej wartości blisko 10 milionów złotych. Niezależnie od tych planów podjęliśmy działania zmierzające do pozyskania środków na budowę kompleksu weterynaryjnego w Rzęsce. Wartość tej inwestycji szacuje się na 140 milionów złotych. Pragnę jednocześnie podkreślić, że działania te wykonujemy również dzięki pozyskanym funduszom unijnym, które zmieniają obraz Małopolski, czyniąc z niej region oparty na wiedzy, a także dzięki dotacjom z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Za tę pomoc serdecznie dziękuję Pani Minister Nauki, zaś Pana **Ministra Kosiniaka-Kamysza** proszę o przekazanie wyrazów naszej wdzięczności.

W tym miejscu będąc wyrazicielem opinii całej społeczności naszej Uczelni, chcę podziękować osobom, które szczególnie mocno angażują się we współpracę z nami. Dziękuję parlamentarzystom, za reprezentowanie naszych interesów i tworzenie tak przyjaznych relacji w wielu ministerstwach, a Panią **poseł Dorotę Niedzielę** proszę o przekazanie tych słów swoim koleżankom i kolegom. Dziękuję **Panu Jerzemu Millerowi** – wojewodzie małopolskiemu za okazywaną nam pomoc i życzliwość w rozwiązywaniu wielu kluczowych dla Uniwersytetu spraw. Serdecznie

Kolegium Rektorskie Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, od lewej: prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką, JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady, dr hab. inż. Stanisław Malek, prof. UR – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich

słowa kieruję pod adresem **Pana Marka Sowy** – marszałka województwa małopolskiego, za okazywane nam zrozumienie i przychylność. Wielkie słowa wdzięczności kieruję także do obecnego wśród nas **Pana Wojciecha Kozaka** – wicemarszałka województwa małopolskiego, którego nie waham się nazwać naszym przyjacielem. Proszę mi pozwolić, że zwrócę się jeszcze do **Pana Tadeusza Trzmieła** – pierwszego zastępcy prezydenta miasta Krakowa. Dziękuję za pomoc w prowadzeniu szeregu działań związanych z infrastrukturą, które dzięki Pańskiemu zaangażowaniu znalazły pozytywny dla nas finał. Centralne miejsce każdego uniwersytetu stanowi biblioteka. Nasz księgozbiór, obejmujący aktualnie 417 tysięcy woluminów, jest sukcesywnie powiększany. Dostęp do niego staje się coraz łatwiejszy, a obieg wiedzy szybszy. Rozwój bazy i księgozbioru umożliwia prowadzenie badań i rozwój kadry, bowiem jak czytamy w przywołanym wcześniej Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja „*dla rozwoju kadr akademickich uczelni i budowania innowacyjnej gospodarki niezwykle istotne jest wspieranie osób posiadających zaawansowane kompetencje badawcze*”¹⁷. W naszym Uniwersytecie zatrudnionych jest 276 samodzielnych pracowników naukowych, w tym

112 profesorów. Z każdym rokiem, z dumą, dokonujemy promocji doktorskich i habilitacyjnych. Łącznie wypromowaliśmy już 493 doktorów habilitowanych i 1562 doktorów. To także jest nasz wkład w rozwój europejskiej nauki. Nasi pracownicy wnioskowali i co więcej uzyskali znaczącą liczbę grantów. Także studenci – seniorzy mają wspaniałe warunki do nauki na działającym w strukturach naszej Uczelni Uniwersytecie Trzeciego Wieku. Decyzją **profesora Jacka Majchrowskiego** – prezydenta miasta Krakowa, uzyskał on po raz trzeci z rzędu certyfikat *Miejsce Przyjazne Seniorom*.

Staramy się być także blisko naszych rodziców – być może przyszłych studentów. W obecnym roku otrzymaliśmy wyróżnienie Jury Słoneczniki 2014, za organizację „Ogólnopolskich Dni Owada” jako najbardziej rozwijowej krakowskiej inicjatywy dla dzieci w wieku od zera do 14 lat.

Studiowanie to nie tylko nauka, to również codzienne życie. Z myślą o naszych zamiejscowych studentach podjęliśmy decyzję o modernizacji domów studenckich. Prace te w znacznej mierze są już na ukończeniu. Dziś w akademikach Uniwersytetu Rolniczego może mieszkać 1600 osób, zaś warunki socjalne stwarzają doskonałe możliwości do nauki i wypoczynku.

Szanowni Państwo!

Proszę mi pozwolić, że zwrócę się teraz do Studentów, którzy są sercem naszego Uniwersytetu. Jesteście Państwo pokoleniem, które urodziło się już w wolnej Polsce – to wielki przywilej, ale i zobowiązanie. Kraków to wyjątkowe miejsce na mapie Polski i Europy, w którym niemal na każdym kroku człowiek obcuje z kulturą. Misją Uniwersytetu nie jest jedynie krzewienie wiedzy, lecz także troska o pielęgnowanie tradycji patriotycznych i narodowych oraz o to wszystko co zamyka się w wyrażeniu „dziedzictwo kulturowe”. Będąc wiernymi tym zadaniom, od wielu lat sukcesywnie poszerzamy naszą ofertę kulturalną. Wspaniale rozwijają się i odnoszą sukcesy, nie tylko w kraju, ale i poza granicami, chóry: Uniwersytetu Rolniczego i Krakowskiego Środowiska Akademickiego AGRICOLA, Studencki Zespół Góralski Skalni i Zespół Sygnalistów Myśliwskich HAGARD. Wspaniale działa Klub Studencki ARKA i reaktywowany klub Buda. Chociaż nie jesteśmy uczelnią sportową, to co roku przybywa nam medalistów. W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim kierownikom, animatorom, trenerom za ich poświęcenie, natomiast studentom za ich wytrwałość w realizowaniu pasji życiowych.

Nim przejdziemy do uroczystej immatrykulacji chcę zwrócić się jeszcze do studentów pierwszego roku. Drodzy młodzi przyjaciele, studiowanie – to największa przygoda życia, to samodzielne poszukiwanie wiedzy i mądrości życiowej. Gratulując Wam wyboru Uczelni i dotychczasowych wyników w nauce, życzę wytrwałości i sumienności w zdobywaniu wiedzy oraz radości i poczucia dumy z osiągniętych wyników. Nie tylko wasi rodzice, ale i społeczność Uniwersytetu patrzy dziś na Was z troską, nadzieją, ale i pewnością, że naszego zaufania nie zawiedziecie. Rok akademicki 2014/2015 uważam za otwarty!

QUOD FELIX FAUSTUM FORTUNATUMQUE SIT!

¹⁷ Program Operacyjny Wiedza Edukacja..., s.15.

„Innowacyjna gospodarka, społeczeństwo i nauka – perspektywa rozwoju do 2020 r.”

– wykład inauguracyjny Władysława Kosiniaka-Kamysza
– ministra pracy i polityki społecznej

*Magnificencjo Panie Rektorze,
Wysoki Senacie,
Szanowni Parlamentarzyści,
Panowie Retorzy,
Drogie grono profesorskie,
Drodzy studenci.*

„Ale klucz wydaje się jasny – kluczem jest praca i jej koncepcja. Miniony czas narzucił społeczeństwu nie tylko określoną strukturę pracy, ale również jej koncepcję. Stworzył ogromną ilość pracy iluzorycznej i zmusił do uznania iluzji za pracę autentyczną. W efekcie ludzie się męczą, ale nie pracują. We współczesnym świecie normalnej pracy nie jest pracą zajęcie, które nie rodzi i nie mnoży kapitału. Kryterium pracy jest wzrost kapitału”.

Józef Tischner, *Dokąd prowadzi ta droga*, „Tygodnik Powszechny”, listopad 1989 roku

Tak ten wybitny duchowny, etyk, myśliciel, akademik, nakreślał drogę, którą powinna iść Polska po odzyskaniu pełnej wolności i suwerenności. I czy tego pokroju osoba, tego typu naukowiec mógł mówić tylko o kapitale wymiernym, finansowym? Nie mógł – on zawierał w tym wszystko, kapitał społeczny, ludzki, obywatelski, rozwój każdej dziedziny, która powinna być wzbogacana przez nowe odkrycia, poszerzanie tego kapitału, rozszerzanie naszych możliwości. I tą drogą poszliśmy. Mówił o tym pan Rektor w swoim bogatym

wystąpieniu, nie brakowało tego również w odczytanym liście pana Prezydenta. Po 25 latach polskiej wolności zbudowanej w oparciu o poszerzanie i z bogacenie kapitału ludzkiego, dzięki polskiemu szkolnictwu wyższemu, dzięki polskim uczelniom i ich rozwojowi osiągnęliśmy sukces. W roku akademickim 1990/1991 mieliśmy 400 tysięcy studentów w Polsce i nastąpił boom edukacyjny – otwarcie się w dużej mierze na szkolnictwo prywatne, ale wciąż fundament stanowiło to szkolnictwo publiczne – państwowe. Po kilkunastu latach tych studentów jest 2 miliony, a największy wskaźnik osiągnęliśmy w roku 2005/2006. Później zaczął on trochę spadać ze względu na zmiany demograficzne, ale wciąż wskaźnik scholaryzacji jest jednym z największych efektów naszej pracy w 25 latach wolności. Nie byłoby tego bez Krakowa, bez Uniwersytetu Jagiellońskiego, bez Politechniki Krakowskiej, Akademii Górniczo-Hutniczej, ale nie było by tego też bez jedynej uczelni rolniczej w Polsce, która pozostawiła tę swoją nazwę i tożsamość – bez Uniwersytetu Rolniczego. Bo skąd jak nie z Krakowa może wypłynąć ten ożywczy trend. Tak jak te słowa wygłoszone przez krakowskiego księdza, w krakowskim tygodniku, najbardziej swe ziarno rzucone wydało plon właśnie w tym obszarze, w Krakowie. I z tego możemy być dumni. Lecz przychodzi nowe wyzwanie, bo każda epoka ma swe własne

cele. Przychodzi moment, kiedy stajemy, jako państwo, jako społeczeństwo, jako wspólnota przed ogromnym wyzwaniem demograficznym. To też będzie wyzwanie dla uczelni wyższych. Jak walczyć, jak pozyskać studenta? W ostatnich latach wyżu demograficznych na przełomie lat 70. i 80. XX wieku rodziło się 650-700 tys. dzieci. Niestety ten czas ostatnich 25 lat przyniósł spadek dzietności i utrzymanie się niskiego wskaźnika na poziomie 1,3 - 1,4, co dało około 400 tys. urodzeń rocznie. I to powoduje, że pulę dostępnych młodych ludzi do studiowania, do zdobywania, do poszerzania swojej wiedzy mamy bardzo precyzyjnie określoną i ona przez 15-20 lat się nie zmieni. Chyba, że nastąpi migracja. I ta otwartość na studentów zagranicznych coraz bardziej jest widoczna. I znów tutaj, szczególnie w Krakowie, jest to na pewno wyzwaniem dla każdej uczelni. Ale też jest wyzwaniem jak zabiegać o studentów. Co musi dawać uczelnia, jakie wyzwania są dzisiaj przed polską nauką i polską uczelnią? Co musi ona zrobić żeby była w stanie przyciągnąć do siebie młodych ludzi? Czy wystarczy tylko dyplom magistra, licencjata inżyniera? To jest pakiet podstawowy, od tego się zaczyna dyskusja. Uczelnia wyższa musi przede wszystkim dawać ofertę edukacyjną, ale musi też być częścią wprowadzenia młodych ludzi na rynek pracy, bo wybór ścieżki zawodowej nie rozpoczyna się z momentem uzyskania

Wykład inauguracyjny wygłosił Władysław Kosiniak-Kamysz – minister pracy i polityki społecznej

dyplomu. On musi rozpoczynać się dużo wcześniej, niż przyjsie na uczelnię. *De facto* to powinien być czas spędzony w szkole podstawowej czy w gimnazjum i ukierunkowanie oraz doradztwo zawodowe na tym etapie kształcenia, a następnie podjęcie decyzji o wyborze kierunku rozwoju ścieżki zawodowej, a nie jakie kolokwium będziemy zdawać czy z jakich przedmiotów będziemy pisać egzamin. W pierwszej kolejności powinno nam towarzyszyć zastanowienie, jaką ścieżkę zawodową obieramy i później dokonujemy określonych wyborów. Dziś ludzie młodzi stają bardzo często przed dylematem: czy pedagogika – ta wymarzona od lat, czy może bardziej studia techniczne. Czy zmierzamy w kierunku, który spełnia jakieś nasze pasje, marzenia, oczekiwania, czy podejmiemy bardziej pragmatycznie? Trzeba jedno i drugie połączyć, ale trzeba wybrać kierunek praktyczny, taki, który daje możliwość użytecznego wykorzystania. Nie są przekreślone też kierunki, które zajmują się człowiekiem, jest z nami pan **profesor Wojciech Nowak** – rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, ale też profesor medycyny i akurat w obszarze białych miejsc pracy jest ogromna przyszłość na polskim rynku pracy. To jest 150 – 200 tys. miejsc pracy, które ten rynek może wygospodarować. Więc jest wybór pomiędzy

pedagogiką a białymi miejscami pracy, czy opieką nad człowiekiem, pomocą osobie starszej. Ale w tym wszystkim musi być podejście praktyczne. Dlatego w tym momencie polskie szkoły i polskie uczelnie wyższe powinny postawić nacisk na kształcenie praktyczne i dualne. W jednym czasie zdobywanie umiejętności poszerzania wiedzy i horyzontów, ale też zdobywanie umiejętności praktycznych. Dziś bardzo trudno jest znaleźć pracę, nawet po wspaniałych inżynierskich studiach Uniwersytetu Rolniczego, jeżeli nie ma się odpowiedniego certyfikatu, potwierdzającego umiejętność na przykład obsługi programu komputerowego czy danej maszyny lub sprzętu. Takie poszerzenie oferty programowej o zdobycie dodatkowych umiejętności certyfikowanych jest wymogiem naszych czasów. Bo nieustannie szukamy innowacyjności. To jest wyzwanie, które towarzyszy wciąż Unii Europejskiej, od początku jej istnienia i o tym mówił pan Rektor. Nie ma lepszego miejsca do odkrywania, poszerzania horyzontów i odkrywania czegoś nowego, niż uczelnie wyższe i ten obszar nauki. Czy jednak odkrycie ma służyć samej tylko satysfakcji napisania pracy doktorskiej, osiągania kolejnych stopni naukowych? Czy odkrycie naukowe ma służyć człowiekowi? To jest podstawowe i pierwsze pytanie, które naukowiec musi sobie zadać

przystępując do badania. Co z tego ludzie będą mieli? Jaki jest efekt mojej pracy? Czy tylko zaspokojenie własnej ambicji? To także jest ważne, bo jest to jest ludzkie i normalne dla każdego człowieka, ale czy w dzisiejszych czasach nie trzeba skupić się jeszcze bardziej na translacji osiągnięcia naukowego na praktyczne życie, na przydatność w gospodarce. To jest podstawa podjęcia wyzwania rozwojowego, również dla Polski. I nie będziemy osamotnieni w tym wyzwaniu, to wsparcie, które w ramach wspólnej polityki europejskiej otrzymujemy – ponad 82,5 mld euro, które przybędzie do Polski w perspektywie 2014-2020, w tej kwocie ponad 2,8 mld euro trafi do Małopolski w ramach regionalnego programu operacyjnego. To są ogromnie pieniądze, które muszą być wykorzystane także dla potencjału gospodarczego i naukowego. A postęp technologii, techniki jest zaskakujący. Niedawno firma Amazon w Stanach Zjednoczonych zwróciła się do Głównego Urzędu Lotnictwa Cywilnego z prośbą o wykorzystanie małych dronów transportowych do realizacji przesyłek na niewielkie odległości. To jest kolejny wymiar odkryć, które zaczynają wchodzić w nasze życie. Drukarki trójwymiarowe, które są w stanie wydrukować dom, a za chwilę będąc w ogólnej dostępności będą drukować części znamienne do naszej pralki, lub lodówki. Tak też będzie się zmieniać rynek edukacyjny, a z nim rynek pracy, który musi się stale dostosowywać do bardzo szybko zmieniających się osiągnięć technologicznych. Wybitny amerykański ekonomista i noblista **Joseph Stiglitz** mówił: „*Jeżeli Stany Zjednoczone są przeziębione, to w Meksyku jest już zapalenie płuc*”. Jak przenosimy to na nasz europejski obszar to ta zależność jest zupełnie odwrotna. Gdy w całej Europie szalało zapalenie płuc, to Polska była przeziębiona. Jako jedyny kraj przez siedem lat kryzysu globalnego nie zazналиśmy recesji. Jako jeden z dwóch krajów, oprócz Niemiec, zanotowaliśmy spadek bezrobocia. Ale czy przeziębienie nie wywołuje skutków? Jeżeli się powtarza co jakiś czas, to staje się coraz bardziej niebezpieczne dla organizmu i może przerodzić się w poważną infekcję. Co zrobić, aby polskiej

gospodarki ta poważna infekcja nie dotknęła? Otworzyć się na innowacyjność, ale taką, która jest praktycznie używana przez człowieka, a nie robiona jest wyłącznie tylko dla zaspokojenia własnych ambicji czy potrzeb. Taka innowacyjność jest dzisiaj możliwa dzięki nowej perspektywie unijnej. Ona musi trafić, cytując wieszczka, pod strzechy, w użyciu i w myśli, która daje szansę na to by polska gospodarka była konkurencyjna. Obecnie niestety nadal jesteśmy konkurencyjni ze względu na niskie koszy pracy, o czym też wspominał pan Rektor. A przecież naszym wspólnym europejskim wyzwaniem jest utrzymanie konkurencyjności nie tylko polskiej, ale europejskiej gospodarki. Pan Rektor mówił o wskaźnikach innowacyjności, o tym że w rankingu innowacyjności cała Europa spada, gdyż zaczynają nas wyprzedzać, Chiny, Japonia, Singapur. I jeżeli w Unii Europejskiej nie nastąpi pogłębienie integracji i współodpowiedzialności, szczególnie za młodego człowieka – ale o tym za chwilę – to nasza konkurencyjność i nasza przewaga będzie za mała i nie wystarczą na stawienie czoła gospodarkom innych części globu. Odpowiedzialność za miejsce pracy, za rynek pracy, za ścieżkę zawodową – to jest jedna z odpowiedzialności uczelni wyższych. One nie tylko muszą tworzyć inkubatory przedsiębiorczości, ale całe muszą być inkubatorami przedsiębiorczości. I dobrze, że na Uniwersytecie Rolniczym powstał Konwent, który daje szansę na płynne wchodzenie na rynek pracy. Dobrze, że jest monitorowanie losów absolwenta, bo ono też pozwala dokładnie określić, jaki kierunek powinni wybierać młodzi ludzie. Ale odpowiedzialność uczeni wyższej nie kończy się jedynie na zdobywaniu wiedzy, nadawaniu tytułów, czy certyfikatów. Jest to także odpowiedzialność za wychowanie młodego pokolenia. Budowanie kapitału ludzkiego, społecznego, obywatelskiego, budowanie świadomości narodowej, jest odpowiedzialnością uczelni wyższych od momentu powstania Komisji Edukacji Narodowej. Dziś wręczaliśmy medale i wówczas towarzyszyła mi taka refleksja, gdy **Hugo Kołłątaj** i **Stanisław Staszic** kładli podwaliny pod filozofię

polskiej myśli edukacyjnej, mówili o wychowaniu. I to wychowanie jest dzisiaj ogromnie potrzebne, bo nie napiszemy w każdym obszarze naszego życia ustawy czy rozporządzenia, regulaminu, które stanowiłyby ramy postępowania. Jest coś ważniejszego od tego wszystkiego – są to dobre zwyczaje i obyczaje. I gdy 25 lat temu **Tadeusz Mazowiecki** mówił o swojej wizji, swojej roli w tworzeniu współczesnego państwa, dał takie *credo* dla nas wszystkich: „*Można się różnić, można się spierać, ale nie wolno się nienawidzić*”. Uczelnia jest miejscem, gdzie trzeba się różnić, i trzeba się spierać, bo dochodząc do poznania nie można pozostać tylko jednostronnym. To jest miejsce, gdzie powinien być spór intelektualny. Ale czy to przesłanie, dziś tak bardzo aktualne, aktualne przez te 25 lat, jest *de facto* nie spożytkowane. 7 września 2007 roku, w osiemną rocznicę odzyskania wolności premier **Waldemar Pawlak** mówił: „*Gdyby rozwój gospodarki i życie ludzkie zależało od wykrzyżowanych słów i obelg, to Rzeczpospolita byłaby najbogatszym państwem na świecie. Polacy pełni byłiby poczucia szczęścia i nadziei, gdy te złości i nienawiści można było przerobić na węglowodory to ropę i gaz eksportowaliśmy do Rosji*”. No i tezę tę uzupełnia wczorajsza wypowiedź pani premier **Ewy Kopacz**, podczas exposé: „*Zdejmijmy z Polski kłatwę nienawiści*”. To wszystko od 25 lat jest wciąż aktualne, tak jak wciąż aktualna jest walka z różnymi przywrami narodowymi, wadami naszymi, a nie innych. I tutaj jest miejsce na wychowanie człowieka – to tu na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, tu na krakowskich uczelniach, tu w Polsce. Jeżeli to nie nastąpi na tym etapie kształtowania świadomości młodych ludzi to ta krew pobratymcza się zatruje i nienawiść wrośnie między ludzi. To jest ten drugi wymiar społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych. Ale Polska jest też odpowiedzialna za Unię Europejską, gdy popatrzymy na sytuację ludzi młodych na rynku pracy z ponad 50 procentowym bezrobociem w Hiszpanii, we Włoszech w Grecji z wysokim wskaźnikiem bezrobocia w wymarzonej przez nas Irlandii. I co się dzieje z młodym człowiekiem, który

Uroczystość inauguracyjna zgromadziła bardzo wielu znamienitych gości

ukończył jeden, drugi, a nawet trzeci fakultet – narasta w nim frustracja i rozczarowanie. Ten młody Hiszpan, kończący teraz studia, wychował się i żył w Hiszpanii, która od kilku lat należała do Unii Europejskiej i on był przekonany, że to daje poczucie stabilności, szczególnie na rynku pracy i w kręgu rodziny. I on się tak boleśnie rozczarował i to dlatego u niego narasta frustracja. Wszystkie te ruchy narodowe, które dążą do oderwania Szkocji, czy Katalonii, są niebezpieczne dla integracji europejskiej. Jednak dużo bardziej niebezpieczna wydaje się teraz frustracja młodego człowieka, który może obrazić się na wspólnotę europejską. To też jest właśnie ta nasza wspólna odpowiedzialność za Unię Europejską, gdzie polska myśl i zapał musi być widoczny, bo nie możemy tylko i wyłącznie czerpać. Mówimy o wspaniałych funduszach o innowacyjnej gospodarce o perspektywie na lata 2014-2020 i czy my jesteśmy zwolnieni z dawania naszego wkładu, naszej energii i zapału, naszego potencjału ludzkiego, o którym mówił **ksiądz profesor Józef Tischner**? Nie jesteśmy, bo nikt nas z tego nie zwolni. I dzisiaj na inaugurację roku akademickiego wypada dać przesłanie. To nie będzie bynajmniej moje – za maluczki jestem. Znow powrócę do **Tadeusza Mazowieckiego**, bo te 25 lat to symboliczna rocznica i na koniec pozwólcie, że przytoczę króciutki fragment jego rozmowy z **Władysławem Frasyniukiem**. **Władysław Frasyniuk**: „*Tadeuszu, trzeba być twardym*”. Na to **Tadeusz Mazowiecki** odpowiedział: „*Władek wszyscy udają twardzieli, a trzeba być mądrym*”. I tej mądrości nam wszystkim na ten nowy rok akademicki życzę.

Wystąpienie Karoliny Adamskiej – przewodniczącej Uczelnianej Rady Samorządu Studentów Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

*Magnificencjo Panie Rektorze,
Wysoki Senacie,
Dostojni Goście,
Panie i Panowie Profesorowie,
Szanowni Pracownicy,
Drodzy Przyjaciele – Studenci,*

właśnie dziś, w ten wyjątkowy dzień podczas Inauguracji Roku Akademickiego 2014/2015 mam zaszczyt, a zarazem ogromną przyjemność stanąć przed Państwem, a w sposób szczególny przed studentami pierwszego roku, których pragnę powitać w imieniu Uczelnianej Rady Samorządu Studentów, tutaj w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Rolniczego. Dla mnie to wyjątkowa chwila, gdyż po raz pierwszy, rozpoczynając swoją

kadencję, jako przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studentów mam okazję przywitać studentów, którzy zaczynają swoją drogę w tym krakowskim Uniwersytecie i w mieście słynącym ze studentów.

Dla Was jest to krok w dorosłość, krok, który uczy życia, porażek i sukcesów, organizacji własnego czasu i oszacowania swoich możliwości. To tutaj macie możliwość rozwoju własnego potencjału naukowego i sprawdzenia siebie. Nasza Uczelnia daje możliwości zarówno rozwoju naukowego jak i samorządowego. Przede wszystkim wpiera nas, jako studentów, a każdy, kto tutaj studiuje jest rozpoznawalny i ma możliwość realizacji w wąskich dziedzinach, jakie wybierze. My, jako Wasi starsi koledzy także zawsze chętnie udzielamy wskazówek i wsparcia.

Większość z Was zapewne zastanawia się, czym w ogóle jest Uczelniana Rada Samorządu Studentów? To właśnie my reprezentujemy wszystkich studentów naszego Uniwersytetu we współpracy z jego władzami przy sprawach, które ich dotyczą. Ponadto realizujemy projekty z organizacjami pozarządowymi, uczestniczymy w komisjach styndialnych, dydaktycznych i studenckich. Zabieramy głos, kiedy sprawa dotyczy studenta, chronimy jego prawa, ale także przypominamy o obowiązkach.

Osoby, które tworzą samorząd to delegaci z każdego Wydziału, którzy zostali wybrani przez swoich kolegów i dzięki temu mają możliwość reprezentowania ich i wypowiadania się w ich sprawach. Są tutaj również osoby, które zwyczajnie chcą pomóc, gdyż to co robią, sprawia im niesamowitą radość i satysfakcję. Dla nich słowo „dziękuję” i szczerzy uśmiech jest jedynym i najbardziej satysfakcjonującym wynagrodzeniem.

Organizujemy wiele przedsięwzięć. Jeszcze przed pierwszymi zajęciami, dla studentów pierwszego roku odbywa się Obóz Adaptacyjny – „Adapciak”. Ma on pomóc im odnaleźć się podczas pierwszych dni na studiach i udzielić rad oraz wskazówek. Przygotowujemy także otrzęsiny pierwszego roku – „Bal Beana”, liczne profesjonalne szkolenia, a z pomocą Biura Karier i Kształcenia Praktycznego oraz Centrum Transferu Technologii także kursy i warsztaty dla tych, którzy chętnie zdobywają wiedzę i umiejętności, które można wykorzystać w życiu. Z pomocą Centrum Kultury Studenckiej organizujemy

Wystąpienie inż. Karoliny Adamskiej – przewodniczącej Uczelnianej Rady Samorządu Studentów Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

wyjazdy studenckie, zarówno na terenie kraju, jak i za granicę. Jednym słowem – zwiedzamy świat i poznajemy kulturę. Jako samorząd organizujemy także znane wszystkim Juwenalia. Samorząd to niecodosobniona jednostka, to organizacja, która bierze udział w życiu wszystkich uczelni Krakowa, dlatego też jesteśmy członkiem Porozumienia Samorządu Studentów Uczelni Krakowskich, prętnie współdziałamy integrując Uczelnie Rolnicze w Porozumieniu Samorządu Studentów Uczelni Rolniczych, a przede wszystkim jesteśmy czynnymi przedstawicielami w Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki zaangażowaniu w każdą z tych organizacji jesteśmy dostrzegani, a nasz głos jest słyszalny na tle nie tylko naszej Uczelni.

Już od dziś, gdy podjęliście jedną z ważniejszych decyzji swojego życia, jaką są studia w naszym Uniwersytecie, jesteście na drodze do dorosłości, a tym samym na drodze po cele, więc powiedzcie sobie „potrafię” i osiągniecie to, co jest zamierzone. Uniwersytet Rolniczy jest uczelnią, która pomoże i wesprze Was w samorealizacji i dążeniu drogą kariery, więc gratuluję Wam wyboru studiowania w Uczelni przyjaznej studentom. Od dziś, jako studenci Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie bądźcie dumni z tego, że jesteście właśnie w jego murach, godnie reprezentujecie Uczelnię, a zdobywanie cennej wiedzy niech będzie dla Was zaszczytem i powodem do motywacji i realizacji. Czerpcie z możliwości i propozycji, jakie otrzymujecie podczas studiowania, abyście z dumą mogli już, jako absolwenci odnosząc się do czasów studiów powiedzieć, że tyle zyskaliście i osiągnęliście dzięki Uczelni, na której studiowaliście.

Samorząd tak naprawdę tworzy każdy z Was, nie ma tutaj zapisów czy rekrutacji, wystarczy, że będziecie chcieli wykorzystać swój wolny czas na realizację pomysłów i zaangażowanie w różne wydarzenia. Wierzę w to, że zechcecie wstąpić do naszej wielkiej rodziny, jaką jest samorząd i podzielicie się z nami Waszymi pomysłami i energią. Tutaj znajdzie się dla każdego z Was miejsce. Już dziś z tego miejsca zapraszam każdego z Was do włączenia się w prace samorządu, który uczy, a przede

wszystkim daje doświadczenie, będące w dzisiejszych czasach bezcenne. To tutaj zawiązują się relacje, przyjaźnie, których nie można opisać słowami, należy samemu się przekonać i niejako „uzależnić” od pomocy i pracy przez studentów na rzecz studentów. Każde wydarzenie, każda realizacja pomysłów jest mierzona ilością uśmiechów, nowych znajomości i satysfakcją, którą można zyskać każdego dnia. Każdy z Was może być jednym z nas.

Życzę Wam rozsądku i mądrości w podejmowaniu codziennych decyzji, ale również ambicji i chęci pogłębiania wiedzy. Nawiązujcie nowe znajomości i zawiązujcie przyjaźnie. Korzystajcie z możliwości, jakie daje Uczelniana Rada Samorządu Studentów. Rozwijajcie w niej pasje i talenty, odkrywajcie zdolności, jakie posiadacie w sobie i poszerzajcie horyzonty.

Z tego miejsca pragnę serdecznie podziękować w imieniu wszystkich studentów i doktorantów, a także w imieniu samorządu Jego Magnificencji Rektorowi, Prorektorom, dziekanom, wszystkim nauczycielom akademickim, pracownikom administracji i obsługi za tworzenie przyjaznej atmosfery, za otwartość, jaką spotykamy każdego dnia, za możliwość realizacji pomysłów, pasji i zainteresowań naukowych, ale także za pomoc i doświadczenie, jakie zyskujemy dzięki studiowaniu w Uniwersytecie Rolniczym. Pragnę także zwrócić się z wielką prośbą o dalsze wsparcie i pomoc w działaniach na rzecz realizacji pasji i pomysłów studentów naszej Uczelni.

Życzymy Państwu pomyślności i sił do pracy w każdym dniu nowego roku akademickiego.

Z głębokim żalem informujemy, że w roku akademickim 2013/2014 ze społeczności akademickiej naszej Uczelni odeszli do wieczności:

inż. Marek Maj
dr inż. Władysław Szymański
Leszek Mazur
inż. Anna Ludew
prof. dr hab. Eugeniusz Otoliński
mgr inż. Jan Czechowicz
prof. dr hab. Jerzy Maria Achrem-Achremowicz
Jan Bik
dr hab. inż. Agnieszka de Barbaro, prof. AR
Włodzimierz Halota

Pozostaną w naszej wdzięcznej pamięci

Wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych, Medalu Sześćdziesięciolecia Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, informacja o nagrodach i wyróżnieniach. Informacja o pracownikach odchodzących na emeryturę

Mamy zaszczyt poinformować, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej uhonorował odznaczeniami państwowymi zasłużonych pracowników Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawy o orderach i odznaczeniach postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Medal Złoty za Długoletnią Służbę otrzymali:

- **Krzysztof Błazewski**
- **prof. dr hab. inż. Barbara Filipek-Mazur**
- **dr Piotr Janas**
- **mgr Elżbieta Kaczor**
- **dr hab. Urszula Kaczor**
- **mgr Halina Kowalczyk**
- **Marian Koziol**
- **Józef Krakowski**
- **Elżbieta Kugiel**
- **Czesław Ludwikowski**
- **Maria Małecka**
- **mgr Anna Małyś**
- **prof. dr hab. inż. Janusz Miczyński**
- **dr inż. Elżbieta Młynarczyk**
- **inż. Adam Mróz**
- **mgr inż. Anna Nizańska-Story**

Prof. Collin Scanes z University of Wisconsin odbiera z rąk JM Rektora UR prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Sady Medal Sześćdziesięciolecia Uniwersytetu Rolniczego

- **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski**
- **mgr inż. Wiesława Rutkowska**
- **dr Barbara Siemek**
- **dr hab. inż. Wiesław Tomczyk**
- **mgr Halina Uznańska**

Medal Srebrny za Długoletnią Służbę otrzymali:

- **mgr inż. Jadwiga Adamczyk**
- **Anna Antolak-Jeleń**
- **inż. Antoni Borgiasz**
- **inż. Bożena Dobroś**
- **mgr Danuta Ignacok**
- **mgr inż. Ewa Kotwica**
- **Agnieszka Kurek**
- **dr inż. Bogusława Kwoczyńska**
- **dr hab. inż. Hubert Latała**
- **Małgorzata Miodek**
- **Ewa Piotrowska**
- **dr inż. Jacek Słupski**
- **mgr Małgorzata Urbańska-Stopa**
- **dr hab. Anna Wójtowicz**

Medal Brązowy za Długoletnią Służbę otrzymali:

- **dr inż. Stanisław Bacior**
- **dr hab. inż. Piotr Bugajski**
- **dr inż. Bartłomiej Faber**
- **mgr inż. Lucyna Jaczewska**
- **dr hab. inż. Krzysztof Leszczyński**
- **dr inż. Marcin Lis**
- **dr inż. Ireneusz Maciejaszek**
- **mgr inż. Izabella Majewska**
- **mgr Monika Marszałik**
- **dr inż. Marcin Niemiec**
- **dr inż. Izabela Piech**
- **dr inż. Agnieszka Policht-Latawiec**
- **mgr inż. Radosława Skoczeń-Słupska**
- **mgr inż. Iwona Stachowicz-Zembura**
- **dr inż. Arkadiusz Stańczykiewicz**

- **mgr inż. Anna Tyrała**
- **dr inż. Marek Wajdzik**
- **dr inż. Radosław Wąsik**

Uroczystej dekoracji w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej dokonał Władysław Kosiniak-Kamysz – minister pracy i polityki społecznej, w asyście JM Rektora UR prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Sady.

Z przyjemnością informujemy, że Medalem Komisji Edukacji Narodowej uhonorowano 13 osób, są to:

- **dr Marek Gibiński**
- **mgr Alicja Grzesikowska**
- **prof. dr hab. inż. Czesław Kłoczek**
- **dr hab. Adam Kula**
- **prof. dr hab. inż. Sławomir Kurpaska**
- **dr hab. inż. Andrzej Kwinta**
- **dr hab. inż. Stanisław Małek, prof. UR**
- **dr Elżbieta Polaczek-Piasecka**
- **dr hab. inż. Marek Ryczek**
- **dr hab. inż. Zygmunt Sobol**
- **dr Anna Wisła-Świder**
- **dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR**
- **prof. dr hab. inż. Piotr Zapletal**

W imieniu Ministra Edukacji Narodowej aktu dekoracji dokonał Aleksander Palczewski – małopolski kurator oświaty.

W bieżącym roku do Nagrody Rektora Uniwersytetu Rolniczego wytypowano 160 nauczycieli akademickich i 141 pracowników nie będących nauczycielami.

Minister Środowiska nadał Odznakę Honorową za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej **dr hab. Barbarze Krzysztofik, prof. UR.**

Aktu dekoracji w imieniu Ministra Środowiska dokonał Władysław Kosiniak-Kamysz.

Medalem Szesćdziesięciolecia Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie został wyróżniony **prof. Collin Scanesz** University of Wisconsin. Medal wręczył JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady

Z przyjemnością informujemy, że w czasie tegorocznej okresowej oceny nauczycieli akademickich najlepsze wyniki osiągnęli:

W grupie profesorów:

- **prof. dr hab. inż. Krystyna Koziec** – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
- **prof. dr hab. inż. Zygmunt Kowalski** – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
- **prof. dr hab. Marcin Rapacz** – Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

W grupie doktorów habilitowanych:

- **dr hab. inż. Lesław Juszcak, prof. UR** – Wydział Technologii Żywności
- **dr hab. Andrzej Danel** – Wydział Rolniczo-Ekonomiczny
- **dr hab. Anna Wójtowicz** – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt

W grupie adiunktów ze stopniem naukowym doktora:

- **dr Rafał Ziobro** – Wydział Technologii Żywności
- **dr inż. Paweł Górka** – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
- **dr hab. inż. Sylwester Smoleń** – Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa

W grupie asystentów:

- **dr inż. Magdalena Krystyan** – Wydział Technologii Żywności

Podczas inauguracji **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś** – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką poinformował zebranych, że w mijającym roku akademickim na emeryturę przeszło 14 nauczycieli akademickich oraz 26 pracowników technicznych, administracyjnych i obsługi. Relację z tradycyjnego spotkania z emerytami, które odbędzie się 6 listopada, przedstawimy w kolejnym numerze Biuletynu Informacyjnego.

Immatrykulacja studentów

W imieniu JM Rektora aktu immatrykulacji studentów I roku dokonał **dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR** – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich. Wpierw jednak delegacja studentów uroczystie powtórzyła rotę ślubowania:

Wstępując do społeczności akademickiej Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie, pomny ideałów i tradycji nauki polskiej oraz świadom obowiązków obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczysto: zdobywać wytrwale wiedzę, rozwijać umiejętności oraz kształtować swoją osobowość, dbać o honor i dobre imię Uczelni, zachować godność i dobre imię studenta, odnosić się z szacunkiem do nauczycieli akademickich i przestrzegać przepisów obowiązujących w Uniwersytecie.

W związku z uroczystą inauguracją nowego roku akademickiego na ręce **JM Rektora Uniwersytetu Rolniczego prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sady**, napłynęły okolicznościowe adresy i listy gratulacyjne od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ministrów, władz województw ościennych, parlamentarzystów, rektorów zaprzyjaźnionych uczelni, dyrektorów instytucji rządowych, placówek naukowych i rolniczych, duchowieństwa i doktorów honoris causa, informacje te nadał **dr hab. inż. Stanisław Małek, prof. UR** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej.

*Vivat academia,
vivant professores!
vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet,
semper sint in flore!*

Uroczysta immatrykulacja studentów I roku

Uroczyste otwarcie Ośrodka Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej

Kraków, 2 października 2014 r.

JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady wita gości na uroczystym otwarciu Ośrodka Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej

Po zakończeniu pierwszej części inauguracji, która odbyła się w Centrum Kongresowym UR, przy alei 29 Listopada, goście udali się na Bielany, gdzie w sąsiedztwie klasztoru Kamedułów nastąpiła druga część, związana z otwarciem Ośrodka Medycyny Eksperymentalnej i Innowacyjnej (OMEI). Będzie on służył prowadzeniu badań przez pracowników naukowych Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR, jak i Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt. Zebranych powitały zespoły „Hagard” i „Skalni”, które działają przy Uniwersytecie Rolniczym.

Rozpoczynając spotkanie **JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady** powitał zebranych i podkreślił, że to otwarcie

stanowi zwieńczenie kilku lat wytężonej pracy wielu osób. Podziękował również przedstawicielom władz centralnych za przychylność okazowaną dla tej inicjatywy. Zaprezentował następnie zebrany statuetkę, która będzie przyznawana autorom największego grantu naukowego realizowanego w danym roku akademickim w OMEI. W spotkaniu uczestniczył również **Władysław Kosiniak-Kamysz** – minister pracy i polityki społecznej, który w krótkim wystąpieniu podkreślił wartość innowacyjnych i przełomowych badań realizowanych w Krakowie. W podobnym tonie wypowiedział się również **Marek Sowa** – marszałek województwa małopolskiego. Historię powstania weterynarii w Krakowie

przybliżył **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija** – współtwórca tej idei, rektor UR w latach 2005-2012. Do początków współpracy i wyzwań na przyszłość odniósł się również **JM Rektor UJ prof. dr hab. med. Wojciech Nowak**, który podkreślił potencjał tych dwóch ośrodków akademickich.

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali:

Władysław Kosiniak-Kamysz – minister pracy i polityki społecznej,

Dorota Niedziela – poseł na Sejm RP,

Andrzej Haręźlak – wicewojewoda małopolski,

Marek Sowa – marszałek województwa małopolskiego,

Wojciech Kozak – wicemarszałek województwa małopolskiego,

prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady – JM Rektor UR,

prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – JM Rektor UJ,

prof. dr hab. inż. Janusz Żmija – Rektor UR w latach 2005-2012,

prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska – dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR.

Następnie odbyła się krótka konferencja prasowa, po której nastąpiło zwiedzanie pawilonu A i B, a w nich nowoczesnych i wyposażonych pracowni, które będą służyły studentom.

Opracowanie: dr Szymon Sikorski

Uroczyste przecięcie wstęgi, widoczni od lewej: Marek Sowa – marszałek województwa małopolskiego, prof. dr hab. Dorota Zięba-Przybylska – dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR, prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady – JM Rektor UR, prof. dr hab. med. Wojciech Nowak – JM Rektor UJ, Andrzej Haręźlak – wicewojewoda małopolski, Władysław Kosiniak-Kamysz – minister pracy i polityki społecznej, Dorota Niedziela – poseł na Sejm RP, Wojciech Kozak – wicemarszałek województwa małopolskiego, prof. dr hab. inż. Janusz Zmija – Rektor UR w latach 2005-2012

JM Rektor UR prezentuje statuetkę, która będzie przyznawana dla autorów największego grantu naukowego realizowanego w danym roku akademickim w OMEI

Konferencja prasowa

Zwiedzanie laboratoriów

Duże wrażenie na zebranych wywarł specjalistyczny i najnowocześniejszy sprzęt badawczy

Jubileusz 40-lecia Oddziału i Wydziału Technologii Żywności

Kraków, 19 września 2014 r.

Uroczystości jubileuszowe 40-lecia istnienia Oddziału i Wydziału Technologii Żywności odbyły się w obiektach Wydziału przy ulicy Balickiej 122. Przybyły na nie władze Uczelni **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś** – Prorektor ds. Organizacji i Współpracy z Gospodarką, **dr hab. inż. Stanisław Małek**, **prof. UR** – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, **dr hab. inż. Sylwester Tabor**, **prof. UR** – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich oraz **mgr Tomasz Szanser** – kanclerz Uczelni. W obchodach jubileuszu uczestniczyli także dziekani z naszej Uczelni oraz bratnich wydziałów z Polski. Wśród dostojnych gości obecni byli: **prof. Józef Goliań** z Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze, **prof. Werner Praznik** z Uniwersytetu w Wiedniu, **dr Ladisław Staruch** ze Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie, a także pracownicy naukowcy z całego kraju i przedstawiciele przemysłu spożywczego. Uroczystość zaszczylicili swoją obecnością wielce zasłużeni emerytowani pracownicy naszego wydziału, córki **profesora Franciszka Nowotnego** oraz absolwenci Wydziału.

Wspólny Jubileusz

Obchody jubileuszowe otworzyła i powitała wszystkich przybyłych uczestników **prof. dr hab. Teresa Fortuna** – dziekan Wydziału, która poinformowała także, że Jubileusz 40-lecia Oddziału i Wydziału Technologii Żywności zbiega się z rocznicami czterech dostojnych Jubilatów – **profesora dr h.c. Mieczysława Pałasińskiego**, **profesora Zofii Lisiewskiej**, **profesor Krystyny Palki** i **profesora Bogdana**

Życzenia od społeczności Uniwersytetu Rolniczego przekazał prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką

Achrem-Achremowicza oraz uroczystością odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej **profesorowi Franciszkowi Nowotnemu**.

W dalszej części uroczystości przedstawiono sylwetki Jubilatów, a następnie kolegium dziekańskie w imieniu społeczności akademickiej Wydziału przekazało im podziękowania za wieloletnią pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Podczas uroczystości wręczone zostały także medale imienia Profesora Franciszka Nowotnego „Za zasługi dla Wydziału Technologii Żywności Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie” przyznane przez Radę Wydziału.

W imieniu władz Uczelni gratulacje i życzenia z okazji Jubileuszu przekazał **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś**.

Sesja referatowa

Kolejnym punktem uroczystości był referat okolicznościowy *Wkład prof. dr. hab.*

Franciszka Nowotnego w naukę o skrobi i technologii żywności wygłoszony przez **prof. dr hab. inż. Halinę Gambuś**. W przedstawionej prezentacji szczegółowo ukazała ona życiorys Profesora Nowotnego, jego działalność badawczą i dydaktyczno-organizacyjną. Szczególną uwagę zwróciła na wkład Profesora w rozwój nauki o żywności w Krakowie. Drugi referat *Wydział Technologii Żywności – historia, teraźniejszość, przyszłość* przedstawiła **prof. dr hab. Teresa Fortuna**. W krótkim wystąpieniu przypomniała historię nauczania przedmiotów związanych z przetwórstwem żywności w Krakowie, która sięga do Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w 1949 r. – utworzono specjalizację z zakresu technologii rolnej. Zapoczątkowano tym samym tworzenie placówki naukowo-badawczej prowadzącej działalność w obszarze technologii żywności. Niestety przedwczesna śmierć profesora

Prezentacja „Wkład prof. dr. hab. Franciszka Nowotnego w naukę o skrobi i technologii żywności” wygłosiła prof. dr. hab. inż. Halina Gambuś

Nowotnego uniemożliwiła realizację planów zmierzających do utworzenia Wydziału Technologii Żywności w Krakowie. Inicjatywę tę kontynuował **profesor Mieczysław Pałasiński** najbliższy współpracownik profesora Nowotnego.

Jednak dopiero w 1974 r. utworzono Oddział Technologii Żywności przy Wydziale Rolniczym, Akademii Rolniczej w Krakowie. Po okresie 20 lat funkcjonowania Oddziału Technologii Żywności, a mianowicie w 1994 r. powołano samodzielny Wydział Technologii Żywności, Akademii Rolniczej w Krakowie, który już w 1995 roku uzyskał pełne uprawnienia akademickie do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk rolniczych, w dyscyplinie technologia żywności i żywienia.

Doniosłym wydarzeniem w historii Wydziału była realizacja w latach 1997-2005 inwestycji – nowego budynku przy ul. Balickiej 122, gdzie zlokalizowano wszystkie jednostki Wydziału, a baza lokalowa, dydaktyczna oraz wyposażenie aparaturowe, komputerowe i audiowizualne znacznie się polepszyły.

W ciągu tych mijających lat Oddział i Wydział Technologii Żywności bardzo dynamicznie się rozwijał. Zarówno jego struktura, jak również oferta dydaktyczna i badawcza zmieniały się w zależności od potrzeb rynku. Nastąpił szybki rozwój kadry naukowej oraz znacząco wzrosła liczba studentów. W okresie 40 lat funkcjonowania Oddziału i Wydziału Technologii Żywności tytuł profesora

nauk rolniczych uzyskało 26 osób, doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie technologii żywności i żywienia 55 osób, doktora nauk rolniczych 140 osób, natomiast tytuł zawodowy magistra technologii żywności i żywienia 3617 osób, inżyniera technologii żywności i żywienia 1563 osób, a inżyniera towaroznawstwa 46 osób.

Obecnie na Wydziale zatrudnionych jest 145 pracowników, w tym 32 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 75 adiunktów, wykładowców i asystentów prowadzących zajęcia dydaktyczne. Aktualnie na Wydziale kształcą się ponad 1800 studentów i 57 doktorantów.

Prace naukowo-badawcze realizowane są w 10 katedrach z zakresu przetwórstwa surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, technicznych i technologicznych uwarunkowań procesów produkcji żywności, higieny żywności, żywienia człowieka i wielu innych pokrewnych zagadnień. Wydział Technologii Żywności może również pochwalić się znacznymi osiągnięciami w upowszechnianiu nauki, w tym organizacją sympozjów i konferencji naukowych o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Pracownicy Wydziału mają znaczące osiągnięcia udokumentowane dużą liczbą publikacji wydanych w renomowanych czasopismach zagranicznych, aktywnie biorą udział w międzynarodowych kongresach i konferencjach naukowych, a także współpracują z ważnymi ośrodkami naukowymi. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na podstawie przeprowadzonej kompleksowej oceny działalności jednostek naukowych za okres 2009-2012, przyznało Wydziałowi Technologii Żywności w 2013 roku kategorię naukową A (poziom bardzo dobry).

W okresie 40-lecia opublikowano 1954 oryginalnych prac twórczych, około 600 popularno-naukowych, około 450 prac wdrożeniowych i ekspertyz, 36 podręczników i skryptów oraz 45 patentów i wzorów użytkowych. Na podkreślenie zasługują prace publikowane w renomowanych czasopismach zagranicznych (670), w tym 402 z listy filadelfijskiej.

Oferta dydaktyczna Wydziału obejmuje obecnie cztery kierunki studiów prowadzone samodzielnie oraz jeden realizowany łącznie z innymi Wydziałami. W dalszym ciągu podejmowane są wysiłki zmierzające do poszerzenia, uatrakcyjnienia oraz dostosowywania oferty dydaktycznej się do oczekiwań rynku pracy. Wydział oferuje również szeroką gamę studiów podyplomowych, a począwszy od roku akademickiego 2014/2015 także kształcenie w języku angielskim. Wydział Technologii Żywności może się poszczycić pozytywną oceną jakości kształcenia na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka dokonaną przez Państwową Komisję Akredytacyjną w 2010 roku. Natomiast Polska Komisja Akredytacyjna w 2013 roku wydała pozytywną ocenę kształcenia studentów na kierunku towaroznawstwo.

Cechą charakterystyczną Wydziału są ściśle powiązania z przemysłem i gospodarką regionalną. W 2012 roku została reaktywowana Społeczna Rada Konsultacyjna, której zadaniem jest opiniowanie i udoskonalanie programów kształcenia tak, aby przyszły absolwent był jak najlepiej przygotowany do pracy zarówno w przemyśle, jak i instytucjach kontroli jakości żywności czy placówkach działających w obszarze zdrowia.

Wydział Technologii Żywności łączy bardzo silną więź z absolwentami, ponieważ to oni są najlepszym świadectwem i rekomendacją swojego środowiska kształcenia.

Niezwykle ważnym celem strategicznym Wydziału jest utrzymanie wysokiej pozycji naukowej, przez dalszy intensywny rozwój badań naukowych i intensywne podjęcie starań o uzyskanie projektów badawczych oraz motywację pracowników do uzyskiwania kolejnych stopni i tytułów naukowych. Istotne jest dalsze rozszerzenie oferty dydaktycznej oraz rozwój współpracy i wymiany międzynarodowej. Wydział zamierza stymulować postęp i innowacyjność w przetwórstwie spożywczym makroregionu poprzez inwestycję „Centrum: Żywność Prozdrowotna” przewidzianą do realizacji w ramach planowanego Małopolskiego Parku Technologicznego.

Na zakończenie wystąpienia Pani Dziekan złożyła podziękowania Władzom Uczelni oraz wszystkim osobom, które przyczyniły się do rozwoju Oddziału i Wydziału Technologii Żywności.

W dalszej części uroczystości, w imieniu absolwentów głos zabrała **mgr inż. Barbara Wałaszek**, wspominając okres studiów i podkreślając silną więź ze swoimi nauczycielami. Następnie na ręce przekazano listy gratulacyjne i życzenia, za które **prof. dr hab. inż. Teresa Fortuna** złożyła serdeczne podziękowania.

Okolicznościowe wystawy

Uroczystościom jubileuszowym towarzyszyły dwie wystawy – pierwsza w czytelni prezentująca działalność **profesora Franciszka Nowotnego** oraz poszczególnych jednostek Wydziału oraz druga – fotograficzna – *40 lat mięło, jak jeden dzień*, w holu budynku. Obchody Jubileuszu były okazją do spotkań absolwentów z pracownikami w katedrach. Po zakończeniu oficjalnej uroczystości uczestnicy mogli się spotkać z Jubilatami w Sali posiedzeń Rady Wydziału.

Na zakończenie uroczystości, wieczorem odbyło się spotkanie koleżeńskie pracowników, absolwentów i zaproszonych gości, w którym wzięło udział około 250 osób. Dla uczestników spotkania organizatorzy przygotowali niespodziankę – występ **Krzysztofa Piaseckiego**. Chcemy serdecznie podziękować sponsorom oraz osobom zaangażowanym w przygotowanie jubileuszu 40-lecia Wydziału Technologii Żywności w Krakowie.

*Opracowanie: prof. dr hab. Teresa Fortuna
prof. dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz*

Odświeżenie pamiątkowej tablicy poświęconej profesorowi Franciszkowi Nowotnemu i nadanie sali nr 1 jego imienia

Jubileusz 65-lecia Wydziału Leśnego

II Międzynarodowa konferencja „Leśnictwo w górach i rejonach przemysłowych” Kraków, 22-23 września 2014 r.

W 65. roku od powołania Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Leśnictwo w Górach i Rejonach Przemysłowych. Patronat honorowy nad konferencją objęli: **JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, **dr Piotr Otawski** – podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny konserwator przyrody, **mgr inż. Adam Wasiak** – dyrektor generalny Lasów Państwowych oraz **Marek Sowa** – marszałek województwa małopolskiego. W skład komitetu naukowego konferencji, któremu przewodniczył **prof. dr hab. inż. Stanisław Orzeł** – dziekan Wydziału Leśnego weszli profesorowie wydziału oraz współpracujących instytutów naukowych

i uniwersytetów z kraju i Europy. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego konferencji był **dr hab. inż. Marcin Pietrzykowski** – prodziekan Wydziału ds. Nauki i Rozwoju, a sekretarzem **dr Danuta Owoc**. Na zaproszenie organizatorów odpowiedziało ponad 200 uczestników, w tym reprezentanci akademii nauk, uniwersytetów i instytutów badawczych z: Bułgarii, Chorwacji, Czech, Litwy, Niemiec, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Włoch oraz z 10 ośrodków naukowych z Polski, a także liczne grono pracowników PGL Lasy Państwowe, Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. Konferencję rozpoczęła sesja plenarna, a gości powitał **prof. dr hab. inż. Stanisław Orzeł**,

Dyskusja na jednym z przystanków sesji terenowej Lasy Przemysłowe – zrekultywowanym w kierunku leśnym osadniku osadów popłuczkowych, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Katowice, fot. Józef Walczyk

Przygotowania do posadzenia jodelki przez prof. Andrzeja Jaworskiego przed siedzibą Nadleśnictwa Jelesnia. Drzewo będzie upamiętniać wkład Profesora w wychowanie wielu pokoleń leśników, fot. Józef Walczyk

który przypomniał najważniejsze fakty z historii oraz genezę powołania Wydziału Leśnego, jako samodzielnej jednostki organizacyjnej w strukturach Uniwersytetu Jagiellońskiego. W kontekście tematyki i nazwy konferencji nadmienił, że choć Wydział obejmuje swoją działalnością naukową szeroko pojęte zagadnienia z zakresu leśnictwa, a także w ostatnim

czasie rozwijaną intensywnie problematykę nauk środowiskowych, to w szczególności sposób jego specjalność badawcza związana była i jest z zagadnieniami gospodarki leśnej w rejonach górskich i obszarach znajdujących się pod wpływem przemysłu.

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonał **dr hab. inż. Stanisław Małek, prof.**

UR – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, który zwrócił uwagę na wzorcową współpracę pracowników naukowych Wydziału z praktyką leśną. Znaczenie wspomnianej współpracy podkreślił także **dr inż. Kazimierz Szabla** – dyrektor Regionalnej Dyrekcji LP w Katowicach, występujący w tej części sesji w imieniu Dyrektora Generalnego LP. Koncentrując się na problemach współczesnej gospodarki leśnej, wielokrotnie podawał konkretne przykłady zagadnień podejmowanych przez niemal wszystkie zespoły naukowe Wydziału na rzecz polskich lasów. Swe wystąpienie zakończył życzeniami dla Wydziału w roku jego jubileuszu, który, jak podkreślił zbiegł się także z jubileuszem 90-tej rocznicy utworzenia PGL Lasy Państwowe.

Sesje tematyczne

Oprócz sesji plenarnej pierwszego dnia konferencji odbyło się także 6 referatowych sesji tematycznych: *Siedliskoznawstwo, Hodowla lasu, Ochrona lasu i środowiska, Urządzanie i produktywność lasu, Użytkowanie lasu, Woda i klimat*, w których wygłoszono łącznie 36 referatów. Zaprezentowano także blisko 80 posterów. Podkreślić należy czynny udział doktorantów, z którymi wielu to pracownicy administracji LP. Uzupełnieniem bogatego

Pamiątkowa fotografia uczestników konferencji przed budynkiem Wydziału Leśnego, fot. Bogdan Wertz

programu obrad naukowych była możliwość zwiedzania pierwszego w Polsce Muzeum Gleb, będącego integralną częścią Centrum Edukacji Gleboznawczej. **Prof. dr hab. inż. Stanisław Brożek** z wielką pasją prezentował monolity glebowe, ukazujące zmienność typów gleb i krajobrazu Europy. Dzięki uprzejmości **dr Bożeny Pietrzyk** – dyrektor Biblioteki Głównej UR, oraz niezwykle zaangażowanych pracowników przygotowano i zaprezentowano wystawę poświęconą historii i działalności Wydziału, w tym kolekcję wydawnictw i dokumentów historycznych, a także eksponatów współczesnych obrazujących aktywności dydaktyczne, naukowe, sportowe i kulturalne pracowników i studentów WL. Niespodzianką była projekcja filmu zmontowanego przez **inż. Gabriela Wojcieszka**, utrzymanego w nostalgicznej a zarazem pełnej humoru konwencji, obrazującego wybrane wydarzenia i osoby z życia Wydziału. Wspaniała współpraca wymienionych osób i zespołów podległych Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej UR uświetniła znacząco jubileusz Wydziału. Na podkreślenie zasługuje także harmonijna, bardzo profesjonalna i doskonała współpraca z Wydawnictwem UR i szeregiem osób z zespołu kierowanego przez redaktora **mgr Iwonę Pisiewicz**. Wydawnictwo, oprócz doskonale, choć pod wpływem niesamowitej presji czasowej, wydanych materiałów konferencyjnych, zapewniło także pełną oprawę graficzną konferencji. Podkreślić należy także duże zaangażowanie i doskonałą współpracę wyznaczonych z poszczególnych instytutów i zakładów Wydziału pracowników naukowych i pomocniczych. Wielu trudno wymienić z imienia i nazwiska jednak wszystkim należą się słowa uznania i podziękowania.

Sesje terenowe

Drugiego dnia konferencji zaplanowano 2 sesje terenowe: *Lasy górskie* – przygotowaną od strony naukowej przez **prof. dr hab. inż. Andrzeja Jaworskiego** i **dr inż. Jacka Banacha** oraz *Lasy w rejonach przemysłowych* – pod opieką naukową **prof. dr hab. inż. Wojciecha Krzaklewskiego** i **dr hab. inż. Marcina**

W trakcie sesji plenarnej aula Centrum Kongresowego UR była wypełniona po brzegi. Obok naukowców zielone mundury praktyków, licznie reprezentowanej grupy pracowników ALP Lasy Państwowe, fot. Bogdan Wertz

Pietrzykowskiego. Cały trud organizacyjny i logistyczny oraz wsparcie merytoryczne ze strony praktyki zapewnił pracownicy RDLP w Katowicach, za co należą się im wielkie słowa uznania i podziękowania. Był to kolejny dowód współpracy nauki i praktyki, którą Wydział zawsze starał się rozwijać. Pomimo nie najlepszej pogody udało się odwiedzić wszystkie zaplanowane obiekty, a padający deszcz i zimny wiatr okazały się najlepszymi strażnikami reżimów czasowych. Wieczorem obie grupy spotkały się w Jeleśni, gdzie przed nową siedzibą Nadleśnictwa czekało na uczestników jeszcze jedno miłe i doniosłe wydarzenie. W związku z przejściem na emeryturę **prof. dr hab. inż. Andrzeja Jaworskiego** leśnicy RDLP w Katowicach, na czele dyrektorami **dr inż. Kazimierzem Szablą** i **mgr inż. Bogdanem Gieburowskim** z ogromnym wzruszeniem podziękowali Profesorowi za kilkudziesięcioletnią współpracę. Pan Profesor, przy licznie zgromadzonych, posadził jodłę pospolitą – gatunek szczególnie dla Niego i karpackich lasów, któremu poświęcił wiele lat badań. Pełen wrażeń dzień zakończono wspólną kolacją w najstarszej w Polsce, bo pochodzącej z XVII w. karczmie w Jeleśni. Po oficjalnych

przemowach, wspomnieniom i anegdotom z czasów studenckich nie było końca. Można powiedzieć, że jubileusz Wydziału świętowano wieloaspektowo, nie zapominając o wymiarze naukowym, praktycznym, historycznym, ale także towarzyskim i wspomnieniowym.

Zamykając konferencję **prof. dr hab. inż. Stanisław Orzeł** podziękował wszystkim, którzy przyjęli zaproszenie oraz przygotowali referaty i postery. Wyraził nadzieję, że konferencja zaowocuje licznymi publikacjami w renomowanych czasopismach i będzie kontynuowana za kolejne 5 lat. Nadmieniał także, że organizatorzy, wykorzystując doskonałą współpracę w Wydawnictwem UR, planują wydanie okolicznościowej monografii. Podziękował również przedstawicielom mediów, dzięki którym informacja o konferencji, a przy okazji i Wydziale będzie jeszcze szerzej rozpropagowana. Słowa szczególnej wdzięczności skierował także do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie oraz Regionalnych Dyrekcji LP w Katowicach i w Krakowie, za rzeczowe i organizacyjne wsparcie konferencji.

Opracowanie: dr hab. inż. Paweł Tylek

Pierwsze Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR”

Kraków, 27-28 września 2014 r.

Sobotni poranek zastał wszystkich prawdziwie jesienną aurą i chociaż synoptycy prognozowali piękną pogodę na niedzielę, to nic nie wskazywało, że chmury ustąpią miejsca słońcu, na które wszyscy czekali.

W okolicznościowym wystąpieniu **JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, podziękował pracownikom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, a szczególnie wicemarszałkowi **Wojciechowi Kozakowi**, za zaangażowanie w realizację tego pomysłu, który zrodził się w czasie czerwcowego posiedzenia Konwentu UR. Wówczas zaproponowano, aby zorganizować rodzinne spotkanie na otwartym powietrzu, które stanowiłoby odpowiedź na rosnące zainteresowanie tematyką zdrowego trybu życia. Następnie zabrał głos **Wojciech Kozak**, który podkreślił, że współpraca z Uniwersytetem Rolniczym wynika nie tylko z wieloletnich kontaktów, ale także z bardzo wysokiego potencjału naukowego. Jak zauważył marszałek, Uniwersytet Rolniczy jest tradycyjnie nowoczesny. Oficjalne otwarcie Targów zostało poprzedzone wręczeniem nagrody – skrzynki z limitowaną serią win – dla **Michała Tymicha**, który jest laureatem ogłoszonego przez Uniwersytet Rolniczy ogólnopolskiego konkursu na nawę wina. Komisja konkursowa wybrała jego propozycję – „Uniwersyteckie grono”.

Na pamiątkę I Małopolskich Targów Żywności „Zasmakuj z UR” przed zabytkowym Dworkiem w Mydlnikach zasadzono jodłę. Oficjalnego otwarcia Targów dokonali wspólnie **JM Rektor profesor Włodzimierz Sady** oraz wicemarszałek **Wojciech Kozak**.

Pierwsze Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR” otwarli wspólnie JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady i Wojciech Kozak – wicemarszałek województwa małopolskiego

Laureat ogólnopolskiego konkursu na nawę wina produkowanego w UR – Michał Tymich prezentuje nagrodę – skrzynka z limitowaną edycją „Uniwersyteckiego grona”

W czasie targów można było nie tylko zwiedzać stoiska, lecz także degustować małopolskie specjały

Organizatorzy – Uniwersytet Rolniczy i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przygotowali szereg atrakcji. Przez dwa dni odbywały się m.in.: konkursy i zabawy dla dzieci i młodzieży, malowanie twarzy, zaś studenci UR w przebraniach prezentujących owoce i zwierzęta, rozdawali jabłka z logo UR. Nie zabrakło także suchego basenu, dmuchanych zjeżdżalni, trampoliny, karuzeli i tarczy strzelniczej. Dla nieco starszych przygotowany został „małpi gaj”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się namioty, w których można było zobaczyć żywe ryby w basenach, gęsi, nutrie, szynszyle czy króliki. Gościom

towarzyszyły także pokazy Zumby, koncert Zespołu Sygnalistów Myśliwskich HARGARD oraz występy zespołu „Maszkowiacy”. Pogoda jednak dopisała, a w niedzielę frekwencja przerosła oczekiwania nie tylko organizatorów, lecz także wystawców, których było 32. W czasie Targów ogłoszono i rozstrzygnięto konkurs o Puchar Rektora UR w kategorii Najsympatyczniejszy wystawca. W głosowaniu wzięło udział prawie pół tysiąca odwiedzających, a po zacieklej walce, w której każdy głos był na wagę złota, zwyciężyła **Tłocznia Owoców „Pawłowski”**.

Przez cały czas na stoiskach prezentowane były tradycyjne potrawy, produkty regionalne, a naukowcy Uniwersytetu Rolniczego udzielali porad żywieniowych. Można było wykonać analizę składu masy ciała.

– Jesteśmy przekonani, że Małopolskie Targi Żywności „Zasmakuj z UR” wejdą już na stałe do kalendarza krakowskich imprez promujących regionalne przysmaki oraz zdrowy styl życia – taką opinię wygłosił, w imieniu organizatorów, **Wojciech Kozak**. Wydaje się ona słuszna, gdyż sobota i niedziela przyniosła tłumy odwiedzających, świetną atmosferę, wszędzie unoszący się zapach małopolskich specjalów, a do tego ciekawe prezentacje i dyskusje.

Na pamiątkę Targów przed zabytkowym Dworkiem w Mydlnikach zasadzono jodłę

Opracowanie: dr Szymon Sikorski
Zdjęcia: mgr inż. Marcin Kopyra

Prof. dr hab. Ewa Ptak jest absolwentką Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który ukończyła w 1978 r. uzyskując stopień magistra informatyki. Stopień doktora nauk rolniczych nadała jej Rada Wydziału Zootechnicznego Akademii Rolniczej w Krakowie w 1987 r., na podstawie pracy *Analiza krzywych wzrostu mieszańców różnych odmian bydła fryzyjskiego*. Stopień doktora habilitowanego uzyskała na tym samym Wydziale w 2005 r., na podstawie pracy *Oszacowanie wartości genetycznej bydła mlecznego na podstawie udojów próbnych*. Tytuł naukowy profesora nauk rolniczych uzyskała 14 sierpnia 2014 r.

Przebieg pracy zawodowej

Po studiach rozpoczęła pracę jako asystent-stażysta w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytetu Rolniczego) w Krakowie, gdzie pracuje do chwili obecnej. W Katedrze zajmowała stanowisko asystenta (1979-1980), starszego asystenta (1980-1988), adiunkta (1988-2012), profesora nadzwyczajnego UR (2012-2014) i profesora nadzwyczajnego (od 2014).

Zainteresowania naukowo-badawcze, dorobek naukowy, staże i granty

W latach 1991-92 odbyła 16-miesięczny staż naukowy w Uniwersytecie w Guelph w Kanadzie, w ośrodku, który przoduje w świecie pod względem metodologicznych badań dotyczących oceny wartości hodowlanej

Nominacje profesorskie

Prof. dr hab. Ewa Ptak

Katedra Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt
Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt

zwierząt. W Guelph współpracowała z **prof. L. R. Schaeffer**, twórcą wielu metod szacowania parametrów genetycznych i wartości hodowlanej.

Jej zainteresowania naukowe dotyczą przede wszystkim szacowania parametrów genetycznych i wartości hodowlanej zwierząt, głównie bydła mlecznego. Zajmowała się też modelowaniem przebiegu wzrostu u zwierząt i przebiegu krzywych laktacji krów, za pomocą różnych funkcji matematycznych. Innym nurtem zainteresowań naukowych były badania na temat przydatności różnych modeli krzywych laktacji do szacowania 305-dniowej wydajności mlecznej i obliczania wytrzymałości laktacji krów. W czasie pobytu w Uniwersytecie w Guelph brała udział w nowatorskich badaniach nad opracowaniem metody oceny wartości hodowlanej zwierząt na podstawie udojów próbnych. Owocem tych badań była praca opublikowana w *Livestock Production Science* w 1993 roku, którą cytowano ponad 200 razy. Obecnie większość krajów świata wykorzystuje opisaną metodę w ocenie bydła mlecznego.

Jest autorem 74 publikacji, w tym 37 oryginalnych prac twórczych. Brała udział w 36 konferencjach naukowych, wygłaszając 18 referatów i prezentując 16 posterów m.in. w 7 Kongresach Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP) i 3 Światowych Kongresach Genetyki Stosowanej (WCGALP). W 1980 roku i w 1994 roku uzyskała nagrody dla „młodych pracowników nauki” w postaci stypendiów, umożliwiających jej udział w ważnych konferencjach (31. Kongres EAAP w Niemczech i 5. Kongres WCGALP w Kanadzie).

Była kierownikiem trzech grantów oraz głównym wykonawcą kilku innych projektów badawczych KBN i jednego projektu badawczo-rozwojowego NCBiR. Była jednym z wykonawców obliczeń statystycznych do FAO-wskiego doświadczenia nad porównaniem 10 odmian czarno-białego bydła fryzyskiego, przeprowadzonego w Polsce w latach 1974-1985.

Współpraca z praktyką

Od wielu lat współpracuje z Instytutem Zootechniki PIB w Balicach, uczestnicząc w projektach badawczych, dotyczących szeroko zakrojonych badań nad opracowaniem i wdrożeniem systemu szacowania wartości hodowlanej bydła mlecznego na podstawie udojów próbnych. Przez kilka lat współpracowała z Konsorcjum MAS In BULL, którego celem było szacowanie genomowej wartości hodowlanej buhajów. Prowadziła też badania we współpracy ze Stacją Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Bydgoszczy oraz Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka.

Działalność dydaktyczna

Jej działalność dydaktyczna obejmuje zajęcia ze statystyki matematycznej, doświadczalnictwa zootechnicznego, matematyki i technologii informacyjnej. Była promotorem 10 prac magisterskich i 2 rozpraw doktorskich.

Działalność organizacyjna

Od 2008 r. jest członkiem dwóch Komisji Wydziałowych: ds. Nauki i Rozwoju

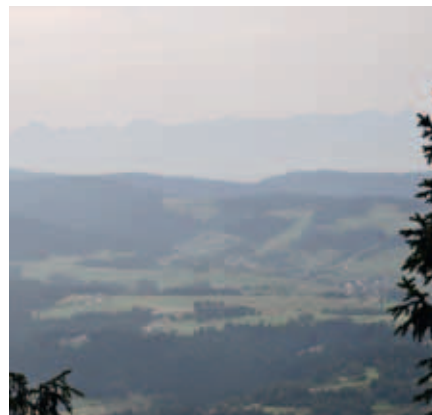

Prof. dr hab. Ewa Ptak

Naukowego oraz ds. Oceny Kadr, a od 2012 r. – członkiem Rektorskiej Komisji ds. Własności Intelktualnej.

Zainteresowania pozanaukowe

Lubi teatr, wycieczki górskie, jazdę na nartach i na rowerze.

Prof. dr hab. inż. Stefan Satora

Katedra Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji

Prof. dr hab. inż. Stefan Satora

Stefan Satora urodził się 15 lutego 1944 r. w Krakowie. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej nr 2 w Krakowie w latach 1958-1963 kształcił się w Technikum Łączności w Krakowie uzyskując tytuł technika teletransmisji. W latach 1964-1969 studiował na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym, sekcji hydrogeologii i geologii inżynierskiej uzyskując po jej ukończeniu i obronie pracy magisterskiej *Warunki hydrogeologiczne wyspy Wolin jako podstawa projektowanego ujęcia*, tytuł magistra inżyniera geologa górniczego w specjalności

hydrogeologia i geologia inżynierska. W kwietniu 1969 r. podjął pracę w Przedsiębiorstwie Hydrogeologicznym w Krakowie na stanowisku starszego specjalisty ds. hydrogeologii. W 1974 r. uzyskał dyplom ukończenia studiów podyplomowych z zakresu ochrony wód podziemnych organizowanych przez Wydział Geologiczno-Poszukiwawczy AGH w Krakowie. W latach 1974 i 1977 po egzaminach w Centralnym Urzędzie Geologii w Warszawie otrzymał podwójne uprawnienia zawodowe nr CUG 050709 i CUG 070685 zezwalające na samodzielne projektowanie, prowadzenie prac terenowych oraz dokumentowanie badań w zakresie poszukiwania i rozpoznawania wód podziemnych oraz ustalania przydatności gruntów dla budownictwa i sprawowanie geologicznego nadzoru nad robotami i badaniami terenowymi.

Przebieg pracy zawodowej

W styczniu 1978 r. rozpoczął pracę w Instytucie Budownictwa Wodnego i Ziarnego, Zespole Wodociągów i Kanalizacji Akademii Rolniczej w Krakowie, na stanowisku naukowo-technicznym starszego specjalisty. W roku 1994 przeszedł na stanowisko dydaktyczne-asystenta, a w 1997 r. po obronie pracy doktorskiej został zatrudniony na stanowisku adiunkta naukowo-dydaktycznego, na którym pracował do 2009 roku. W roku 2008 po opublikowaniu rozprawy habilitacyjnej *Wpływ środowiska geologicznego na konstrukcje studni wierconych i reżim hydrogeologiczny ujętych wód podziemnych* uzyskał stopień dr. hab. nauk rolniczych

w dyscyplinie kształtowanie środowiska oraz specjalności hydrogeologia i ochrona wód podziemnych. W 2009 r. decyzją JM Rektora UR został przeniesiony na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Rolniczego. 6 czerwca 2014 r. Prezydent Rzeczypospolitej nadał mu tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk rolniczych.

Zainteresowania naukowo-badawcze, dorobek naukowy, staże i granty

W okresie pracy w Uczelni był autorem lub współautorem 101 publikacji (w tym 91 wydrukowanych z czego 4 opublikowane przed, 56 po doktoracie, a 41 opracowanych po habilitacji). Całkowity dorobek zawodowy obejmuje co najmniej 205 opracowań. Podczas pracy w Uczelni był promotorem ponad 120 prac magisterskich i inżynierskich. W latach 2008-2010 był promotorem dwóch przewodów doktorskich. Zajęcia dydaktyczne na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji prowadził zarówno na kursach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. W początkowym okresie pracy prowadził ćwiczenia stacjonarne i terenowe z przedmiotu *Hydrogeologia z podstawami geologii*. W późniejszym okresie wprowadził 8 nowych przedmiotów (ochrona wód podziemnych, projektowanie ujęć i dokumentowanie zasobów wód podziemnych, monitoring wód, geologia inżynierska z hydrogeologią, geologia i hydrogeologia regionalna, geologia z podstawami hydrogeologii, wody mineralne zapadliska i Karpat, budowa geologiczna i warunki

hydrogeologiczne Karpat) na różnych kierunkach również zamawianych tj. Inżynierii Środowiska, Gospodarce Przestrzennej i Gospodarce Wodnej.

Współpraca z praktyką

Nominat utworzył na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji pewien rodzaj szkoły naukowej i dydaktycznej w zakresie geologii, hydrogeologii i kształtowania środowiska popartej kierunkowym wykształceniem (studiami magisterskimi i podyplomowymi na AGH Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym, sekcji hydrogeologii inżynierskiej) oraz wieloletnią pracą zawodową w Przedsiębiorstwie hydrogeologicznym, a po złożeniu odpowiednich egzaminów uzyskanymi uprawnieniami zawodowymi z zakresu hydrogeologii i geologii inżynierskiej. Rozwój wymienionej szkoły geologii i hydrogeologii w zakresie wpływu infrastruktury i antropopresji na jakość wód powierzchniowych i podziemnych realizował m.in. poprzez promotorstwo prac doktorskich, magisterskich i inżynierskich o tematyce geologicznej i hydrogeologicznej oraz dużą liczbą przedmiotów potrzebnych na Wydziale związanych z geologią i hydrogeologią (naukami o Ziemi). Oprócz zainteresowań naukowych jego zainteresowania w praktycznym wykonaniu dotyczą wybranych działów ogrodnictwa i sadownictwa (np. roślin cytrusowych, hodowlą kaktusów i sukulentów, nowych roślin sadowniczych – borówki amerykańskiej, jagody kamczackiej, aktinidii syberyjskiej, schizandry-cytryńca, amelanchiera-świdosiwy itp.).

Przyznane odznaczenia i nagrody

Za długoletnią współpracę związaną z wykonaniem kilkunastu opracowań dla gospodarki narodowej został uhonorowany Złotą Odznaką zasłużonego w rozwoju województwa katowickiego. Natomiast za osiągnięcia zawodowe i dydaktyczne w 2005 roku odznaczony został przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Złotym Krzyżem Zasługi, a w roku 2010 za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gonddek

Katedra Chemii Rolnej i Środowiskowej
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Krzysztof Gonddek urodził się 1 października 1972 r. w Krakowie. Po ukończeniu Technikum Rolniczego w Czernichowie, w roku 1992 rozpoczął studia na Wydziale Rolniczym Akademii Rolniczej w Krakowie, które ukończył w 1997 r. Stopień naukowy doktora nauk rolniczych nadała mu Rada Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Krakowie w 2001 r. na podstawie rozprawy *Wartość nawozowa kompostów i wermikompostów z osadów z biologicznej i chemicznej oczyszczalni ścieków garbarskich*. W październiku 2009 r. na podstawie rozprawy *Aspekty nawozowe i środowiskowe przemian i dostępności dla roślin wybranych pierwiastków w warunkach nawożenia różnymi materiałami organicznymi* oraz dorobku naukowego Rada Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie nadała mu stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii, specjalność: chemia rolna, ochrona środowiska.

Przebieg pracy zawodowej

Pracę zawodową rozpoczął, jako asystent wolontariusz w Katedrze Chemii Rolnej w styczniu 1997 r. Jako asystent podjął zatrudnienie w październiku 1997 r. w tej samej katedrze. Po obronie pracy doktorskiej, od grudnia 2001 r. do października 2012 r., pracował na stanowisku adiunkta. Od listopada 2012 r. pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Katedrze Chemii Rolnej i Środowiskowej. 28 lipca 2014 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku postępowania przeprowadzonego przez Radę

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gonddek

Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego Uniwersytetu Rolniczego nadał Krzysztofowi Gondkowi tytuł profesora nauk rolniczych.

Zainteresowania naukowo-badawcze, dorobek naukowy, staże i granty

Dorobek naukowy **prof. Krzysztofa Gondka** obejmuje ponad 200 oryginalnych prac twórczych, spośród których 188 zostało opublikowanych w czasopismach naukowych, w tym wiele w czasopismach posiadających Impact Factor. Z pozostałych publikacji na podkreślenie zasługuje znaczący jego dorobek opublikowany, jako podręczniki, rozdziały w książkach, monografie, skrypty oraz opracowania encyklopedyczne, ponadto opublikował 10 prac popularnonaukowych. Tematyka badawcza opublikowanych prac dotyczy przede wszystkim zagadnień związanych z nawożeniem, transformacją i zagospodarowaniem odpadów oraz oddziaływaniem emisji na środowisko przyrodnicze. Wiele badań naukowych nominat prowadził w ramach projektów finansowanych przez ze środków KBN, NCN oraz funduszy europejskich. **Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gondek** uczestniczył w miesięcznym stażu dla młodych rolników organizowanym przez Landwirtschaftliche Fach – und Berufsschule, Hohenems (Austria) i Landwirtschaftliche Bildungs – und Beratungszentrum Rheinhof, Salez (Szwajcaria). W ramach współpracy pomiędzy ośrodkami naukowymi odbył również wyjazdy naukowe do takich ośrodków jak: Slovak University of Agriculture in Nitra, Czech University of Life Science Prague oraz Mendel University in Brno. Profesor Krzysztof Gondek posiada dorobek w zakresie kształcenia młodej kadry naukowej,

o czym świadczy promotorstwo w dwóch przewodach doktorskich, w tym jednym zakończonym. Ponadto był recenzentem w 2 przewodach doktorskich. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej.

Działalność dydaktyczna

W ramach działalności dydaktycznej **prof. Krzysztof Gondek** prowadzi zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych dla studentów studiów inżynierskich i magisterskich na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym i Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt. Dotychczas był opiekunem 19 prac magisterskich, 24 inżynierskich oraz 3 dyplomowych wykonywanych w ramach studiów. Recenzował do tej pory ponad 60 prac dyplomowych. Od 1998 r. jestem opiekunem Sekcji Chemia Środowiska, Koła Naukowego Rolników. Był dwukrotnie laureatem konkursu „TopDoktor” organizowanego przez studentów Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego.

Przyznane odznaczenia i nagrody

Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gondek otrzymał stypendium z Rektorskiego Funduszu Stypendialnego dla młodych pracowników naukowych na realizację projektu badawczego *Możliwość wykorzystania w rolnictwie odpadowej substancji organicznej* (2005). W latach 2002-2005 otrzymał zespołowe, a w latach 2006-2012 indywidualne nagrody Rektora za wybitne osiągnięcia w dziedzinie naukowej. W roku 2012 otrzymał zespołową nagrodę Rektora za wybitne osiągnięcia w dziedzinie dydaktycznej. W 2010 r. został odznaczony brązowym medalem za długoletnią służbę

Prof. dr hab. inż. Edward Kunicki

Wykształcenie, stopnie i tytuły naukowe

1982 – magister inżynier ogrodnictwa,
1993 – doktor nauk rolniczych,
2005 – doktor habilitowany nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa - warzywnictwa,
2014 – profesor nauk rolniczych.

Przebieg pracy zawodowej

1982 – Krakowska Spółdzielnia Pszczelarsko-Ogrodnicza, instruktor ds. warzywnictwa,
1985 – Katedra Warzywnictwa z Ekonomiką Ogrodnictwa, Akademia Rolnicza w Krakowie, asystent,
1993 – Katedra Warzywnictwa z Ekonomiką Ogrodnictwa, Akademia Rolnicza w Krakowie, adiunkt,
2008 – Katedra Roślin Warzywnych i Zielarskich, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, profesor nadzwyczajny.

Zainteresowania naukowo-badawcze, dorobek naukowy, staże i granty

Główne kierunki działalności naukowej nominata są ściśle powiązane z potrzebami praktyki ogrodniczej i koncentrują się na zagadnieniach z zakresu biologii i agrotechniki roślin warzywnych, ze szczególnym uwzględnieniem brokołu i kukurydzy cukrowej. Najważniejsze kierunki prac badawczych są związane z optymalizacją

Prof. dr hab. inż. Edward Kunicki

Katedra Roślin Warzywnych i Zielarskich

Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa

wykorzystania powierzchni pola poprzez uprawę roślin poplonowych, możliwością uprawy warzyw z rozsady grupowej oraz zaawansowanej wiekowo, reakcją roślin na stres chłodu, możliwością sterowania uprawą brokułu i kukurydzy cukrowej oraz wpływem biostymulatorów na wysokość i jakość plonu warzyw. W dorobku naukowym najcenniejsze są wieloletnie i wielokierunkowe prace prowadzone nad brokułem obejmujące zarówno zagadnienia agrotechniczne, jak i dotyczące poznania jego biologii, wymagań siedliskowych, potrzeb nawozowych oraz jakości uzyskanego plonu, przede wszystkim w aspekcie jego właściwości prozdrowotnych. Niektóre wyniki badań zostały upowszechnione w ramach monografii książkowych.

Opublikował 58 prac w czasopismach recenzowanych, 6 monografii, 27 artykułów i doniesień na konferencje krajowe i międzynarodowe oraz 136 prac popularno-naukowych. Wiedzę i umiejętności pogłębiał podczas 9-miesięcznego stażu produkcyjnego w USA oraz jako uczestnik międzynarodowego kursu *Cropweather modelling* w Izraelu. Realizował 6 projektów badawczych finansowanych przez MNiSW, był kierownikiem trzech z nich.

Działalność dydaktyczna

Profesor Edward Kunicki prowadzi zajęcia dydaktyczne na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa z przedmiotów obejmujących tematykę warzywnictwa ogólnego i polowego, herbolgii oraz roślin leczniczych i przyprawowych. Brał udział w przygotowaniu treści programowych dla realizowanych przedmiotów, zgromadził bogatą kolekcję

fotografii wykorzystywanych w procesie dydaktycznym. Prowadzi również wykłady w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jest promotorem pracy doktorskiej i otwartego przewodu doktorskiego, opiekunem 30 prac magisterskich i inżynierskich, recenzentem pracy habilitacyjnej i doktorskiej. Jest autorem rozdziału w podręczniku akademickim i współautorem skryptu do ćwiczeń z zakresu warzywnictwa.

Działalność organizacyjna

Członek Polskiego Towarzystwa Nauk Ogródniczych (PTNO) – od 1989, Przewodniczący krakowskiego Oddziału PTNO (1994-1998), Prezes Zarządu Głównego PTNO (2007-2011), Wiceprezes Zarządu Głównego PTNO (od 2011), Członek redakcji *Folia Horticulturae* (1994-2007), Członek Komisji Dyscyplinarnej dla Pracowników AR (2005-2008), Pełnomocnik Dziekana Wydziału Ogródniczego ds. programu Erasmus (2006-2008) Prodziekan ds. Dydaktycznych i Studenckich (2007-2008 oraz 2008-2012), Członek Senackiej Komisji ds. Dydaktycznych i Studenckich (2008-2012), Przewodniczący Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej (od 2008), Zastępca przewodniczącego Rektorskiej Komisji ds. Własnego Funduszu Stypendialnego (od 2012), Redaktor naukowy Wydawnictwa UR w Krakowie (od 2012),

Przedstawiciel UR w redakcji międzynarodowego czasopisma *Scientific Bulletin* Narodowego Uniwersytetu Sadownictwa w Umaniu, Ukraina (od 2013),

Kierownik Katedry Roślin Warzywnych i Zielarskich (od września 2014).

Współpraca z praktyką

Prowadzi aktywną działalność upowszechnieniową dotyczącą agrotechniki warzyw w ramach szkoleń dla producentów w wielu rejonach Polski. Brał udział w projekcie związanym z podnoszeniem i zmianą kwalifikacji zawodowych mieszkańców gmin wiejskich (Szczucin i Miechów) organizowanym pod patronatem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz w szkoleniach z zakresu integrowanej uprawy warzyw, pilotowanych przez MODR w Karniowicach. Uczestniczył w realizacji dwóch projektów badawczych we współpracy z Krakowską Hodowlą i Nasiennictwem Ogródniczym „POLAN”.

Przyznane odznaczenia i nagrody

Srebrny Krzyż Zasługi (1999), Medal Komisji Edukacji Narodowej (2010). Nagrody za działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną przyznawane przez Rektora AR w Krakowie: zespołowa II stopnia za publikacje (2002), indywidualna II stopnia za publikacje (2004), zespołowa III stopnia w dziedzinie dydaktycznej (2007), indywidualna II stopnia w dziedzinie naukowej (2006).

Zainteresowania pozanaukowe

Fotografia, literatura, film.

Wspomnienie o profesorze Jerzym Marii Achrem-Achremowiczu

(1927-2014)

Prof. dr hab. Jerzy Maria Achrem-Achremowicz

17 maja 2014 roku odszedł z grona profesorów Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie jeden z najwybitniejszych i nielicznych w Polsce afidologów, znany i ceniony w kraju i poza jego granicami specjalista systematyki i fauny mszyc **prof. dr hab. Jerzy Achremowicz**. Był on niezwykle utalentowanym i zamiłowanym przyrodnikiem. Posiadał obszerną wiedzę z licznych dziedzin nauk przyrodniczych i stosowanych, którą przekazywał piękną polszczyzną, wzbudzając powszechne uznanie słuchaczy. Był człowiekiem wysokiej kultury osobistej i jednocześnie niezwyklej skromności, przykładem umiłowania prawdy, gorącym patriotą i człowiekiem głębokiej wiary, troszczącym się o prawa i godność narodu.

Urodził się 8 września 1927 r. w Wilnie. Uczęszczał do Liceum w Tucholi, gdzie w 1946 r. zdał maturę. Studiował na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Zoologię na Uniwersytecie Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie. Studia magisterskie z zakresu zoologii (entomologii) ukończył w 1951 r. na podstawie pracy dyplomowej *Badania nad szkodnikami uprawnej wikliny z rodziny stonkowatych (Chrysomelidae)*, przygotowanej pod opieką **profesora Konstantego Strawińskiego** i opublikowanej w Roczn. Nauk Roln. A, 80 1960.

Już jako student odbywał praktyki wakacyjne w Dziale Ochrony Roślin Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach (w roku 1949 oraz jako wolontariusz w 1950), będąc młodszym współpracownikiem **profesora Władysława Węgorka**. Jesienią 1950 r. (jeszcze

przed ukończeniem studiów) rozpoczął stałą pracę w tymże dziale, przeorganizowanym w 1951 r. w Instytut Ochrony Roślin. W oddziale puławskim IOR pracował do 1953 r. (najpierw jako asystent, a następnie starszy asystent). Od roku 1953 był zatrudniony w Instytucie Ochrony Roślin w Poznaniu jako starszy asystent, a po doktoracie awansował na stanowisko adiunkta. Stopień doktora nauk rolniczo-leśnych uzyskał w 1961 r. na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu na podstawie rozprawy *Patologiczne zmiany jelita i gonad stonki ziemniaczanej (Leptinotarsa decelmineata Say)* pod wpływem żywienia jej *Solanum demissum* Lindl, którą opublikował w Pracach Naukowych IOR w Poznaniu 5, 2, 1963. Promotorem pracy był **profesor Władysław Węgorek**. W 1969 r. przeniósł się do Krakowa, gdzie został mianowany nauczycielem akademickim (adiunktem) w Katedrze Ochrony Roślin (w Zespole Entomologii) na Wydziale Ogrodniczym Wyższej Szkoły Rolniczej (obecnie Uniwersytetu Rolniczego) w Krakowie. Tutaj wykonał swoją pracę habilitacyjną *Pochodzenie, struktura i przemiany fauny mszyc (Homoptera, Aphidodea) Niziny Wielkopolsko – Kujawskiej*. (Zesz. Nauk. AR w Krakowie, Seria Rozprawy 33, 1975), którą obronił przed Radą Naukową IOR w Poznaniu w 1975 r. Po habilitacji awansował na stanowisko docenta, a po uzyskaniu w roku 1992 (z rąk Prezydenta RP **Lecha Wałęsy**) tytułu naukowego profesora nauk rolniczych, aż do przejścia na emeryturę (w 1997 r.) był zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Dorobek naukowy profesora Jerzego Achremowicza obejmuje łącznie ponad 70 pozycji, z czego większość stanowią opracowania naukowe, około 30 prac dotyczy problematyki afidologicznej. Są to prace poświęcone głównie taksonomii i faunistyce mszyc występujących w różnych regionach Polski, ich szkodliwości dla różnych roślin uprawnych oraz opracowania nowych, bezpieczniejszych dla środowiska sposobów zwalczania mszyc. Dla lepszego opanowania taksonomii i systematyki mszyc odbył staże naukowe (w ośrodkach zagranicznych) u wybitnych i znanych na świecie specjalistów – afidologów: **doc. Momontowej** w Instytucie Zoologii Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie (1973) oraz **prof. F.P. Müllera** w Uniwersytecie w Rostoku (1974 r.). W najobszerniejszych studiach nad fauną mszyc Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej wykazał występowanie 364 gatunków, w tym 27 nowych dla Polski i ponad 100 nowych dla tego regionu. Także z innych regionów kraju (m.in. z Dolnego Śląska, Sudetów, Wyżyny Lubelskiej i Krakowa) odnotował gatunki nowe dla Polski. Ważne są także Jego prace nad mszycami jako szkodnikami różnych roślin uprawnych (motylkowatych, tytoniu, ziemniaka, roślin ozdobnych i leczniczych), a także – jako wektorami wiroz. Profesor Achremowicz był autorem szeregu kluczy do oznaczania mszyc (zarówno opracowanych przez siebie, jak i tłumaczonych z j. niemieckiego), katalogu mszyc Polski oraz artykułów o metodach polowu mszyc i ich preparowania, jak również autorem szeregu opracowań encyklopedycznych i słownikowych dotyczących mszyc. Następstwem takiej specjalizacji (tj. afidologii) było poszukiwanie przez Niego w ostatnich latach substancji do zwalczania mszyc pochodzenia roślinnego (w formie wyciągów do opryskiwań) jako aficydów lub synergetyków wzmacniających działanie standardowych pestycydów. Profesor przebadał około 40 gatunków roślin (w postaci wyciągów) i wskazał, że niektóre z nich rokują nadzieję na ich wykorzystanie do zwalczania mszyc.

Osobną grupę publikacji stanowią prace nad powiązaniem chrząszczy stonkowatych

z roślinami i wpływem substancji roślinnych na te owady. Należą do nich m.in. prace nad wpływem odmian wikliny na faunę jątrewek oraz prace omawiające wpływ chrzanu i dziłkiego gatunku ziemniaka *Solanum demissum* na histologiczne zmiany w tkankach stonki ziemniaczanej.

W działalności naukowej profesora Jerzego Achremowicza ważne były także prace projektowe przeprowadzone w rejonie subtropikalnym (Północny Irak). Były to ekspertyzy dotyczące występowania chorób i szkodników roślin uprawnych, opracowanie ich zwalczania oraz zaprojektowanie organizacji ochrony roślin dla tego kraju. Przed wyjazdem do Iraku odbył odpowiedni staż naukowy w Instytucie Tropikalnym w Lipsku (kierowanym przez **prof. Fröhlicha**). Prace projektowe prowadził także w kraju dla terenu Jurajskich Parków Krajobrazowych w pobliżu Krakowa. Zainteresowania profesora Achremowicza ochroną środowiska znalazły wyraz w opracowaniach nad wpływem chemicznych zabiegów ochrony roślin na skażenie wód rzeki Rudawy oraz stanem ochrony roślin w rejonie Krakowa i perspektywami jej rozwoju.

Jako nauczyciel akademicki wykładał przedmioty m.in. z zakresu entomologii z podstawami zoologii, techniki ochrony roślin warzywniczych, techniki i chemicznych środków ochrony roślin, wybranych zagadnień z entomologii oraz organizacji i zadań terenowej służby ochrony roślin; prowadził także seminaria dyplomowe.

Wiele czasu poświęcał pracy dydaktycznej i wychowawczej. Swoje wykłady prowadził bardzo interesująco, do studentów odnosił się z dużą życzliwością, był profesorem lubianym i szanowanym. Pod jego kierunkiem wykonano 55 prac magisterskich i 1 pracę doktorską (napisaną i obronioną w języku angielskim). Opracował kilka dobrych skryptów akademickich, z których korzysta także i młodzież studiująca obecnie na kierunku Ogrodnictwo. Opracował samodzielnie trzy wydania skryptu *Materiały do ćwiczeń z entomologii stosowanej – ogrodnictwo*, Skrypty AR w Krakowie 1981 (I wyd.), 1984 (II wyd.), 1988 (III wyd.). Był współautorem innych

skryptów AR w Krakowie: *Chemiczne środki do zwalczania chorób i szkodników roślin uprawnych* 1987 (wspólnie z **J. Burgielem**); *Wybrane zagadnienia z entomologii stosowanej* 1992 (wspólnie z **T. Jaworską** i **I. Łuczak**) oraz skryptu WSR w Poznaniu: *Wybrane zagadnienia z entomologii stosowanej – mszyce* 1971 (wspólnie z **M. Karczewską**). Jest autorem rozdziałów w podręcznikach: *Ochrona roślin ogrodniczych*. Cz. I – szkodniki, AR w Krakowie 1993, oraz *Encyklopedia ochrony roślin* PWRiL Warszawa 1993.

Profesor Jerzy Achremowicz zajmował się nie tylko wyższym szkolnictwem rolniczym, prowadził także szeroką działalność upowszechnieniową i popularyzatorską. Z wielką pasją i talentem wygłaszał liczne prelekcje i odczyty dla pracowników rolnictwa, ogrodnictwa i służb ochrony roślin. Przeprowadził około 100 prelekcji, kursów i szkoleń dla praktyki rolniczej. Czynnie udzielał się także w towarzystwach rolniczych lub związanych z rolnictwem. Przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego sekcji ochrony roślin SITR w Krakowie; był przewodniczącym krakowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, oraz członkiem Zarządu Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych (w oddziale krakowskim). Nie przywiązywał dużej wagi do odznaczeń i godności. Był odznaczony m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą i Srebrną odznaką „Zasłużony w Pracy Społecznej dla Miasta Krakowa”, Srebrną Odznaką Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Rolnictwa oraz odznaką „60-lecia Polskiego Towarzystwa Entomologicznego”

Był żonaty z **Barbarą z d. Mieczynska** (absolwentką studiów rolniczych WSR w Krakowie; zmarła w 2000 r.). Mieli syna **Jacka** (ur. 1971) – absolwenta chemii na Uniwersytecie Jagiellońskim i technologii żywności na AR w Krakowie.

Profesor Jerzy Maria Achrem-Achremowicz zmarł 17 maja 2014 r. Został pochowany w Krakowie na Cmentarzu Parafialnym na Prądniku Białym.

Opracowanie: dr hab. Irena Łuczak
prof. dr hab. inż. Stanisław Mazur

Dr hab. inż. Agnieszka de Barbaro, prof. AR

(1922-2014)

Dr hab. inż. Agnieszka de Barbaro, prof. AR,
fot. Wydawnictwo UR

Agnieszka de Barbaro z domu de Półkonicz Czarnek urodziła się 1 stycznia 1922 r. w Jarosławiu. Studia rozpoczęła w tajnym nauczaniu i kontynuowała po wojnie na Wydziale Rolniczym UJ, uzyskując dyplom inżyniera rolnictwa i magistra nauk rolniczych (1947). Doktoryzowała się na Wydziale Rolniczym WSR w Krakowie (1961) na podstawie pracy przygotowanej pod kierunkiem **prof. Markowskiego** *Badania nad rozwojem jęczmienia ozimego*. Habilitowała się w zakresie fizjologii roślin na Wydziale Rolniczym AR w Krakowie (1975) na podstawie pracy *Udział adenylozototryfosforanu ATP w indukcji i inicjacji kwitnienia pszenicy*. W latach 1948-1950 była asystentem w Laboratorium Chemicznym Państwowych Zakładów Hodowli Roślin w Krakowie, a następnie w Laboratorium Fizjologii Rozwoju

IUNG w Krakowie (1950-1952). W 1952 r. podjęła pracę w Katedrze Fizjologii Roślin ówczesnej WSR w Krakowie kolejno na stanowiskach: starszego asystenta (1952-1956) i adiunkta (1956-1970). W latach 1970-1976 zatrudniona była jako adiunkt w Instytucie Przyrodniczych Podstaw Produkcji Roślinnej Wydziału Ogrodniczego, a od 1976 r. jako docenti profesor nadzwyczajny (od 1991) w Katedrze Fizjologii Roślin Wydziału Rolniczego AR w Krakowie. Na emeryturę przeszła w 1992 r.

Odbyła roczny staż naukowy w California Institute of Technology Division of Biology, Pasadena, USA (1961/62) w ramach stypendium Fundacji Rockefellera oraz 4-miesięczny staż w Department of Genetic of Agricultural University Wageningen w Holandii (1976).

Żywo angażowała się w pracę organizacyjną, a przede wszystkim dydaktyczną i wychowawczą, za którą była wysoko ceniona przez studentów. Brała udział w pracy Komisji Naukowo-Dydaktycznej (wiceprzewodnicząca 1956-1959), Komisji Socjalno-Bytowej, była przedstawicielem wykładowców do Rady Wydziału (1969-1971), członkiem Rady Pedagogicznej II roku studiów (1970-1975), opiekunem II roku studiów Wydziału Ogrodniczego i członkiem Rady Wydziałowej ds. Młodzieży, przedstawicielem pracowników naukowych Wydziału Ogrodniczego do Senatu, opiekunem Sekcji Fizjologii Roślin Koła Naukowego Ogrodników (1974-1976) i Koła Naukowego Rolników (1979-1981), a także członkiem komisji na egzaminach wstępnych i dyplomowych.

Główne jej zainteresowania naukowe dotyczyły fizjologii rozwoju roślin uprawnych i procesu wernalizacji. Badania z tego zakresu

pozwołyły na sformułowanie kilku oryginalnych hipotez, m.in. dotyczących powiązań między procesem wernalizacji a rozwojem aparatu asymilacyjnego oraz znaczenia równowagi substancji wzrostowych w rozwoju generatywnym roślin. Brała też udział w katalogowaniu i opisywaniu mutantów *Arabidopsis thaliana*, które do dziś stanowią podstawowy materiał do badań z zakresu biologii molekularnej roślin.

Była autorką lub współautorką 17 prac naukowo-badawczych i 2 doniesień. Do najważniejszych należą: *The dynamics of acid-soluble phosphorus compounds in the course of winter and spring wheat germination under various thermal conditions. I. Fractionation of wheat germs extracts; Germination gibberellic acid responsive mutants in Arabidopsis thaliana; Changes in ATP level in Zea mays L. and Phaseolus vulgaris L. in the course of vegetation; „Changes in ATP content of leaves and shoot apices during the development of rape plants (Brassica napus var. oleifera).*

Była członkiem Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Polskiej Sekcji Fizjologii Roślin w Federation of European Societies of Plant Biology (FESPB).

Została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi. Wychowała troje dzieci: **Bogdana** (ur. 1949), **Magdalenę** (ur. 1959) i **Pawła** (ur. 1959). Prowadziła ożywioną działalność społeczną. Jako córka zamordowanego w Katyniu **ppłk. dr. Zbigniewa Czarnka** działała aktywnie w Stowarzyszeniu Rodzin Ofiar Katynia Polski Południowej w Krakowie.

Odeszła w Panu, dnia 22 lipca 2014 roku.

Opracowanie: prof. dr hab. Marcin Rapacz

Informacja z przebiegu obrad Senatu UR w dniu 26 września 2014 r.

Rektor poinformował, że w okresie od ostatniego posiedzenia Senatu zmarli: **dr hab. Agnieszka de Barbaro, prof. AR** – emerytowany pracownik Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego oraz pan **Włodzimierz Halota** – emerytowany pracownik Biblioteki Głównej. Senat uczcił ich pamięć chwilą ciszy.

Rektor wręczył listy gratulacyjne dla profesorów pełniących funkcję kierowników jednostek międzywydziałowych: **prof. dr. hab. Wiesława Barabasza, dr. hab. inż. Wojciecha Przegona, prof. UR** oraz **dr. hab. inż. Piotra Murasa, prof. UR**.

Rektor poinformował, że:

- nowymi członkami Senatu z ramienia studentów zostali:
Karolina Adamska – przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studentów
Katarzyna Ujma – studentka WR-E
Katarzyna Bogacz – student WL
Piotr Łabno – student WL
Malwina Bajerska – student WHiBZ
Agnieszka Głowacka – studentka WIŚiG
Elżbieta Hoły – studentka WBiO
Karolina Barcik – student WIPiE
Agnieszka Goćko – studentka WTŻ;
- studentka Wydziału Technologii Żywności **Klaudia Buczek** została wicemistrzynią świata we wspinaczce sportowej na czas.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- zatrudnienie **prof. dr. hab. Edwarda Kunickiego** na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Roślin Warzywnych i Zielarskich na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa.
- przedłużenie zatrudnienia **dr. hab. Józefa Kani, prof. UR** na stanowisku profesora nadzwyczajnego UR w Zakładzie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Doradztwa Instytutu Ekonomiczno-Społecznego.
- zatrudnienie **dr. hab. inż. Lesława Juszcza** na stanowisku profesora UR w Katedrze Analizy i Oceny Jakości Żywności na Wydziale Technologii Żywności.

Senat określił kierunek studiów I i II stopnia „Biotechnologia” prowadzony na Wydziale Biotechnologii i Ogrodnictwa łącznie z Wydziałem Rolniczo-Ekonomicznym, Wydziałem Hodowli i Biologii Zwierząt oraz Wydziałem Technologii Żywności od roku akademickiego 2014/2015.

Senat podjął uchwałę w sprawie wymiaru praktyk na studiach doktoranckich.

Senat pozytywnie zaopiniował:

- sprzedaż prawa własności i użytkownika wieczystego nieruchomości położonych w mieście i gminie Krynica-Zdrój i gmina Muszyna.
- ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości stanowiącej własność Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kollątaja w Krakowie położonej w Prusach.

Informacja z przebiegu obrad nadzwyczajnego posiedzenia Senatu UR w dniu 24 października 2014 r.

Senat określił wzory umów o warunkach opłat związanych z odbywaniem studiów, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym, oraz opłaty za usługi edukacyjne.

Oryginały protokołów wraz z załącznikami znajdują się w Biurze Rektora Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

Dr Tomasz Wojnar – „Wykładowcą roku 2013/2014” na Uniwersytecie Dzieci

Kraków, 27 września 2014 r.

Prof. dr hab. med. Wojciech Nowak Rektor UJ wręcza dr. Tomaszowi Wojnarowi statuetkę potwierdzającą przyznany tytuł

„Wykładowca roku 2013/2014” – jak osiągnąć taki sukces?

Jak osiągnąć sukces – każdy ma inną odpowiedź na to pytanie. Ja sądzę, że chęć przekazania młodym ludziom swojej wiedzy w jak najbardziej przystępny sposób, traktowanie studentów – dzieci jak równych sobie partnerów, nawiązywanie dialogu i szczerą odpowiedź na każde zadawane pytanie, czasami zaskakujące.

Dzieci, z którymi Pan pracuje i które w pewnej mierze przyznały ten tytuł, to specyficzna grupa studentów. Co w pracy z nimi stanowi dla wykładowcy największe wyzwanie?

Praca ze studentami jest wymagającym zajęciem, jednak studenci z Uniwersytetu Dzieci są szczególnie wymagającymi słuchaczami z zadziwiająco dużą wiedzą. Dzieci to żywioł. Zapanowanie nad nimi to gigantyczne

wyzwanie, szybko się nudzą – dlatego przekazywane wiadomości muszą być atrakcyjne i podane w formie przyswajalnej. Dzieci nie mają oporów by pokazać swoje znużenie, brak zainteresowania lub wręcz przeciwnie domagają się natychmiastowej odpowiedzi na nurtujące ich pytanie, chcą pochwalić się swoją wiedzą przed wykładowcą lub kolegami. To wspaniali studenci, bardzo wymagający i surowo oceniający, ale sprawiedliwi w swych osądach. To właśnie dzieci – studenci oceniają wykłady lub warsztaty i ich ocena brana jest pod uwagę przy przyznawaniu nagrody Najlepszego Wykładowcy Roku Uniwersytetu Dzieci. Na koniec wykładu dzieciaki wrzucają do urny głosy na „tak” – podobało się lub na „nie” – nie podobało się. Normalnie wykład trwa ok. 35-40 minut, moje wykłady trwały ponad godzinę i w czasie trwania wykładu musiałem z koordynatorem modyfikować

Dr n. wet. lek. wet. Tomasz Wojnar

Pracownik Uniwersytetu Rolniczego od 1992 r. i Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR. Prowadzi zajęcia na anatomii zwierząt dla studentów weterynarii. Zainteresowania naukowe obejmują nauki weterynaryjne: anatomię zwierząt, chirurgię zwierząt, onkologię weterynaryjną. Jest także lekarzem weterynarii praktykiem leczącym zwierzęta.

Współpraca z Uniwersytetem Dzieci trwa dopiero od tego roku akademickiego 2013/2014, jednak podobne wykłady prowadzi rokrocznie w czasie trwania Nocy Naukowców w naszym Uniwersytecie.

nasz wcześniej ustalony harmonogram czasowy, aby kolejne grupy słuchaczy mogły zacząć wykład o wyznaczonej porze. W sumie w moich zajęciach uczestniczyło około 400 studentów. Po zakończonych wykładach wolontariusze zbierający głosy dzieci dotyczące atrakcyjności wykładu śmiali się, że zachwycone dzieci chciały wrzucać po kilka głosów zamiast jednego i nie mogły zrozumieć, dlaczego nie mogą wrzucić kilku głosów.

Jak Pan wspominał pracę z dziećmi jest wymagająca, jak zatem mówić na tyle prosto, aby słuchacze wykład zrozumieli i na tyle naukowo, aby się czegoś nauczyli?

Kluczem do przekazania trudnych treści jest aktywizacja uczestników, ukierunkowanie ich uwagi i wizualizacja, czasami nawet abstrakcyjnych pojęć. Nauka dla dzieci może być atrakcyjna, jeżeli chce się je zrozumieć, lubi się z nimi pracować i przekazywać swoje umiejętności kolejnym pokoleniom.

Rozmawiał: dr Szymon Sikorski

Wyniki oceny nauczycieli akademickich Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie opracowane na podstawie „Informacji o działalności nauczyciela akademickiego za lata akademickie 2011/2012 – 2012/2013”

Zakres oceny

Okresowa ocena pracowników naukowo-dydaktycznych obejmuje aktywność naukową, pracę dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną w Uczelni. W przypadku natomiast pracowników dydaktycznych, ocena działalności naukowej nie jest obligatoryjna, ocenia się za to podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Dodatkowo, przy ocenie pracowników posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień doktora habilitowanego uwzględnia się osiągnięcia w zakresie kształcenia młodej kadry naukowej.

Ocenę przeprowadzono w maju 2014 r. na podstawie danych zamieszczonych przez pracowników w Informacji o działalności nauczyciela akademickiego za lata akademickie 2011/2012 - 2012/2013. Formularz ten, który dostępny był na stronie internetowej Uczelni opracowała Senacka Komisja ds. Oceny Kadr w oparciu o wcześniej obowiązujący dokument Informacja o działalności nauczyciela akademickiego za lata akademickie 2007/2008 – 2010/2011. Do tego ostatniego wprowadzono tylko nieznaczne zmiany na wniosek władz Uczelni i wydziałów, członków komisji i poszczególnych nauczycieli akademickich. Zmiany te miały na celu sprecyzowanie dokumentu i jego uaktualnienie. Podobnie jak podczas oceny pracowników przeprowadzonej dwa lata wcześniej, tylko działalność naukową wyrażano w skali punktowej, uwzględniając

tych razem prace opublikowane w latach kalendarzowych 2012 i 2013. Kierowano się przy tym zasadą przydzielania punktów za publikacje naukowe zgodnie z aktualnym na dzień 17 grudnia 2013 r. wykazem sporządzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wykorzystywanym przy ocenie parametrycznej jednostek. W przypadku prac współautorskich każdy autor otrzymywał liczbę punktów przypisaną dla danego czasopisma, niezależnie od liczby współautorów.

Kryteria oceny

Pod względem działalności naukowej pozytywnie oceniono tych pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy uzyskali punktację na poziomie co najmniej 20 proc. średniej liczby punktów na danym wydziale i na określonym stanowisku. Uwzględniano przy tym ewentualnie krótszy niż 2 lata okres zatrudnienia, przerwy w pracy i zmiany zajmowanego stanowiska.

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny za działalność dydaktyczną było zrealizowanie obowiązującego pensum oraz pozytywna ocena jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych w oparciu o ankietę studencką „Ocena studiowania” i protokoł hospitacji, a także pozytywna opinia bezpośredniego przełożonego. Również taka opinia w odniesieniu do działalności organizacyjnej oraz wykazanie aktywności w tym

zakresie na rzecz Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie lub środowiska naukowego były warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za działalność organizacyjną. Starsi wykładowcy, wykładowcy, lektorzy, instruktorzy oraz adiunkci biblioteczni byli obligatoryjnie oceniani za podnoszenie kwalifikacji zawodowych po przedstawieniu osiągnięć w tej dziedzinie. Dodatkowym warunkiem niezbędnym do otrzymania pozytywnej oceny była pozytywna ocena od bezpośredniego przełożonego. Aby całłościowy wynik był pozytywny należało zostać tak ocenionym za wszystkie rodzaje działalności obowiązujące poszczególne grupy pracownicze.

Mając na uwadze fakt zróżnicowania w specyfice wydziałów oraz w formach działalności poszczególnych grup nauczycieli akademickich, kryteria punktacji zastosowane przy ocenie za działalność naukową odniesiono do konkretnych stanowisk i wydziałów, a wymagania względem pozostałych aktywności ujęto w sposób jakościowy.

Ocenę samodzielnych nauczycieli akademickich oraz pracowników jednostek ogólnouczelnianych (Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego, Biblioteka, Chór i UCMW), zgodnie ze Statutem Uczelni, przeprowadziła Senacka Komisja ds. Oceny Kadr, natomiast niesamodzielnych nauczycieli akademickich oceniały komisje wydziałowe, a następnie Komisja Senacka oceny te weryfikowała i zatwierdzała.

Artykuł 132 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz §§ 78-85 Statutu Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie nakładają na nauczycieli akademickich obowiązek poddania się okresowej ocenie. Jest ona przeprowadzana nie rzadziej niż raz na 2 lata, z wyjątkiem mianowanych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, którzy oceniani być powinni nie rzadziej niż raz na 4 lata. Prezentowana informacja obejmuje okres dwuletni (lata akademickie 2011/2012-2012/2013)

Wyniki

Ogółem oceniono 512 osób, w tym 155 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych. Całkowitą ocenę negatywną uzyskało 16 osób, w grupie tej było 14 adiunktów ze stopniem doktora i 2 asystentów doktorów. Pozostałe osoby oceniono pozytywnie. Wszystkie oceny negatywne spowodowane były brakiem spełnienia kryterium wymaganego za działalność naukową. Szczegółowe zestawienie w tym względzie przedstawia tabela 1. W kolejnej tabeli (tab. 2) zamieszczono średnie punktacje uzyskane w poszczególnych grupach pracowniczych za całokształt działalności naukowej, a także za artykuły opublikowane w czasopismach wyróżnionych w Journal Citation Reports (JCR). Ta ostatnia punktacja, w opinii Komisji, jest dobrym wyznacznikiem osiągnięć poszczególnych pracowników oraz jednostek i ma szczególnie duży wpływ na ich prestiż w środowisku naukowym. Tabela 3 zawiera wyniki oceny działalności naukowej pracowników poszczególnych wydziałów, przy czym należy zaznaczyć, że do przedstawienia informacji o działalności naukowej nie byli zobligowani starsi wykładowcy i wykładowcy, chociaż taką informację mogli złożyć.

Analiza wyników

W celu umożliwienia bardziej kompleksowego spojrzenia na wyniki oceny działalności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych sporządzono wykresy typu ramka – wąsy (rys. 1), na których – dla poszczególnych wydziałów – zebrano dane z tabeli 3 w porównawczym zestawieniu ze średnią liczbą punktów na Uczelni na danym stanowisku i ze średnimi uzyskanymi przez wszystkich

pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni. Wartości średnie, które użyto do porównań zapisane są w tabeli 2.

Przykładowo, na rys. 1 widać, że średnia całkowita liczby punktów w każdej grupie pracowniczej Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, oprócz adiunktów bez habilitacji i asystentów, przekracza średnią całkowitą na wszystkich stanowiskach w UR. Ponadto profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni oraz adiunkci doktorzy habilitowani uzyskali średnio większą liczbę punktów niż pracownicy na tych stanowiskach w całej Uczelni, a punktacja dla pozostałych nauczycieli akademickich z tego wydziału jest zbliżona do średnich dla ich stanowisk w UR. Kontynuując, z omawianego rysunku widać także, iż na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym profesorowie nadzwyczajni i adiunkci z habilitacją są grupami pracowniczymi, które najwięcej publikują w czasopismach wyróżnionych w JCR; ich średnia w tym aspekcie przewyższa też średnie w odpowiednich grupach pracowniczych tak w całej Uczelni, jak i dla wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR.

W celu zobrazowania rozkładu punktów uzyskanych za działalność naukową przez wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych wykonano rysunek 2. Widać na nim, że najwięcej osób w całej Uczelni, bo ok. 16 proc., uzyskało od 25 do 49 pkt. Niepokojący jest fakt, że ok. 7 proc. pracowników zgromadziło mniej niż 25 punktów, a procent osób które zebrały 200 i więcej punktów nie przekracza 15.

Na kolejnych wykresach (rys. 3-8), na omówiony słupkowy rozkład punktacji wszystkich pracowników uczelni nałożono krzywe reprezentujące dystrybucję punktacji za działalność naukową poszczególnych grup pracowniczych. Na przykład z rysunku 6 można odczytać, że adiunkci z habilitacją przyczyniają się znacząco do zwiększenia punktacji pracowników naukowo-dydaktycznych oraz, że żaden z nich nie miał mniej niż 25 pkt. Najwięcej, bo w sumie prawie połowa pracowników z tej grupy zgromadziła od 75 do 174 pkt., ok. 9% miało od 275 do 299 pkt., ale jest i taki, który uzyskał prawie 800 punktów.

Kolejne rysunki 9-15 w analogiczny sposób przedstawiają dystrybucję punktacji za działalność naukową pracowników poszczególnych wydziałów na tle rozkładu punktów za działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni.

Wnioski

W ocenianym okresie nastąpił postęp w rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej. Szczególnie pozytywna jest rosnąca liczba uzyskiwanych stopni i tytułów naukowych. Wciąż utrzymuje się jednak stosunkowo duże różnicowanie pomiędzy wydziałami ze względu na działalność naukową. Zapewne po części ma to związek z różną ich specyfiką, ale również istotną rolę odgrywa tu indywidualna aktywność poszczególnych pracowników.

Dla budowania prestiżu Uczelni w oparciu o badania prowadzone na najwyższym poziomie naukowym, szczególne znaczenie ma publikowanie wyników w renomowanych czasopismach. Z analizy przedstawionych materiałów, podobnie jak przy ostatniej ocenie, wynikają w tym względzie duże niedostatki. Często, nawet pracownicy naukowo-dydaktyczni legitymujący się wysoką całkowitą liczbą punktów, gromadzą ich niewiele za artykuły ukazujące się w periodykach wyróżnionych w JCR. Są jednak nauczyciele akademicy przodujący w publikowaniu swoich prac w renomowanych czasopismach. Osoby te, ze względu na szczególny wysiłek włożony w kształtowanie naukowego wizerunku Uczelni zasługują na wyróżnienie. Pozytywnym symptomem rozwoju wydaje się być również relatywnie wysoka średnia punktacja za takie prace uzyskiwana przez adiunktów na Wydziale Technologii Żywności.

Następna planowa ocena nauczycieli akademickich zostanie przeprowadzona w roku 2016 na podstawie informacji złożonych przez pracowników na nowym formularzu, który dostępny jest na stronie internetowej Uczelni.

Opracowanie:

*Prof. dr hab. inż. Krzysztof Surówka
przewodniczący Senackiej Komisji
ds. Oceny Kadr*

Tabela 1. Zestawienie liczby nauczycieli akademickich ocenionych w 2014 r. za lata 2011/2012 do 2012/2013

Stanowisko	Wydział							Jedn. Ogólnouc.			RAZEM
	WR-E	WL	WHiBZ	WiSiG	WO	WIPIE	WTŻ	Stud. J.O.	Stud. WF	Inne*	
Prof. zwycz.	4	5	-	3	1	1	2	-	-	-	16
Prof. nadzw.	1	-	-	2	1	-	1	-	-	-	5
Prof. nadzw. UR	7	6	6	6	5	3	2	-	-	1	36
Adiunkt dr hab.	14	16	14	14	20	11	9	-	-	-	98
Adiunkt dr	66/ 3**	41/ 1	28/ 1	41/ 5	24/ 2	18	37/ 2	-	-	-	255/ 14
Asystent	1	8/ 1	6	6	3/ 1	1	-	-	-	-	25/ 2
Pozostali***	14	3	3	7	2	5	5	23	13	2	77
RAZEM	107/ 3	79/ 2	57/ 1	79/ 5	56/ 3	39	56/ 2	23	13	3	512/ 16

* - Biblioteka Główna, Chór UR i Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej; ** - kursywą oznaczono ilość ocen negatywnych; *** - starsi wykładowcy, wykładowcy, lektorzy, instruktorzy i adiunkci biblioteczni.

Tabela 2. Średnia punktacja za działalność naukową i za prace w czasopiśmie wyróżnionych w Journal Citations Report (JCR) - na danym stanowisku w całej Uczelni oraz na wszystkich stanowiskach naukowo-dydaktycznych w UR

Stanowisko	Prof. zwycz.	Prof. nadzw.	Prof. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent	Wszyscy oceniani w UR
Średnia za działalność naukową	183,4	165,4	164,8	171,9	89,6	69,0	117,5
Średnia za JCR	26,3	41,0	39,5	46,8	30,5	21,2	34,3

Tabela 3. Punktacja uzyskana za działalność naukową przez nauczycieli akademickich w latach 2012 – 2013*

WYDZIAŁ ROLNICO-EKONOMICZNY

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwycz.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	4	1	7	14	66/ 3	1	-	14	-
Zakres punktów za działalność naukową	120 - 329	293	57 - 514	91 - 372	0 - 228	69	-	0 - 53	-
Średnia liczba punktów	227,0	293,0	228,4	181,4	92,5	69,0	-	12,8	-
Zakres punktów za JCR	0	65	0 - 100	0 - 235	0 - 150	0	-	0	-
Średnia liczba punktów za JCR	0	65,0	48,6	54,0	26,0	0	-	0	-

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ LEŚNY

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwycz.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	5	-	6	16	41/ 1	8/ 1	-	3	-
Zakres punktów za działalność naukową	118 - 329	-	107 - 379	37 - 303	8 - 325	5 - 119	-	0 - 135	-
Średnia liczba punktów	194,4	-	194,3	169,6	85,4	58,1	-	52,3	-
Zakres punktów za JCR	0 - 55	-	0 - 125	0 - 190	0 - 172	0 - 15	-	0	-
Średnia liczba punktów za JCR	30	-	28,0	46,0	21,6	3,8	-	0	-

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ HODOWLI I BIOLOGII ZWIERZĄT

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwycz.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	-	-	6	14	28/ 1	5	1	3	-
Zakres punktów za działalność naukową	-	-	36 - 149	73 - 312	10 - 216	30 - 184	24	8 - 27	-
Średnia liczba punktów	-	-	80,8	158,5	90,0	91,6	24,0	16,0	-
Zakres punktów za JCR	-	-	0 - 55	0 - 160	0 - 160	20 - 175	20	0	-
Średnia liczba punktów za JCR	-	-	33,0	53,0	40,2	60,0	20,0	0	-

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA I GEODEZJI

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwyczaj.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	3	2	6	14	41/5	6	-	7	-
Zakres punktów za działalność naukową	58 - 77	27 - 86	74 - 187	78 - 292	0 - 152	20 - 90	-	0 - 10	-
Średnia liczba punktów	65,7	56,5	117,2	169,1	51,7	48,7	-	3,6	-
Zakres punktów za JCR	0 - 40	0	0 - 30	0 - 85	0 - 105	0 - 15	-	0	-
Średnia liczba punktów za JCR	13,3	0	12,5	20,7	10,9	5	-	0	-

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ OGRODNICZY

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwyczaj.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	1	1	5	20	24/2	3/1	-	1	1
Zakres punktów za działalność naukową	265	153	73 - 404	50 - 295	11 - 271	12 - 299	-	0	0
Średnia liczba punktów	265	153	216,2	152,2	97,8	135,3	-	0	0
Zakres punktów za JCR	85	0	0 - 225	0 - 155	0 - 155	0 - 135	-	0	0
Średnia liczba punktów za JCR	85	0	95	36	37,5	50	-	0	0

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ INŻYNIERII PRODUKCJI I ENERGETYKI

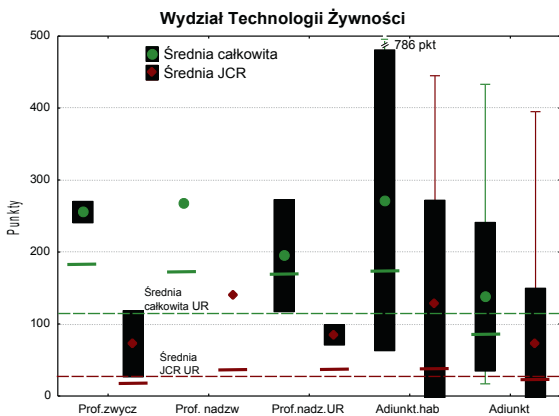
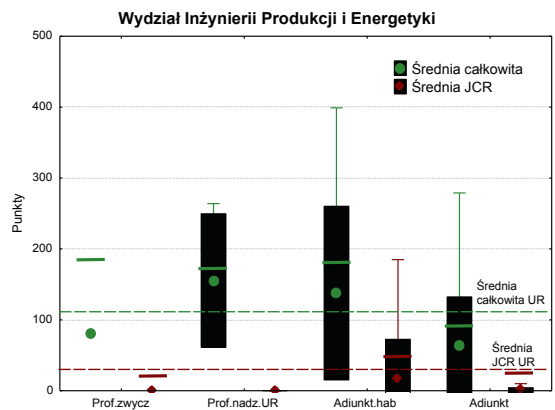
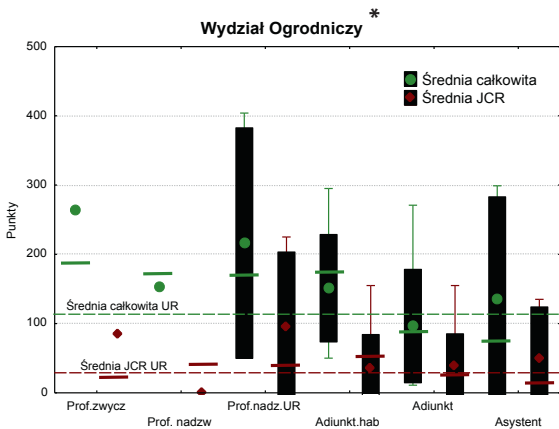
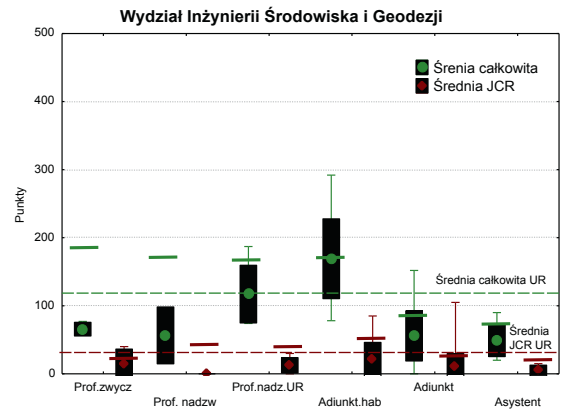
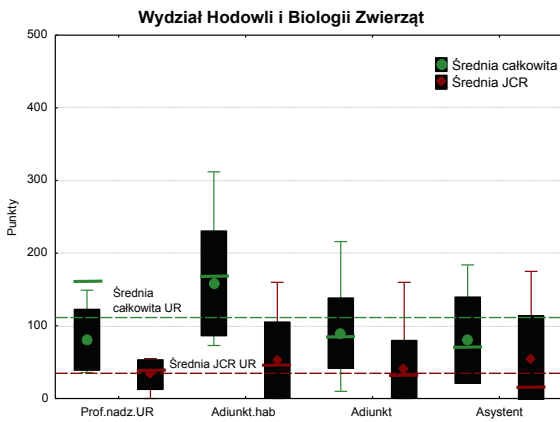
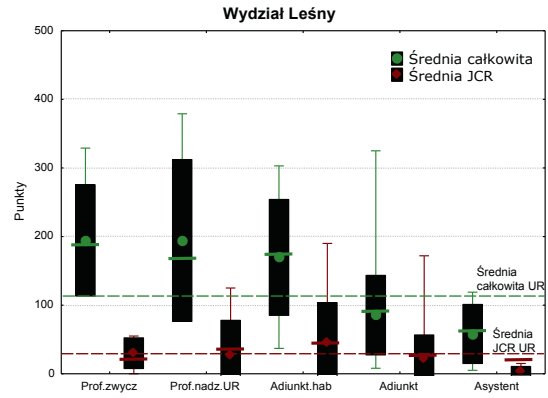
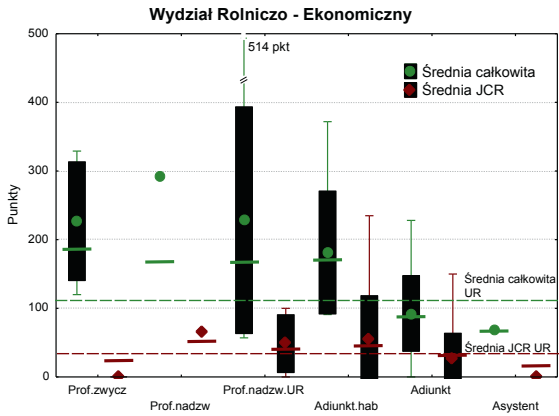
Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwyczaj.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	1	-	3	11	18	1	-	5	-
Zakres punktów za działalność naukową	81	-	96,5 - 264	31 - 399	15 - 279	11	-	0 - 33	-
Średnia liczba punktów	81	-	155,5	137,7	64,3	11	-	13,6	-
Zakres punktów za JCR	0	-	0	0 - 185	0 - 10	0	-	0	-
Średnia liczba punktów za JCR	0	-	0	16,8	1,1	0	-	0	-

* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

WYDZIAŁ TECHNOLOGII ŻYWNOŚCI

Informacje	Stanowisko								
	Prof. zwyczaj.	Prof. nadzw.	Prof. nadzw. UR	Adiunkt dr hab.	Adiunkt dr	Asystent dr	Asystent mgr	St. wykład. dr**	Wykład.**
Liczba ocenianych***	2	1	2	9	37/2	-	-	4	1
Zakres punktów za działalność naukową	245 - 266	268	140 - 250	98 - 786	17 - 433	-	-	2 - 16	12
Średnia liczba punktów	255,5	268	195	271,9	137,9	-	-	7,6	12
Zakres punktów za JCR	40 - 105	140	75 - 95	15 - 445	0 - 395	-	-	0	0
Średnia liczba punktów za JCR	72,5	140	85	128,6	72,6	-	-	0	0

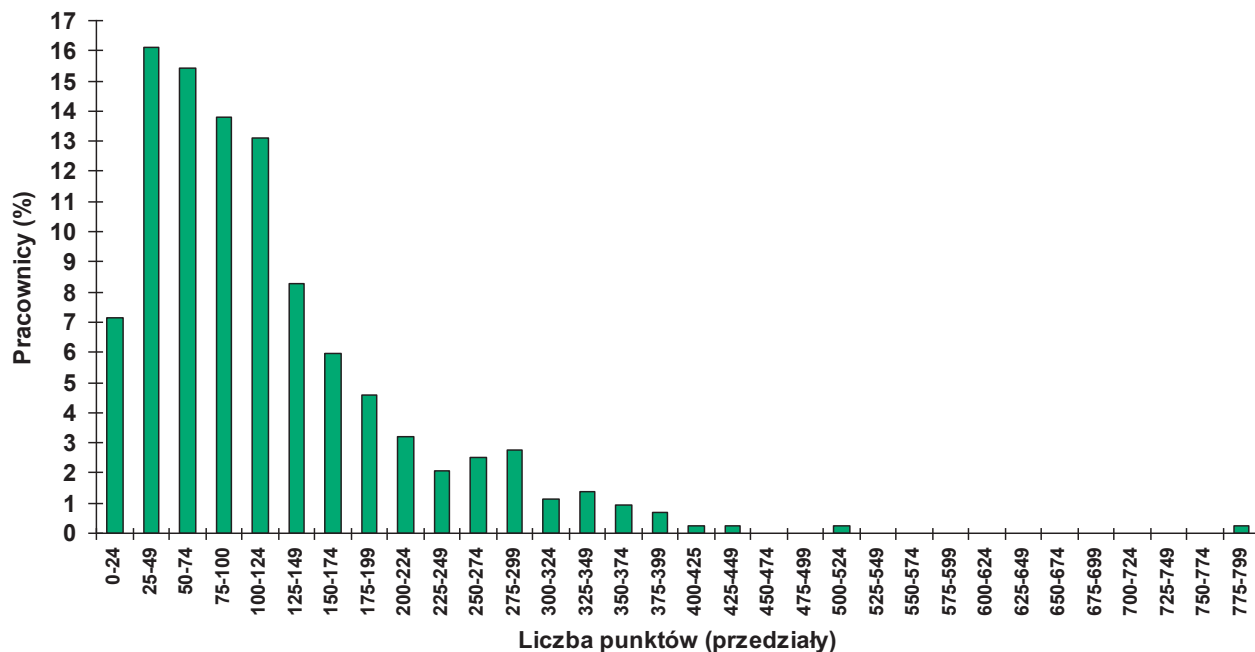
* - ocena przeprowadzona w maju 2014; ** - ocena naukowa nieobligatoryjna; *** - kursywą zaznaczono ilość ocen negatywnych

Rys. 1. Wyniki oceny działalności naukowej pracowników poszczególnych wydziałów zatrudnionych na stanowiskach naukowo-dydaktycznych. Oznaczenia: ● średnia całkowita liczba punktów; ◆ średnia liczba punktów za publikacje w czasopiśmie wyróżnionych w Journal Citation Reports (JCR). Ramki reprezentują odchylenia standardowe; wąsy wartości min-max; linie poziome (krótkie) oraz linie przerywane (długie) odpowiednio: wartości średnie wyliczone dla wszystkich zatrudnionych na danym stanowisku w UR i dla wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni.

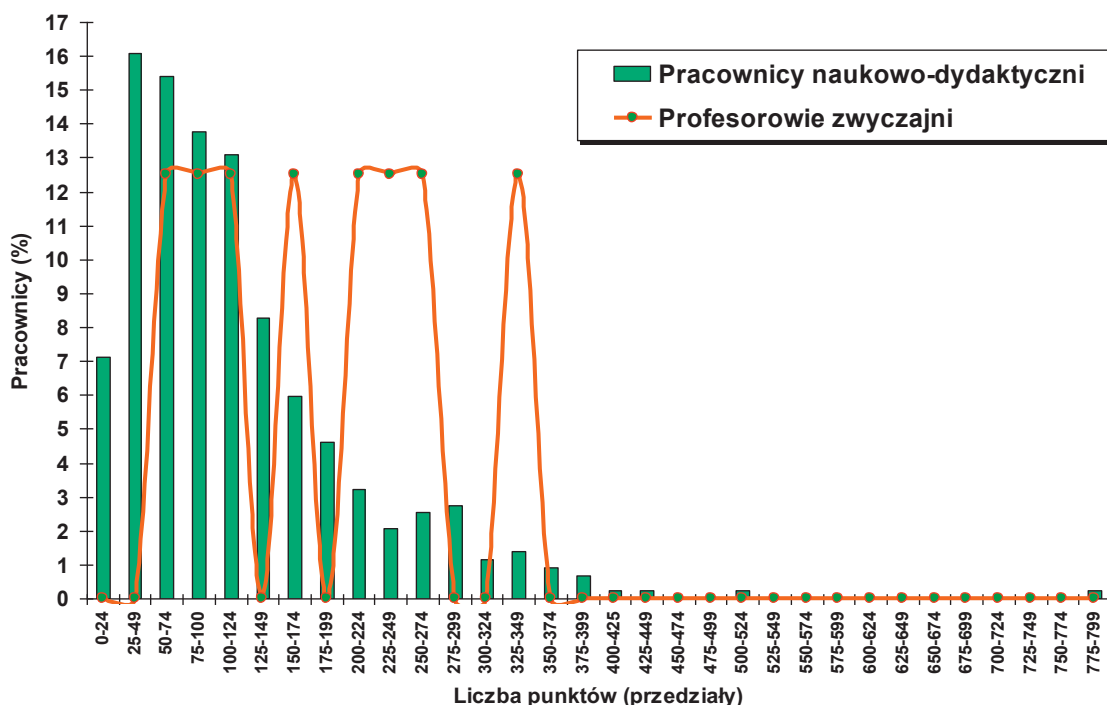
* Obecna nazwa – Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa

Rozkład punktów uzyskanych za działalność naukową przez pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

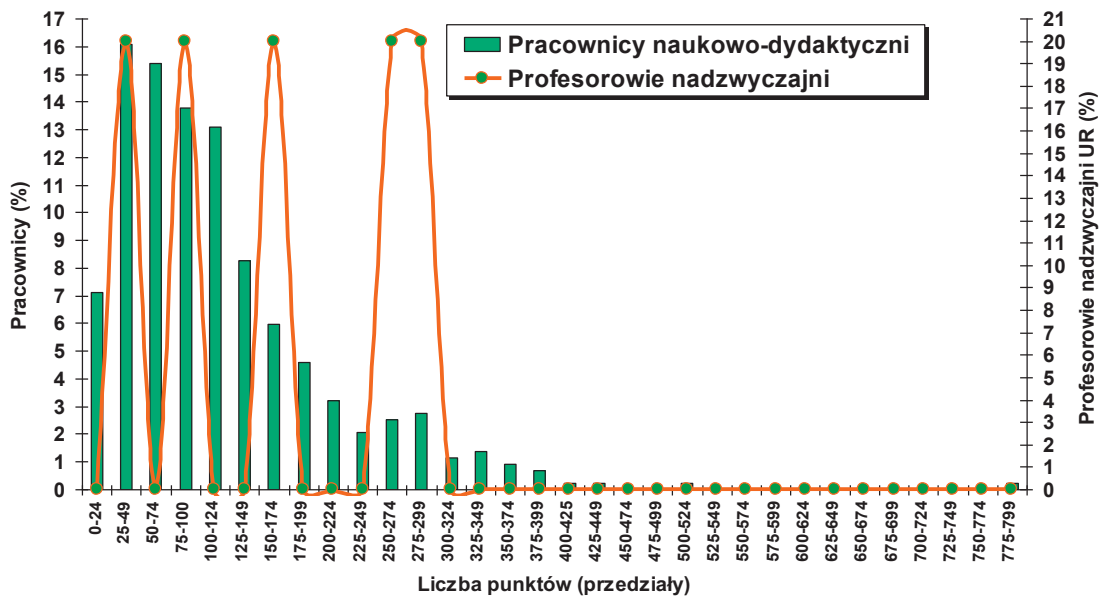
Rys. 2. Rozkład punktów uzyskanych za działalność naukową przez pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów zwyczajnych na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

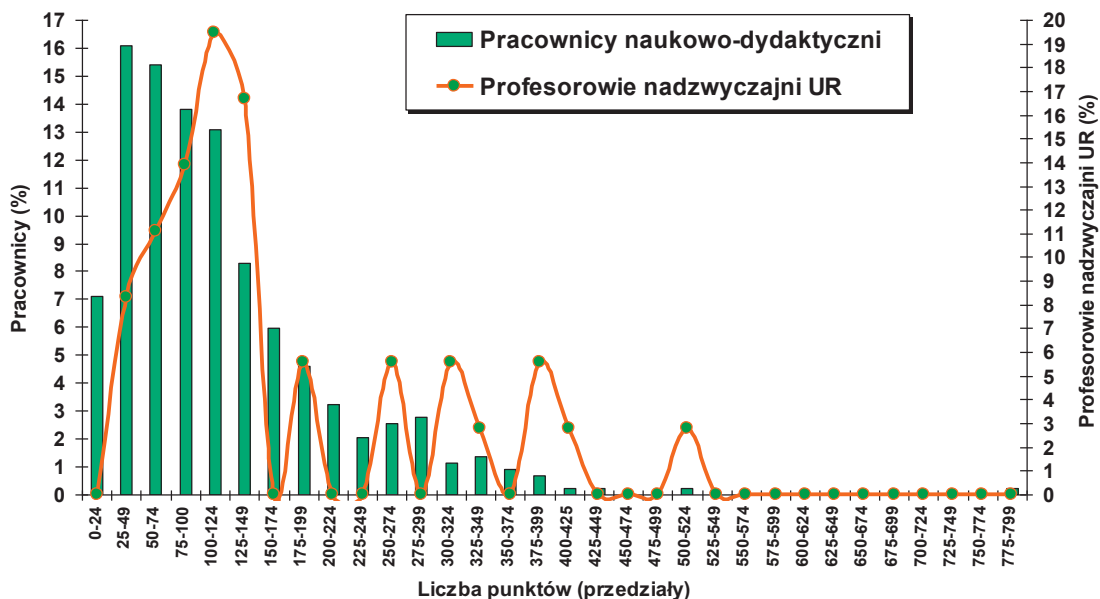
Rys. 3. Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów zwyczajnych na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów nadzwyczajnych na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

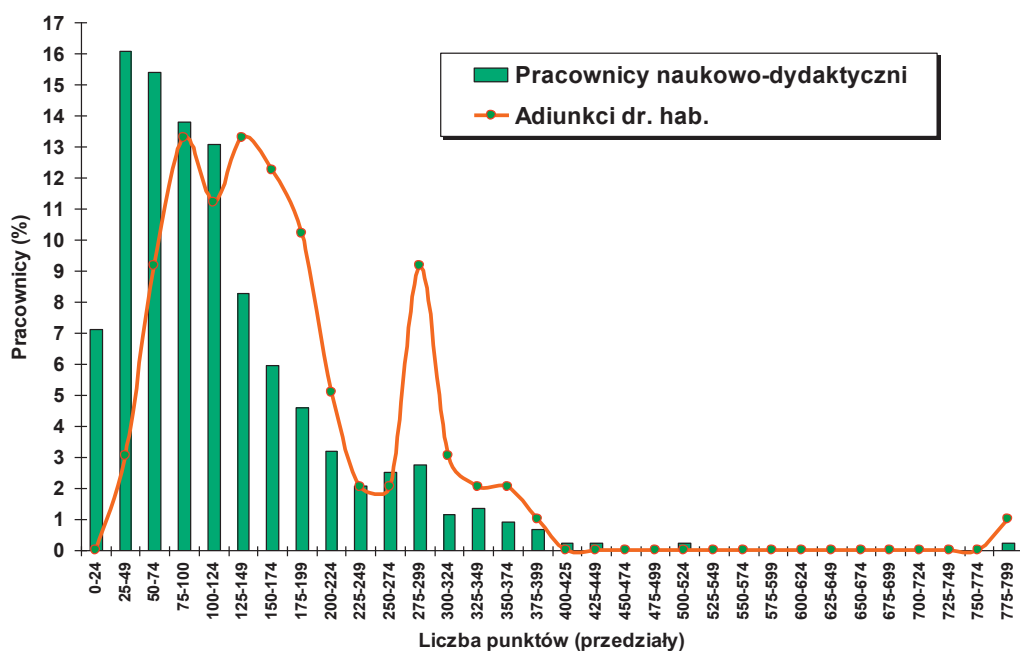
Rys. 4. Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów nadzwyczajnych na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów nadzwyczajnych UR na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

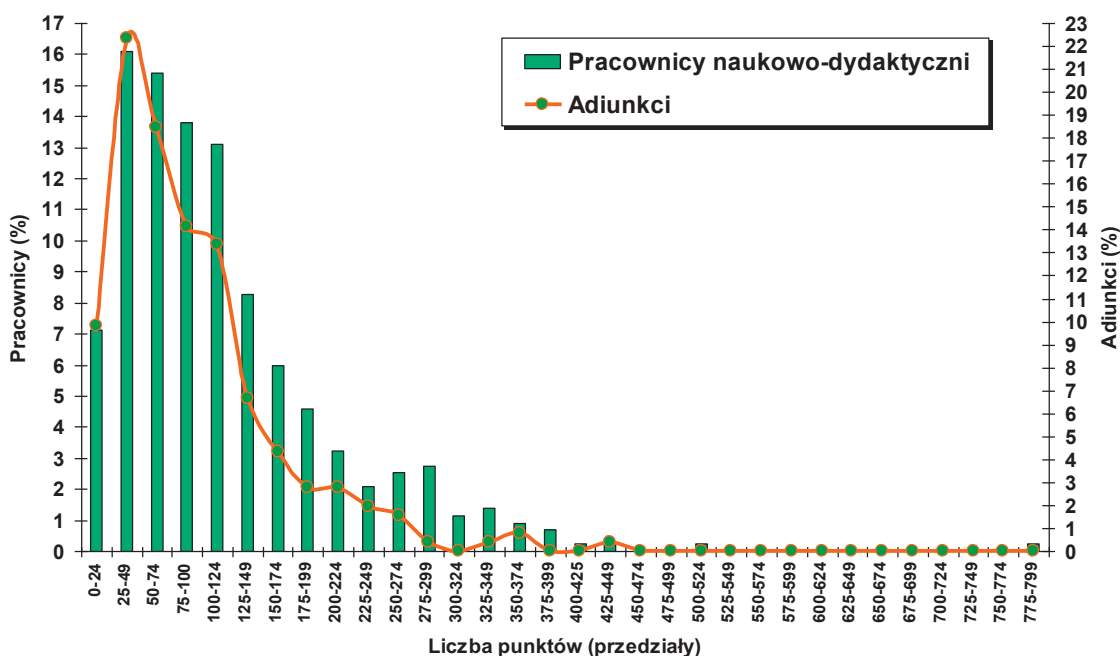
Rys. 5. Dystrybucja punktacji za działalność naukową profesorów nadzwyczajnych UR na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową adiunktów dr. hab. na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

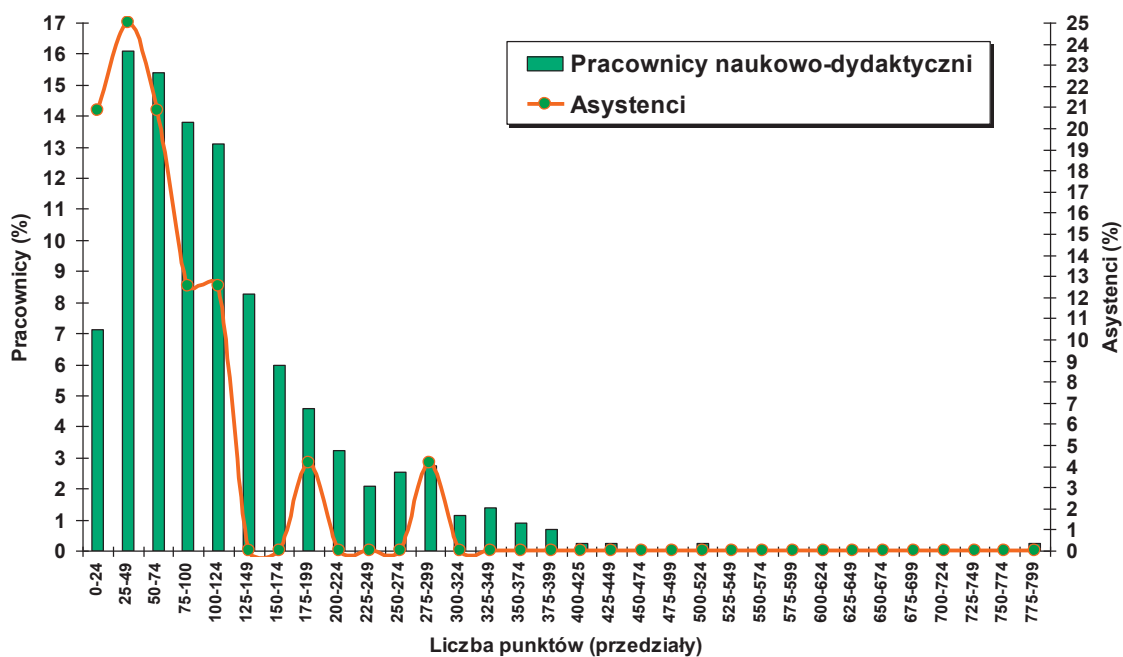
Rys. 6. Dystrybucja punktacji za działalność naukową adiunktów dr. hab. na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową adiunktów na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

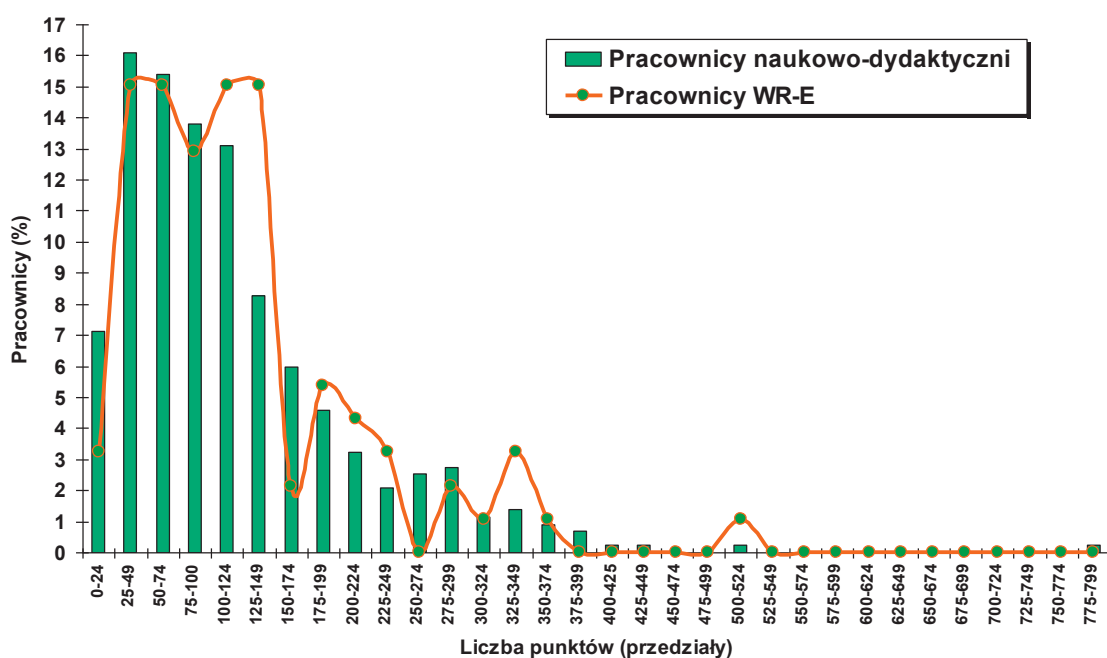
Rys. 7. Dystrybucja punktacji za działalność naukową adiunktów na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową asystentów na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

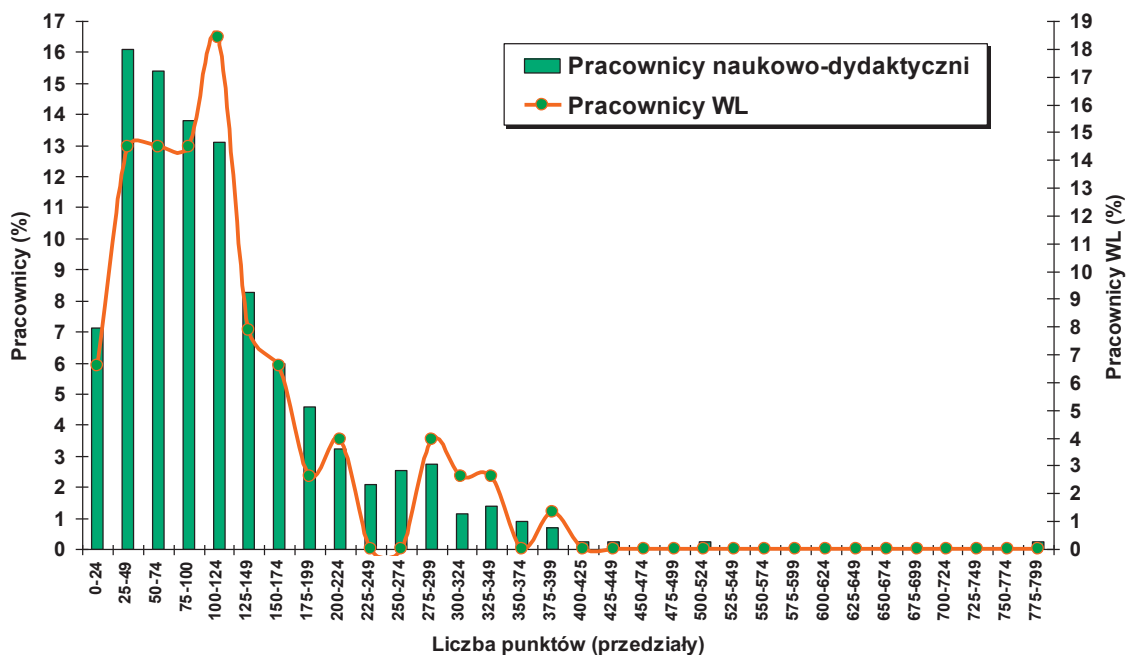
Rys. 8. Dystrybucja punktacji za działalność naukową asystentów na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WR-E na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

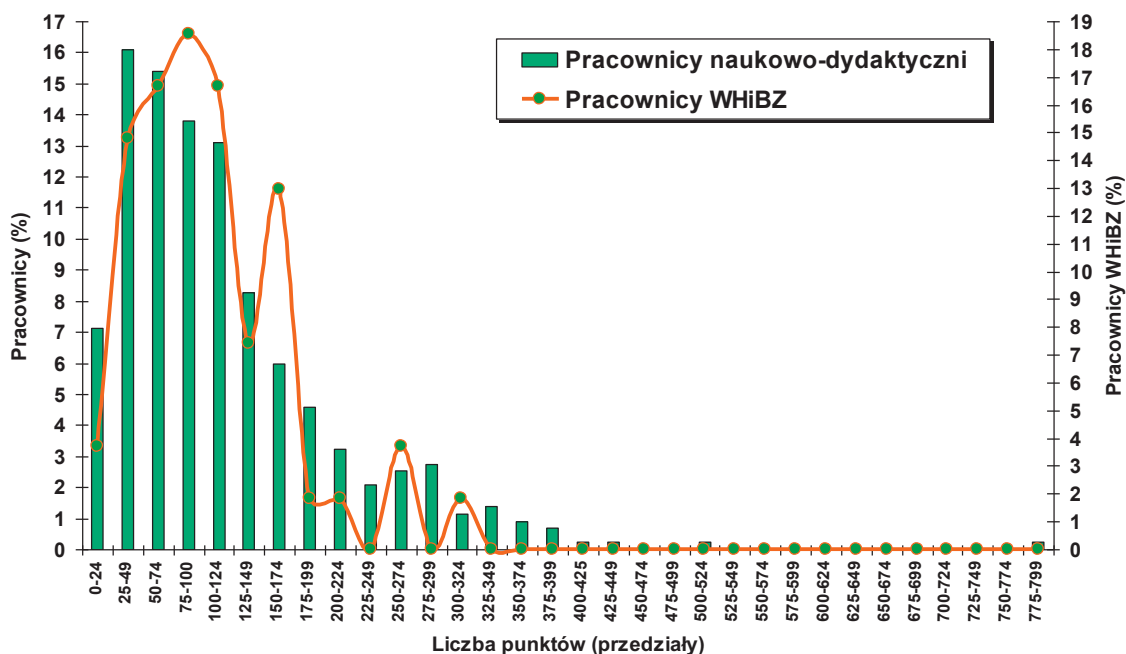
Rys. 9. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WL na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

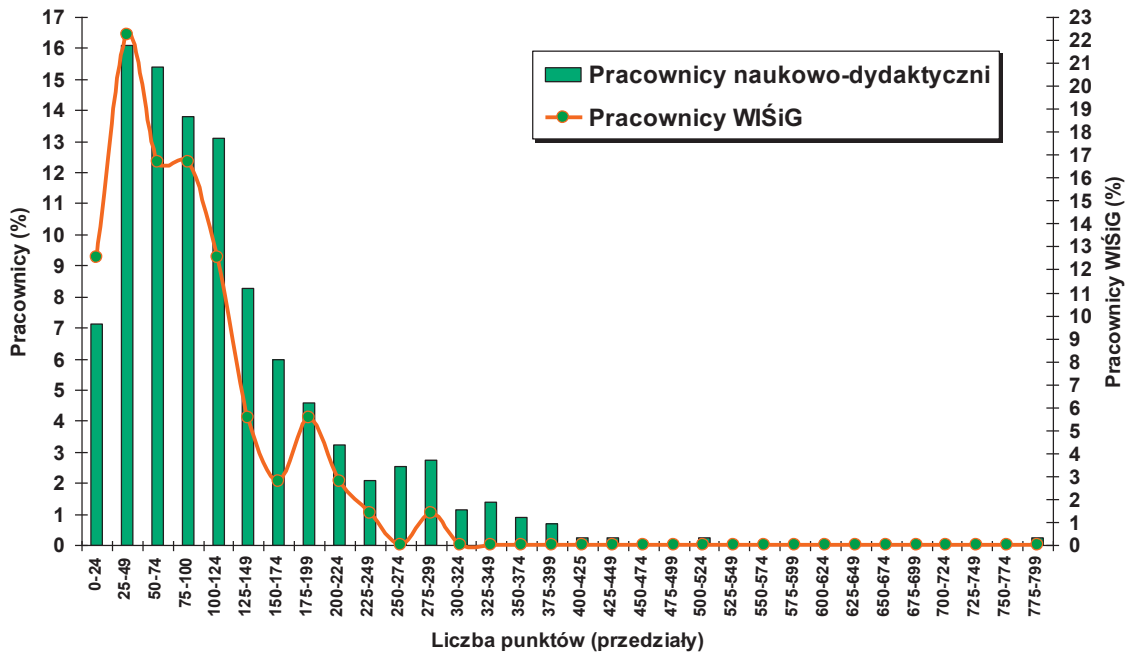
Rys. 10. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Leśnego na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WHiBZ na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

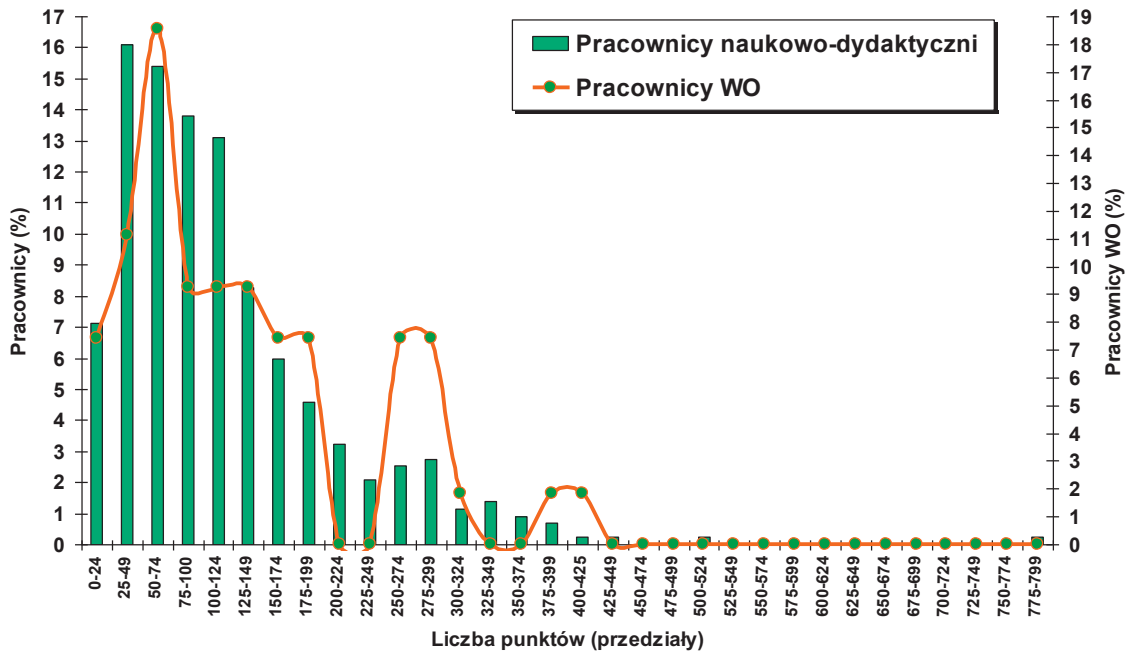
Rys. 11. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WIŚiG na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

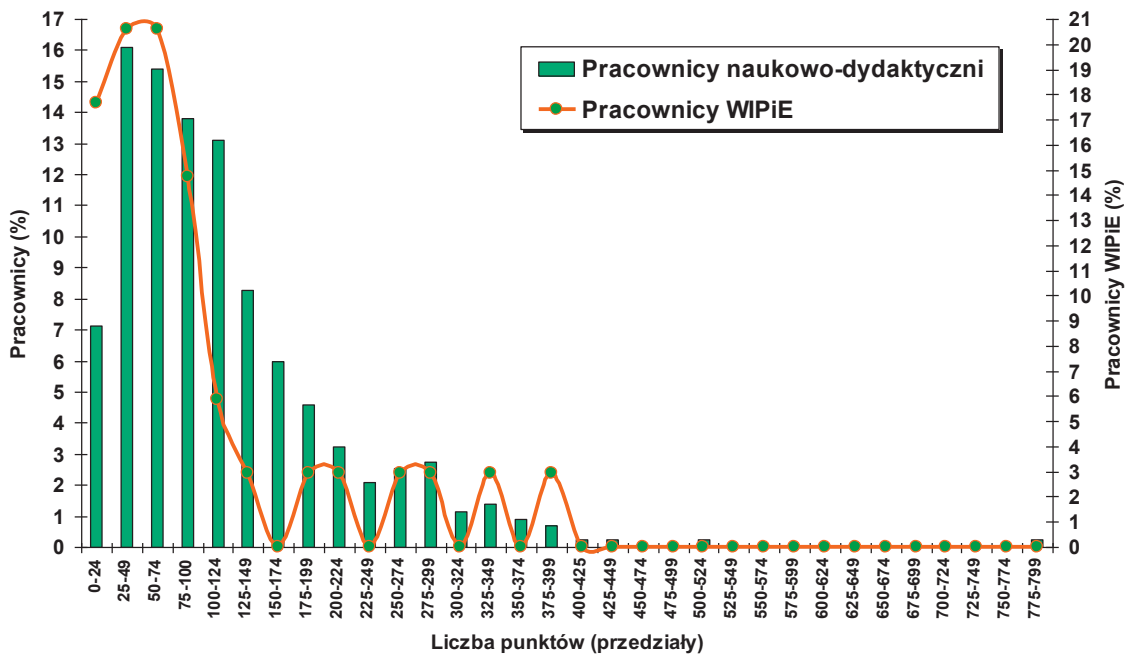
Rys. 12. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WO na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

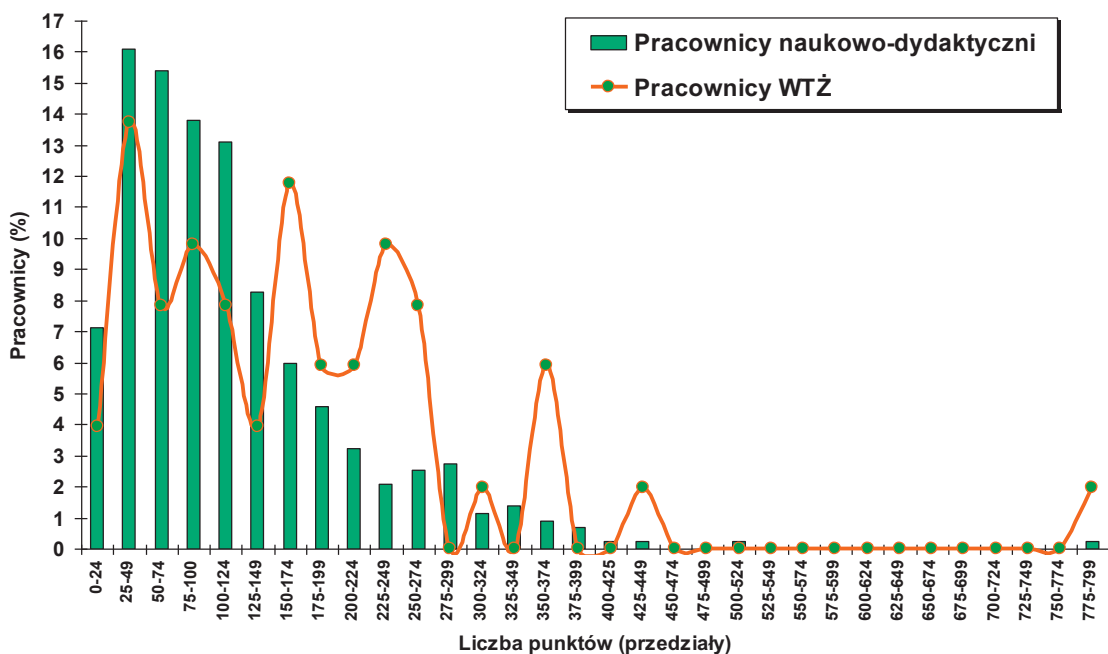
Rys. 13. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Ogrodniczego na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WIPIE na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Rys. 14. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników WTŻ na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich ocenianych pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

Rys. 15. Dystrybucja punktacji za działalność naukową pracowników Wydziału Technologii Żywności na tle rozkładu punktów za tę działalność wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych UR w Krakowie w latach 2012-2013

„Rola genu *Fes* w rozwoju miażdżycy – ilościowa i jakościowa ocena zmian miażdżycowych u myszy genetycznie zmodyfikowanych *LDLR*^{-/-} pozbawionych genu *Fes*^{-/-}”

Wielka Brytania

Przewlekłe choroby niezakaźne osiągają rozmiary epidemii na całym świecie (Daar i wsp., 2007). Choroby układu krążenia, otyłość, niektóre typy nowotworów, choroby dróg oddechowych czy cukrzyca typu 2, występują u ludzi w każdym wieku, narodowości i klas.

Miażdżycy to postępująca, przewlekła, choroba zapalna zlokalizowana w ścianie tętnicy stanowiąca poważny problem zdrowotny. Jest ona jedną z głównych przyczyn umieralności i zachorowalności na całym świecie (Lloyd-Jones i wsp., 2009). Badania dotyczące zarówno przebiegu tej choroby, jak również możliwości terapeutycznych są ograniczone ze względu na brak kompletnej wiedzy na temat mechanizmów molekularnych powstawania blaszki miażdżycowej. Obecnie znamy wiele genów odgrywających znaczącą rolę w rozwoju miażdżycy. Najnowsze badania wskazują dodatkowo na nowe geny mające potencjalny związek z rozwojem choroby. Jednym z takich genów jest *Fes*. Został on wyłoniony w trakcie meta-analizy obejmującej ponad 25 000 osób (CARDIoGARM-plusC4DConsortium, 2013, Samani i wsp., 2007, Tregouet i wsp., 2009, Kathiresan i wsp., 2009). Aby potwierdzić rolę genu *Fes* w rozwoju i progresji choroby miażdżycowej podjęte zostały prace dotyczące stworzenia mysiego modelu z wyłączonym genem *Fes*.

Celem projektu była ocena zarówno ilościowa, jak i jakościowa zmian miażdżycowych u myszy genetycznie zmodyfikowanych, pozbawionych genu *Fes*^{-/-} (wyjściowy szczep *LDLR*^{-/-}).

Materiały i metody

1. Zwierzęta doświadczalne i ocena zaawansowania zmian miażdżycowych metodami nieinwazyjnymi.

W doświadczeniu wykorzystano myszy genetycznie zmodyfikowane pozbawione genu *Fes*^{-/-} (*LDLR*^{-/-}/*Fes*^{-/-}). W celu oceny zaawansowania zmian miażdżycowych przeprowadzono analizę blaszki miażdżycowej metodami nieinwazyjnymi (tj. echokardiografia).

Zwierzęta z potwierdzonymi zmianami miażdżycowymi uśpiono (Thiopental, Austria). Od zwierząt doświadczalnych pobrano aortę oraz serce.

2. Ocena zaawansowania zmian miażdżycowych u modelowych zwierząt.

Analiza zmian miażdżycowych metodą wzdłużną („en face”) w aorcie.

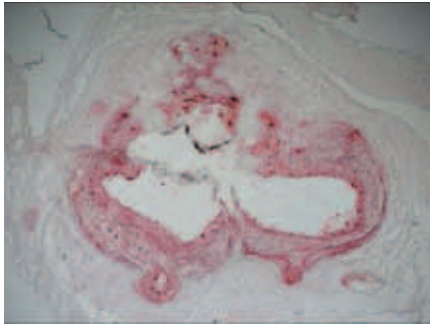
Wypreparowane aorty w całości utrwalono w 4 proc. roztworze formaldehydu w PBS (24h), a następnie przeniesiono do PBS. Aorty rozcięto wzdłużnie, od łuku, poprzez aortę

piersiową. Rozcięte aorty zostały wybarwione ORO. Kolejno zostały otwarte i rozpięte na silikonowych płytkach. Cyfrowy obraz zabarwionych aort poddano analizie ilościowej. Wynik podano jako udział procentowy powierzchni zmian aorty.

Analiza zmian miażdżycowych metodą poprzeczną („cross-section”).

W celu określenia zmian miażdżycowych metodą poprzeczną („cross-section”) w początkowym odcinku aorty wstępującej, wycięte serca myszy przekrojono na pół i zanurzono górną częścią (z początkowym odcinkiem aorty wstępującej) w naczyniu wypełnionym żelem OCT. Tak przygotowane tkanki zamrożono w temperaturze -80°C . Następnie przeprowadzono seryjne krojenie zamrożonych serc w kriostacie z ruchomą głowicą na skrawki poprzecznie przekrojonego początkowego odcinka aorty wstępującej. Sekcję

Miejsce wykonywania badań – University of Leicester, College of Medicine, Biological Sciences and Psychology, Department of Cardiovascular Sciences, BHF Cardiovascular Research Centre, Glenfield Hospital, Groby Road, Leicester LE3 9QP, Wielka Brytania
Czas trwania badań – 5 miesięcy

Cyfrowy obraz korzenia aorty barwionej ORO służący do oceny zaawansowania zmian miażdżycowych u modelowych zwierząt metodą poprzeczną („cross-section”). *Brit J Nutr* 2008, 99, 49-58

początkowego odcinka aorty wstępującej myszy prowadzono co 100 μm (o grubości 10 μm), aż do wysokości 1 mm powyżej pierwszej sekcji. Preparaty z seryjnymi skrawkami utrwalone zostały w 4 proc. roztworze formaldehydu w PBS, a następnie wybarwione czernią oleistą. Dodatkowo, w celu określenia

stabilizacji blaszki, przeprowadzono barwienie immunohistochemiczne. Wybarwione preparaty oceniono przy użyciu mikroskopu Olympus BX50 (Olympus, Tokyo, Japan).

Do oceny brano skrawki (9) pobrane co 100 μm , rozpoczynając od miejsca, gdzie wszystkie trzy płatki zastawki aortalnej były widoczne pod mikroskopem. Wyniki podano jako powierzchnia zmian w μm^2 .

Uzyskane wyniki poddano analizie wariancji. Istotność różnic pomiędzy efektami czynników doświadczalnych oceniono dla poziomów istotności $P < 0.05$ wielokrotnym testem rozstępu (post-hoc) Tukeya.

Wyniki

W przeprowadzonych badaniach wykazano, że myszy LDLR-/-//Fes-/- wykazują tendencję do wzrostu miażdżycy w porównaniu do myszy LDLR-/-//Fes+/+.

Przeprowadzona analiza blaszki miażdżycowej metodami nieinwazyjnymi (tj.

echokardiografia) wykazała większą powierzchnię blaszek miażdżycowych u myszy LDLR-/-//Fes-/- w porównaniu do myszy LDLR-/-//Fes+/+.

Zaobserwowano, że liczba makrofagów jest istotnie statystycznie wyższa u myszy LDLR-/-//Fes-/- w porównaniu do myszy LDLR-/-//Fes+/+.

Badania te potwierdziły wpływ genu *Fes* na rozwój miażdżycy.

Opracowanie:

dr hab. Renata B. Kostogrys
Katedra Żywienia Człowieka
Wydział Technologii Żywności

Badania przeprowadzono w ramach środków pochodzących z Własnego Funduszu Stypendialnego dla Pracowników Uniwersytetu Rolniczego

Cyfrowy obraz aorty barwionej Sudanem IV służący do oceny zaawansowania zmian miażdżycowych u modelowych zwierząt metodą wzdłużną („en face”) w aorcie. *Brit J Nutr* 2008, 99, 49-58

Badania w ramach grupy „Analytical Chemistry of Contaminants”

Hiszpania

W czasie pobytu na Uniwersytecie w Almerii włączyłem się w prace jednej z grup badawczych *Analytical Chemistry of Contaminants*, działającej w Katedrze Chemii i Fizyki. W okresie pięciu miesięcy mojego pobytu miałem przyjemność współpracować z doktorantami, między innymi z Hiszpanii, Maroka, Słowacji i Meksyku, co było dla mnie niezwykle cennym doświadczeniem naukowym, ze względu na możliwość wymiany poglądów dotyczących dziedziny nauki jaką jest chemia analityczna, a w szczególności jeden z jej działów, czyli chromatografia.

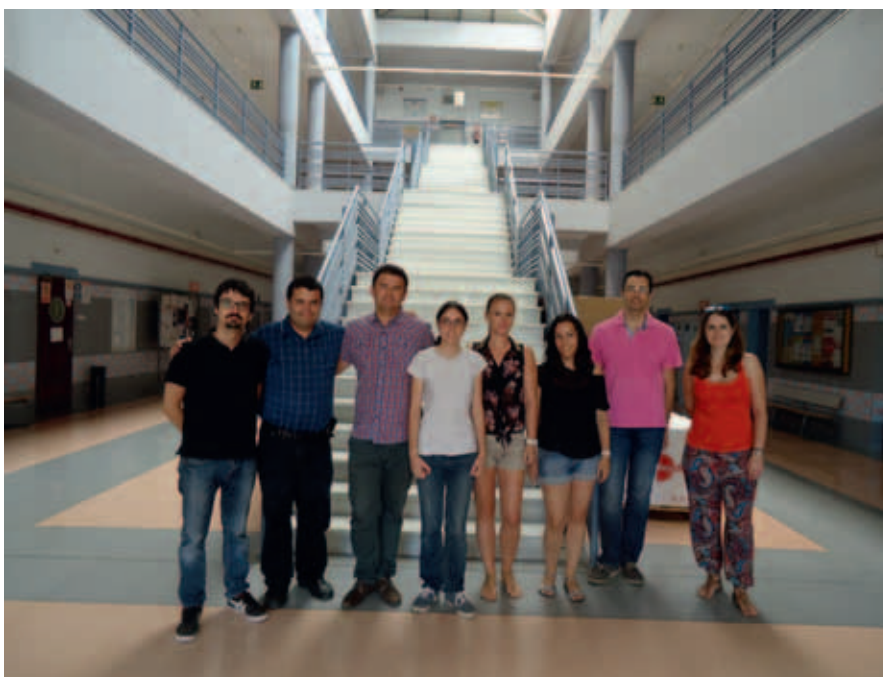
Miejsce wykonywania badań: Uniwersytet w Almerii rejon Andaluzja, Hiszpania,
Czas trwania badań – od 24 lutego do 17 lipca 2014 r.

Badania i publikacje

W ramach prac wymienionego zespołu badawczego zostałem włączony w następujące badania:

Oznaczanie zawartości fenoli w rzecznych osadach dennych pobranych w obrębie województwa małopolskiego. W ramach tych prac przygotowałem i przedstawiłem poster na XIV Konferencji naukowej Zrzeszenia Chemików Analityków Hiszpańskich, która odbyła się 26 do 27 czerwca 2014 r. w miejscowości Baeza (Hiszpania).

Badania przeprowadzono w ramach środków pochodzących z Własnego Funduszu Stypendialnego dla Pracowników Uniwersytetu Rolniczego

Zespół badawczy „Analytical Chemistry of Contaminants” Andalusian Center for the Assessment and Monitoring of Global Change (CAESCG), Agrifood Campus of International Excellence, ceiA3, University of Almeria, fot. Maribel Alarcone Flores

Oprócz tego uzyskane wyniki stały się podstawą do napisania artykułu naukowego, który będzie opublikowany w czasopiśmie z listy filadelfijskiej.

Tytuł artykułu: *Determination of 4-tertocyphenol, pentachlorophenol and 4-nonylphenol in river sediments by QuEChERS extraction procedure combined with GC-QqQ-MS/MS.*

Oznaczanie zawartości pochodnych pestycydów w osadach dennych rzecznych (woj. małopolskie) oraz w osadach ze zbiorników wodnych w pobliżu miasta Almeria. Z tych prac również przygotowywany jest artykuł *Determination of pesticides residues in*

a sediments by ultrasonic extraction procedure combined with GC-QqQ-MS/MS, do czasopisma filadelfijskiego.

Oprócz pracy związanej z analizą wymienionych powyżej składników w osadach dennych zapoznałem się i uczestniczyłem w analizie pozostałości pestycydów w warzywach, owocach oraz suplementach diety i herbacie. Ponadto zapoznałem się (i pracowałem) z działaniem chromatografów Orbitrap - High Resolution - High Mass Accuracy - LC/MS, GC Scion triple quadrupole (QqQ) - spektrometr gazowy firmy Bruker.

Wizyta władz rektorskich Uniwersytetu Rolniczego na Uniwersytecie w Almerii – gospodarstwo doświadczalne UAL, fot. Tomasz Czech

Pobór próbek wody i osadów dennych ze zbiorników wodnych w rezerwacie przyrody (siedlisko flemingów), fot. Antonio Nieto Garcia i Tomasz Czech

Artykuły naukowe jakie powstały w oparciu o prace wykonane w okresie stażu oparte były na stworzeniu nowych metod analizy chemicznej zawartości wybranych składników głównie w osadach dennych rzek i zbiorników wodnych.

Wymiana doświadczeń

Czas jaki spędziłem na Uniwersytecie w Almerii starałem się w pełni wykorzystać,

dlatego oprócz działalności naukowej jaką prowadziłem w okresie stażu, udało mi się przy współudziale mojego opiekuna naukowego z UAL (University of Almeria), zorganizować wizytę Kolegium Rektorskiego naszej Uczelni: **prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sady**, **prof. dr hab. inż. Floriana Gambusia** oraz **dr hab. inż. Stanisława Małka**, **prof. UR** na Uniwersytecie w Almerii,

Uniwersytet w Almerii

Uniwersytet w Almerii został założony w 1993 roku, obecnie kształci 12.000 studentów, w tym 600 studentów trzeciego stopnia, czyli studiów doktoranckich. Średnio rocznie na Uniwersytecie w Almerii studiuje około 650 studentów z całego świata (co stanowi około 5% liczby wszystkich studentów), uczestniczą oni wymianie studenckiej w ramach różnego rodzaju programów między innymi Erasmus, ISEP, Pima, Anuiés.

Badania jakimi zajmują się pracownicy nauki Uniwersytetu w Almerii są ściśle powiązane ze środowiskiem, a w szczególności dotyczą energii słonecznej, rolnictwa i zarządzania zasobami wodnymi. Grupy naukowe Uniwersytetu posiadają liczne sukcesy we wdrażaniu wyników swoich badań w rolnictwie oraz w dziedzinie odnawialnych źródeł energii, w tym zgłoszonych kilkanaście patentów. Obecnie Uniwersytet posiada podpisane umowy o współpracy z około 300 firmami i przedsiębiorstwami w różnych dziedzinach działalności gospodarczej i stale dąży do rozwoju w tym kierunku.

która odbyła się w dniach od 2 do 6 lipca 2014 r. Spotkali się oni z władzami Uniwersytetu, zapoznali się z jego strukturą i działaniem oraz odwiedzili zakład doświadczalny upraw pod osłonami, a także laboratorium analiz fizyko-chemicznych (spółka spin-off współpracująca z Uniwersytetem). W ramach współpracy pomiędzy uniwersytetami została również podpisana umowa dotycząca wymiany studentów i pracowników w ramach programu Erasmus.

Oprócz wymienionych powyżej osiągnięć naukowych i organizacyjnych uczestniczyłem również w życiu akademickim Uniwersytetu w Almerii, miałem możliwość wzięcia udziału między innymi w nadaniu tytułu doctora honoris causa oraz w publicznej obronie doktoratu i pracy magisterskiej.

Opracowanie: dr inż. Tomasz Czech
Katedra Chemii Rolnej i Środowiskowej
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Wizyta delegacji Pekińskiego Uniwersytetu Rolniczego

Kraków, 21 lipca-2 sierpnia 2014 r.

Spotkanie uczestników projektu z Prorektorem ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką prof. dr. hab. inż. Florianem Gambusiem

Katedra Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji współpracuje od kilku lat z Katedrą Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu Beijing University of Agriculture (Chiny). Wynikiem tej współpracy jest wspólny projekt badawczy: *Comparison of the culture landscapes under background of the urbanization in China and Poland*, prowadzony w ramach Polsko-Chińskiej Komisji ds. Współpracy Naukowo-Technicznej (2012-2014). Projekt ten został zatwierdzony do realizacji przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP i Ministerstwo Nauki i Technologii

Chińskiej Republiki Ludowej. Celem projektu jest wymiana doświadczeń naukowych w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazów kulturowych, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz rewitalizacji terenów zdegradowanych w wyniku urbanizacji.

W ramach projektu w październiku 2013 r. sześciu pracowników z czterech katedr Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji wzięło udział w tygodniowym seminarium naukowym w Pekinie, organizowanym przez Beijing University of Agriculture. Podczas seminarium pracownicy naszej Uczelni wygłosili osiem referatów.

Kolejne seminarium naukowe, wynikające z realizacji wspólnego projektu, odbyło się w Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Strona polska przyjechała w dniach od 22 lipca do 2 sierpnia 2014 r. czterech pracowników naukowych z Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu Pekińskiego Uniwersytetu Rolniczego (Beijing University of Agriculture). W seminarium oprócz naukowców z Chin, uczestniczyli: **prof. dr hab. inż. Florian Gambus Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką** oraz **prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski** – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska

Spotkanie uczestników projektu na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji

i Geodezji, a także pracownicy Wydziału: **prof. dr hab. inż. Krzysztof Gawroński**, **prof. dr hab. inż. Jan Pawelek**, **prof. dr hab. inż. Artur Radecki-Pawlik**, **dr hab. inż. Bogusław Michalc**, **prof. UR** i **dr hab. inż. Józef Hernik**. Seminarium otworzyli **prof. dr hab. inż. Florian Gambus** wspólnie z **prof. dr hab. inż. Krzysztofem Ostrowskim**.

Podczas seminarium wygłoszono pięć referatów, przy czym cztery zaprezentowali goście z Chin, a jeden referat przedstawił **dr hab. inż. Józef Hernik**. Tematyka referatów dotyczyła: *Comparison of the Culture Landscapes in China and Poland* (**dr hab. inż. Józef Hernik**), *Presentation of Beijing University of Agriculture* (**prof. Chen Gaiying**), *College of Landscape Architecture* (**prof. Jun Fu**), *Land Use and Land Cover Change Eco-environment Agricultural Culture Landscape* (**prof. Chen Gaiying**), *The Evaluation of Nine Landscapes' Economic Value Opened in Beijing* (**prof. Huang Kai**).

23 lipca 2014 r. odbyło się robocze spotkanie delegacji z Beijing University of Agriculture na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji. Po przywitaniu gości, dziekan nakreślił ramy

dalszej współpracy pomiędzy tymi ośrodkami naukowymi. Do wymienionych przez dziekana najważniejszych przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji przez obie strony należą:

- wydanie wspólnej monografii naukowej *Comparison of the culture landscapes under background of the urbanization in China and Poland*,
- wymiana pracowników na krótkoterminowe staże naukowe i dydaktyczne,
- współpraca dydaktyczna polegająca na wymianie studentów.

Poszczególne zakresy współpracy rozwinął i szczegółowo przedstawił **dr hab. inż. Józef Hernik**, a uczestnicy spotkania dyskutowali nad możliwością i sposobem ich realizacji. Współpraca naukowa nawiązana została także między Katedrą Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu naszej Uczelni i Katedrą Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu Pekinńskiego Uniwersytetu Rolniczego. W celu szczegółowego omówienia możliwości tej współpracy odbyło się spotkanie gości z Chin z pracownikami wyżej wymienionej katedry. **Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gawroński** przedstawił problematykę badawczą realizowaną przez zespół

pracowników naukowych, a pracownicy zaprezentowali wyniki swoich badań. Z dużym zainteresowaniem goście spotkała się wystawa planów i projektów urbanistyczno-architektonicznych wykonanych przez pracowników katedry i studentów.

Delegacja z Beijing University of Agriculture zwiedziła najważniejsze kampusy naszego Uniwersytetu, a także wybrane miejsca Małopolski. Na zakończenie pobytu goście z Chin zadeklarowali, że ich uczelnia jest zainteresowana także współpracą naukową i dydaktyczną z innymi Wydziałami naszej Uczelni.

Dzięki wizytom studialnym w obu krajach możliwe będzie nawiązanie szerszej współpracy naukowej, która w przyszłości owocować może wspólnymi badaniami w ramach kolejnych projektów.

Opracowanie:

*prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski
dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska
i Geodezji*

*prof. dr hab. inż. Krzysztof Gawroński
kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej
i Architektury Krajobrazu
dr hab. inż. Józef Hernik
kierownik Projektu*

VIII Małopolska Noc Naukowców – Uniwersytet Rolniczy gościł tłumy odwiedzających

26/27 września 2014 r.

Małopolska Noc Naukowców już na trwałe wpisała się w kalendarz przedsięwzięć organizowanych w naszym regionie. Warto

wspomnieć, że stanowi ona jednocześnie największą tego typu imprezę w kraju i jest jedną z największych w Europie. Skala wydarzenia

stale się powiększa. W tym roku odbywało ono się w sześciu miastach regionu: Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu i Niepołomicach oraz po raz pierwszy w Skawinie i Andrychowie. Inicjatywa ta, głównie poprzez zabawę, ma na celu pokazać, że nauka otacza nas na każdym kroku, zaś naukowcy każdego dnia pracują nad poprawą i unowocześnieniem naszego życia.

Organizatorem tego przedsięwzięcia jest Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Projekt pod tytułem *Małopolska Noc Naukowców 2014* współfinansowany był ze środków Programu Ramowego Unii Europejskiej Horizon 2020 w ramach Akcji Marie Skłodowska-Curie.

Uniwersytet Rolniczy jest jedną z 30 instytucji partnerskich z regionu. Co roku Uczelnia przygotowuje obszerny program prezentacji, tym samym ma okazję zaprezentować swą bogatą ofertę naukowo-dydaktyczną i nowoczesne zaplecze. Pokazy cieszą się zawsze dużym zainteresowaniem i spotykają się z entuzjastycznym przyjęciem ze strony odwiedzających.

Tydzień przed planowanym wydarzeniem odbył się zwiastun Małopolskiej Nocy Naukowców w Centrum Handlowym w M1 w Krakowie. Uniwersytet Rolniczy reprezentowany był przez trzy Wydziały: Leśny, Biotechnologii i Ogrodnictwa oraz Inżynierii Produkcji i Energetyki.

W tym roku po raz pierwszy w naszej Uczelni została zorganizowana konferencja prasowa promująca wydarzenie. Spotkanie odbyło się w nowoczesnych salach Centrum Edukacji Głębokościowej Muzeum Gleb. Konferencji prasowej towarzyszył kilkuminutowy eksperyment

Noc Naukowców w obiektywie

prezentujący zastosowania nowoczesnej aparatury badawczej do szybkiej analizy chemicznej. **Dr hab. inż. Piotr Gruba** przy użyciu aparatu TXRF ocenił skład chemiczny próbek środowiskowych.

Tegoroczne pokazy w UR przygotowane zostały przez:

Wydział Rolniczo-Ekonomiczny – koordynacja **dr inż. Agnieszka Baran**,

Wydział Leśny – koordynacja **dr inż. Magdalena Frączek**,

Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt – koordynacja **dr hab. Edyta Molik**,

Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji – koordynacja **dr inż. Bartosz Mitka**,

Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa – koordynacja **dr hab. inż. Monika Bieniasz** oraz **dr inż. Iwona Ledwożyw-Smoleń**,

Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki – koordynacja **dr hab. inż. Jacek Salamon**,

Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR – koordynacja **dr lek wet. Tomasz Wojnar**.

Kierownictwo naukowe nad projektem sprawuje **dr hab. inż. Stanisław Małek**, **prof. UR – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej**.

Realizacja programu zaangażowała około 150 osób w tym pracowników i studentów naszej Uczelni. Wszystkim zaangażowanym w przygotowania gratulujemy pomysłowości, zaś Odwiedzających

zapraszamy już za rok w gościnne mury naszej Uczelni.

Opracowanie:

*mgr inż. Joanna Roczniwska-Cieslik
Zdjęcia: mgr inż. Marcin Kopyra*

Posiedzenie Konwentu Uniwersytetu Rolniczego

Kraków, 27 września 2013 r.

Posiedzenie Konwentu Uniwersytetu Rolniczego odbyło się w zabytkowym Dworku UR w Mydlnikach

Podczas odbywających się w ostatni weekend września I Małopolskich Targów Żywności „Zasmakuj z UR”, w zabytkowym Dworku UR, przy ulicy Balickiej 253 zebrał się Konwent Uniwersytetu Rolniczego. Tematyka spotkania ogniskowała się wokół trzech głównych tematów, jakimi były kwestie związane propagowaniem zdrowego stylu odżywiania, wyzwaniem stojącymi przed branżą mięsną oraz dyskusją wokół możliwości tworzenia Regionalnego Laboratorium oceny jakości próbek środowiskowych pasz i żywności w Krakowie.

W wystąpieniu *Współczesny konsument – wiedza, oczekiwania, motywacje* dr hab. inż. Agnieszka Filipiak-Florkiewicz – prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich zaprezentowała zmienne mające wpływ na podejmowanie przez konsumentów decyzji o zakupie produktów żywnościowych. Wskazała, że coraz częściej wybierając produkty kierujemy się ich jakością, czytając informacje zawarte na etykiecie produktu. Jak zauważono

w dyskusji, zainicjowanej przez prof. dr. hab. inż. Janusza Żmiję taką postawą kierują głównie przedstawiciele klasy średniej, gdyż dla konsumentów najniżej sytuowanych finansowo podstawowym kryterium przy wyborze nadal pozostaje cena. Prodziekan odniosła się również do popularnej tematyki „diety cud”, wskazując, że coraz częściej młodzi ludzie wiedzę na temat nawyków żywieniowych oraz dbałości o zdrowie czerpią bezkrytycznie z Internetu czy młodzieżowej prasy.

Drugi referat *Dziś i jutro żywności pochodzenia zwierzęcego* przedstawił Antoni Rączka – dyrektor Konspol-Holding Sp. z o.o. Skoncentrował się w nim na analizie wyzwań stojących przed produkcją zwierzęcą w Polsce. Z zaprezentowanych danych wynikało jasno, że na przestrzeni ostatnich lat nastąpił ogromny przyrost produkcji drobiarskiej, kosztem pogłowia wieprzowego i wołowego. Jednak, co dobitnie podkreślał, popyt na białe mięso, na rynkach Zachodniej Europy, sukcesywnie zostaje już zaspokojony, co może

oznaczać kłopoty dla polskich producentów drobiu. W przypadku trzody chlewnej obecny stan załamania produkcji powodowany jest nie tylko doniesieniami o chorobach tuczników, lecz także niskim poziomem doradztwa rolniczego. Obecnie znacznie lepsze od Polski wyniki w hodowli notują Niemcy i Holendrzy. Zauważono także, że koszty produkcji w Polsce rosną również na skutek niedostatecznie dużego rocznego przychowu.

Ostatnim tematem była dyskusja w sprawie zasadności utworzenia „Regionalnego Laboratorium oceny jakości próbek środowiskowych pasz i żywności w Krakowie”. Tę część referował prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką. Wprowadzenie wygłosił JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady. Obaj, na podstawie hiszpańskich doświadczeń, podkreślali zasadność powołania takiej jednostki w Krakowie. Jak podkreślali, posiadanie uprawnień do wydawania certyfikatów, w przyszłości może stać się najważniejszym argumentem w dyskusji o jakości polskiej żywności. Wydarzenia polityczne mające wpływ na działania ekonomiczne, których przejawem jest wprowadzanie embarga na polską żywność pokazują, że bez posiadania własnego laboratorium, utrzymywanie eksportu, zwłaszcza na rynki zewnętrzne, będzie bardzo utrudnione. Zebrani zgodzili się, że Uniwersytet Rolniczy nie może być podmiotem prowadzącym takie centrum. Może natomiast służyć pomocą merytoryczną, polegającą na opracowywaniu metod analitycznych.

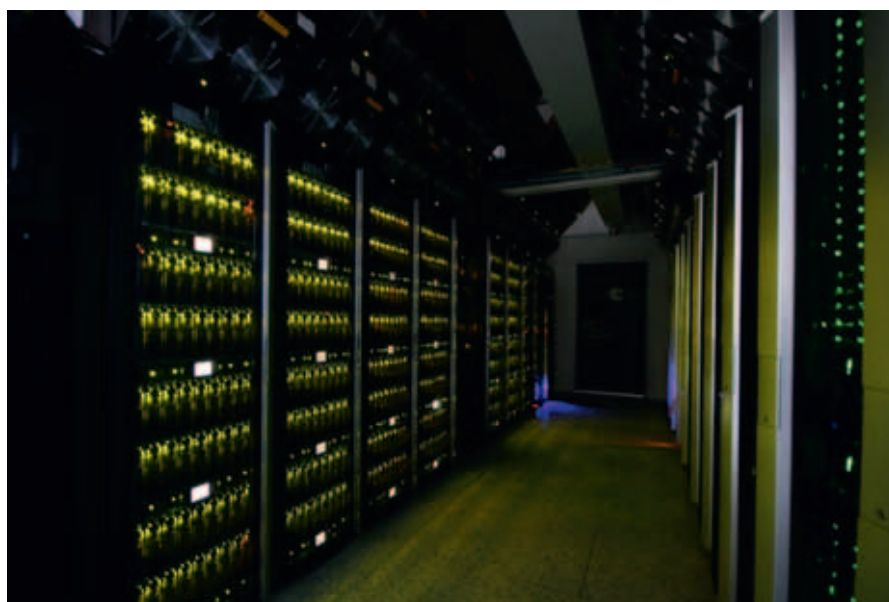
Opracowanie: dr Szymon Sikorski
Zdjęcia: mgr inż. Marcin Kopyra

Zeus wsparciem dla nauki

W Akademickim Centrum Komputerowym Cyfronet AGH znajduje się superkomputer Zeus, najszybszy w Europie Środkowo-Wschodniej i 176 na świecie, według tegorocznego czerwowego rankingu najszybszych komputerów świata TOP500. Teoretyczna moc obliczeniowa Zeusa 373 Tflops'ów, 60 TB pamięci RAM oraz pamięć dyskowa o pojemności 2,3 PB pozwalają wykonywać Zeusowi ponad 370 bilionów operacji w ciągu sekundy. To więcej niż łączna wydajność 20000 biurkowych komputerów klasy PC.

Usługi zorientowane dziedzinowo

Cyfronet realizuje wiele projektów, współfinansowanych m.in. ze środków PO IG i MRPO. Zeus jest trzonem ogólnopolskiej infrastruktury gridowej, zbudowanej w ramach rodziny projektów PLGrid: PL-Grid, PLGrid Plus, PLGrid NG i PLGrid Core. Rozwój domenowo-specyficznych środowisk obliczeniowych jest jednym z najważniejszych celów tych projektów. – *Liczba naukowców korzystających z usług Cyfronetu stale wzrasta. Rozbudowa zasobów obliczeniowych i pamięci masowych jest jednym z efektów kompleksowego podejścia do zaspokajania potrzeb środowiska naukowego* – mówi **prof. dr hab. inż. Kazimierz Wiatr** – dyrektor Cyfronetu. Kolejne zwiększenie mocy planowane jest na jesień br. Wsparciem dla osób korzystających z zasobów Centrum są szkolenia tradycyjne i zdalne, Podręcznik Użytkownika oraz bezpośrednie konsultacje z ekspertami.

Do tej pory zrealizowano domenowo-specyficzne środowiska dla użytkowników z 13 dziedzin nauki, w tym: Akustyka, Life Science, Nanotechnologie, Chemia kwantowa i fizyka molekularna, Ekologia i Metalurgia. W ramach projektu PLGrid NG realizowanych jest kolejnych 14. obszarów wsparcia informatycznego dla dziedzin takich jak: Medycyna, Matematyka, Biologia, Geoinformatyka, Chemia Obliczeniowa i Energetyka Jądrowa i CFD.

Super-wygoda. Super-szybkość

Warunki nieodpłatnego korzystania z zasobów Cyfronetu cechuje duża prostota.

Ponadto wystarczy, aby obliczenia dotyczyły badań naukowych niezwiązanych z biznesem. Uzyskanie dostępu do Zeusa, czy innych superkomputerów w infrastrukturze PLGrid następuje poprzez rejestrację w portalu, wystąpienie o grant obliczeniowy i określenie najwygodniejszej dla użytkownika formy dostępu czy usługi. Studenci studiów doktorskich oraz prowadzący badania naukowe w ramach prac licencjackich/inżynierskich i magisterskich też mogą prowadzić obliczenia na superkomputerze Centrum. Dlaczego warto? Przede wszystkim następuje skrócenie czasu wykonywania obliczeń – symulacje, które przy użyciu pojedynczych komputerów zajęłyby ponad 1000, 700 czy 150 lat, tu mogą być wykonane w ciągu zaledwie kilku dni. PLGrid oferuje szerokie portfolio pakietów oprogramowania naukowego, jak np. Mathematica, Matlab, ADF, Turbomole, Abaqus, ANSYS, SAS, Arcinfo. Infrastruktura daje wysoki poziom kontroli bezpieczeństwa zasobów oraz wprowadza ułatwienia dla użytkowników, np. obliczenia można zlecać z dowolnego miejsca na świecie, a dostępne systemy gridowe automatycznie wybierają najmniej obciążone maszyny, bądź te, które posiadają odpowiednie oprogramowanie. Mimo iż od lat naukowcy prowadzą badania z wykorzystaniem zasobów Cyfronetu, Centrum nie ustaje w staraniach o coraz wyższą jakość świadczonych usług – wsłuchując się

w sugestie użytkowników, dotyczące ich potrzeb i oceny działania infrastruktury obliczeniowej. Dalszy dynamiczny rozwój dotyczy także udoskonalania infrastruktury towarzyszącej. W 2014 r. oddano do użytku nową halę maszyn. Obecnie planowana jest budowa nowego zapasowego centrum danych. Dane będą przechowywane w postaci wielostopniowych kopii zapasowych, a dodatkowo będą archiwizowane w innej lokalizacji. Geograficzne rozdzielenie pozwoli na znaczące zwiększenie ich bezpieczeństwa.

Zostań użytkownikiem

Misją Cyfronetu jest wspieranie polskiego środowiska naukowego, czego potwierdzenie można odnaleźć m.in. na corocznie organizowanych Konferencjach Użytkowników Komputerów Dużej Mocy, CGW Workshop i na Dniu Otwartym ACK Cyfronet AGH. Ważną inicjatywą i zarazem zachętą dla pokolenia młodych naukowców jest konkurs na najlepszą pracę doktorską, realizowaną w oparciu o zasoby Cyfronetu. Laureaci, oprócz otrzymanych cennych nagród, mają możliwość zaprezentowania efektów swej pracy badawczej na sesji naukowej w czasie Dnia Otwartego Cyfronetu. – *Wsparcie badań naukowych infrastrukturą informatyczną jest dziś warunkiem koniecznym do rozwoju i współpracy, szczególnie międzynarodowej. Jesteśmy przekonani, że stwarzamy europejski standard w tym zakresie* – zaznacza prof. Wiatr.

Dbalność o użytkownika, zapewnienie mu szerokiego wachlarza usług – szczególnie w zakresie sieci komputerowych, mocy obliczeniowych oraz bibliotek wirtualnych i repozytoriów danych – jest wizytówką ACK Cyfronet AGH.

*Opracowanie: mgr inż. Mariola Czuchry
Zdjęcia: ACK Cyfronet AGH*

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Dokąd zmierza kompleksowy rozwój terenów wiejskich? Refleksje na temat teorii i praktyki

– wykład Univ.-Prof. EoE dr.-Ing Holger`a Magel`a z Uniwersytetu Technicznego w Monachium, wygłoszony w trakcie VIII Międzynarodowej konferencji Województwa Małopolskiego i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich „Wyzwania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2014-2020 w świetle istniejących doświadczeń krajowych i międzynarodowych

Na wstępie zdefiniujmy pojęcia ...

Moi wielce szanowni Państwo, drogie koleżanki i koledzy, jako że z wykształcenia jestem geodetą-urzędniowcem mówię tu dziś głównie przed własnym środowiskiem zawodowym. Na moim biurku, czy to w Ministerstwie Rolnictwa Bawarii czy na Uniwersytecie Technicznym w Monachium, zawsze miałem różne notatki, w tym przestrogi **Johna Wolfganga von Goethe**. Dał mi on kilka rad na całe życie, których dziś też potrzebuję, czy to jako nauczyciel akademicki, czy jako doradca w innych krajach: *Wyjaśnijcie najpierw pojęcia, zanim będziecie rozmawiać, wymieniać myśli czy współpracować.*

Co przez to rozumiem? Jeśli czyta się niemieckojęzyczną wersję programu dzisiejszej konferencji, napotykamy na różne pojęcia takie jak np. kompleksowy rozwój terenów wiejskich (*Landentwicklung*), rozwój wsi (*ländliche Entwicklung*), rozwój obszarów wiejskich (*Entwicklung des ländlichen Raumes*), nową organizację obszarów wiejskich (*ländliche Neuordnung*) i ostatecznie urzędnictwa rolne (*Flurbereinigung*). Co oznacza każdy z nich? Rozumiemy je tak samo, czy nie? Moim studentom z Uniwersytetu Technicznego w Monachium nie zawsze łatwo było znaleźć właściwe odpowiedzi na to pytanie, jeżeli nie nauczyli się i nie zrozumieli systemu tych pojęć i jego zawartości.

Należy tu przytoczyć słynną „cebulę rozwoju”, która po raz pierwszy została przedstawiona przez **prof. Joachima Thomasa**, byłego szefa administracji urządzeniowo-rolnej w Nadrenii Północnej-Westfalii. Na początku, tego dla postronnych pogmatwanego, katalogu pojęć znajdują się – przynajmniej z punktu widzenia niemieckich służb urządzeniowo-rolnych – te, które pod wieloma względami należy uznać za podstawowe:

1. Publiczna lub prywatna gospodarka gruntami (*Bodenordnung*); później po powstaniu tzw. gospodarki gruntami na terenach budowlanych¹ określana była jako gospodarka gruntami na terenach wiejskich/rolnych.
2. Ustawowo zakorzenione urzędnictwa rolne (*Flurbereinigung*), mają długą tradycję w wielu krajach europejskich, chociaż posiadają częściowo różne nazwy. Wskażę tu tylko na Austrię, Słowenię czy Serbię, gdzie nazywa się je np. komasacją. Centralnym zadaniem urzędów rolnych jest gospodarka gruntami, czyli zamiany własności gruntów i nieruchomości oraz ich użytkowania, ale obejmują one o wiele więcej, a mianowicie planowanie i budowę dróg, cieków wodnych, biotopów i inne. Jako ukoronowanie umożliwiają urzędowe ukazanie/dopasowanie nowego stanu władania w katastrze nieruchomości

¹ W Polsce: scalenie i podział nieruchomości.

i księgach wieczystych dla zapewnienia koniecznego bezpieczeństwa prawnego, które pod anglojęzycznym pojęciem *secure land tenure* posiada obecnie globalnie najwyższy priorytet polityczny. Ponieważ na świecie ciągle jeszcze przeważa rolnicza własność gruntów, postępowania urządzeniowo-rolne mają siłą rzeczy charakter „agrarny” i określane są przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (*UN FAO*) publicystycznym określeniem (ang. *land consolidation*). Natomiast wielu autorów słusznie wskazuje, iż postępowania te rozwinęły się w sposób ewolucyjny do mniej lub bardziej kompleksowej nowej organizacji obszarów wiejskich – było to zawsze marzeniem generacji moich poprzedników!

3. Stosunkowo nowe w Europie, ale nie w ujęciu międzynarodowym jest pojęcie rozwój wsi (*ländliche Entwicklung*, względnie z ang. *rural development*). Jest to pojęcie Unii Europejskiej, które ciągle jeszcze niestety definiowane jest mniej lub bardziej przez pryzmat wsparcia rolnictwa. Pojęcie to nie jest też kojarzone w sensie całościowego rozwoju obszarów wiejskich. Także w nowym programie UE na lata 2014-2020 nie można mówić o szerokim zdefiniowaniu tego pojęcia, a jedynie o korzystnych zmianach niektórych jego składowych, zwłaszcza jak chodzi o uznanie konieczności

tworzenia na obszarach wiejskich dodatkowych pozarolniczych miejsc pracy opartych na wiedzy. Na szczęście programy rozwoju obszarów wiejskich w UE obejmują możliwość stosowania Urzędzeń rolnych i Odnowy wsi (*Dorferneuerung*). Chciałbym też zaznaczyć, że w ramach współpracy międzynarodowej na rzecz rozwoju, anglojęzyczne pojęcie rural development jest dość niejednoznaczne; często obejmuje np. tylko budowę studni lub wsparcie struktur urynkowienia produktów rolnych.

4. Z definicji, dużo szersze jest użyte po raz pierwszy w federalnej ustawie z 1976 roku o urządzeniach rolnych (*Flurbereinigungsgesetz*) pojęcie „Wsparcie kompleksowego rozwoju terenów wiejskich” (*Förderung der Landentwicklung*). Friedrich Quadflieg, twórca tej ustawy, przedstawił w swoim słynnym komentarzu niezapomnianą definicję i wyjaśnienie, które dla mojego pokolenia oznaczały niecierpliwie oczekiwany skok w nową erę urzędzeń rolnych „Kompleksowy rozwój terenów wiejskich jest częścią zagospodarowania przestrzennego, które integruje strategię planowania i rozwoju dla obszarów wiejskich. Obejmuje planowanie, przygotowanie i realizację wszystkich działań, które są właściwe dla zachowania i poprawy funkcji mieszkaniowej, gospodarczej i wypoczynkowej, w szczególności obszarów wiejskich, dla długotrwałego wsparcia i poprawy warunków życia poza obszarami miast”.

5. Kiedy słyszymy, *wszystkich działań, które są właściwe*, staje się jasne, dlaczego w ustawie jest mowa tylko o wsparciu kompleksowego rozwoju terenów wiejskich, bo oczywiście wiele innych ministerstw i zainteresowanych stron, aktywnych na obszarach wiejskich, musi współdziałać. Oni w pewnym sensie i stopniu, również rozwijają obszary wiejskie.

6. Quadflieg dostarcza jeszcze jednego ważnego wyjaśnienia metodycznego *Wsparcie kompleksowego rozwoju terenów wiejskich zawsze obejmuje równocześnie wcześniejsze (klasyczne) zadania urzędzeń rolnych, czyli wspieranie kultury rolnej, poprawę warunków produkcji i pracy w rolnictwie oraz leśnictwie*. Dlatego w Niemczech mówimy o potrójnej

misji urzędzeń rolnych, która w sposób widoczny w mowie i piśmie prowadzi do kompleksowego rozwoju terenów wiejskich. W języku fachowym UE, o ile mi wiadomo, pojęcie to niestety nie występuje; determinowane przez urzędzenia rolne korzenie dzisiejszego rozwoju wsi lub *zintegrowanego rozwoju wsi* (*integrierten ländlichen Entwicklung*) nie są dostatecznie jasne dla obecnego pokolenia czy dla polityków i dla ekspertów innych specjalności.

7. Byłoby interesującym przedyskutować, jak w Polsce rozumiane jest pojęcie kompleksowy rozwój terenów wiejskich, i jakie ma tutaj korzenie. W Niemczech pojęcie to jest jeszcze na szczęście wszechobecne. Moja Katedra na Uniwersytecie Technicznym w Monachium nazywa się w wersji niemieckiej nadal Gospodarki Gruntami i Kompleksowego Rozwoju Terenów Wiejskich, związek wszystkich niemieckich administracji ds. urzędzeń rolnych nosi nazwę Grupa Robocza Kompleksowego Rozwoju Terenów Wiejskich – tak jak Europejska Grupa Robocza ARGE. Także jej publikacje, jak np. wytyczne lub nowsze ekspertyzy na temat ochrony przeciwpowodziowej, odnawialnych źródeł energii lub współpracy z urbanistyką zawsze zawierają w tytule pojęcie kompleksowy rozwój terenów wiejskich. Także niektórzy polscy koledzy przyjęli nazwy znanych bawarskich szkół kompleksowego rozwoju terenów wiejskich i odnowy wsi w Thierhaupten i Plankstetten. Niestety nasza bawarska administracja urzędzeniowo-rolna nie jest administracją ds. kompleksowego rozwoju terenów wiejskich. Jako świadek i uczestnik chcę Państwa zapewnić, że chcieliśmy tego w 1992 roku, ale ustąpiliśmy w drodze sporu w kwestiach kompetencji i nazewnictwa. Najbardziej sprzeciwiało się temu Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (*Ministerium für Landesentwicklung*) i skutecznie interweniowało u ówczesnego premiera, który był wcześniej ministrem rozwoju regionalnego. Obawiano się wymieszania pojęć *Landesentwicklung* i *Landentwicklung*. Więc jako kompromis powstała całkiem nowa nazwa: rozwój wsi (*ländliche Entwicklung*) i to w okresie, kiedy

Europejskie programy finansowania a następnie 2 oś wsparcia jeszcze nie odkryły tego pojęcia! Nastąpiło to jak wiadomo później, bo dopiero na przełomie lat 1999 i 2000.

8. Rozważania te doprowadziły nas to do pojęcia nadrzędnego względem wszystkich, również względem kompleksowego rozwoju terenów wiejskich czy rozwoju wsi, a mianowicie do pojęcia *rozwoj regionalny*, jako synonimu zagospodarowania przestrzennego w danym kraju związkowym. Jest on całościowym staraniem o zapewnienie równoważnych warunków życia i pracy w całym regionie a więc w miastach i na obszarach wiejskich.

9. Jak chodzi o najnowsze, anglojęzyczne pojęcie *Landmanagement* – używane przede wszystkim na płaszczyźnie międzynarodowej – wróć do niego na końcu mojego wystąpienia.

Kompleksowy rozwój terenów wiejskich wymaga podstaw teoretycznych i metodologicznych

Zgodnie z nakreśloną hierarchią pojęć, naukę i praktykę urzędzeń rolnych określa się jako dziedzinę, mającą zasadniczo na celu skuteczne – lub jak mówi się dzisiaj – zrównoważone wsparcie kompleksowego rozwoju terenów wiejskich dla osiągnięcia równoważnych warunków życia i pracy na obszarach wiejskich. Nie chodzi przy tym tylko o rolnictwo! To oznacza bardzo jasno, że zadania kompleksowego rozwoju terenów wiejskich – i nie ma więcej żadnych poważnych sporów kompetencyjnych, co do tego, że administracja urzędzeniowo-rolna jest tu głównym graczem – rozciągać się muszą na wszystkie aspekty życia, pracy, bytowania, wypoczynku czy komunikacji danych obszarów wiejskich (obszaru działania), a więc na wszystkie podstawowe funkcje ludzkiej egzystencji. W związku z tym, gminy są obecnie głównymi partnerami dla administracji urzędzeniowo-rolnej, realizującej kompleksowy rozwój terenów wiejskich! I chodzi w tym – używając żargonu UE – o adekwatne podejście skoncentrowane na konkretnym miejscu tzw. *place based*, a nie tylko podejście sektorowe. Chodzi też o to ażeby uwzględniać wszelkie

powiązania historyczno-kulturowe społeczno-ekonomiczne i inne oraz współpracę z małymi i średnimi ośrodkami miejskimi, a także ich związki z większymi aglomeracjami miejskimi. W przeciwnym razie współpraca pomiędzy miastem a wsią nie będzie funkcjonować. Wymaga to uwzględnienia wartości niematerialnych i otwartości ze strony wszystkich podmiotów – dzięki naszym badaniom w katedrze wiemy, że nie można się bynajmniej ograniczać tylko do wsparcia finansowego. To wyszczególnione wcześniej aspekty winny determinować kwestie fachowe i metodologiczne opracowywanych koncepcji, określenie obszaru projektu, określenie podmiotów współpracujących – nie zominając o gospodarce i małych i średnich przedsiębiorstwach! Aspekty te determinują również struktury organizacyjne, zarządzanie procesami, procesy partycypacji i procesy decyzyjne. Ma to też wpływ na właściwe użycie instrumentów gospodarki ziemią i rozwiązywania konfliktów oraz pozyskanie środków wsparcia ze wszystkich możliwych kierunków. Tak szerokie działania wymagają jednak przede wszystkim kompetencji, u podstaw której znajdują się wykształcenie i kształcenie zawodowe: architektów, planistów, ale także urzędników komunalnych i innych specjalistów. Kto może powiedzieć, że oparował wszystko *a priori*, że jest urodzonym prezydentem lub nawet mediatorem? – Nikt! Dlatego konieczne jest rozwiązanie systemowe w zakresie wykształcenia, dokształcania i badań naukowych! Osoby odpowiedzialne za kompleksowy rozwój terenów wiejskich muszą być szeroko wykształcone na poziomie uniwersyteckim, nie tylko jako zwykli technicy. Moim celem jako nauczyciela akademickiego od 1986 roku jest kształcenie absolwentów jako „szeroko – wszechstronnie wykształconych generalistów”.

Zintegrowany Rozwój Obszarów Wiejskich

lekiem na wszystko – przeszacowane czy nie?

Od czasu, gdy w obliczu globalizacji i kontynentalizacji, rosnącej konkurencji lokalnej, wyzwań demograficznych i klimatycznych itp. stało się jasne – i jest to wynikiem wsparcia

finansowego i wymogów UE – że poziom lokalny nie wystarczy dla skutecznych zmian strukturalnych na obszarach wiejskich, w zależności od przypadku uwzględnić trzeba tzw. zmienne geometryczne lub inaczej mówiąc, nowe obszary działania tworzone przez kilka gmin lub obszarów. Ten instrument nazywa się w Niemczech Zintegrowanym Rozwojem Obszarów Wiejskich (ZROW) i leży on w kompetencji administracji urządzeniowo-rolnej, ale koncentruje się na gminach i wspólnotach uczestników postępowań urządzeniowo-rolnych. Jednak są jeszcze inne zintegrowane koncepcje i działania o charakterze przestrzennym, leżące w kompetencji innych ministerstw i programów wsparcia. Prowadzi to do pewnego zamieszania i do częściowego nakładania się kompetencji. Jest jak jest: w każdym razie ten nadmiar kompetencji przemawia za komunikacją i współpracą poziomą i pionową, oczywiście w miarę możliwości w ramach ZROW i tworzonych w jego ramach koncepcji (KZROW), gdyż pomoc strukturalna i wsparcie ze strony innych ministerstw, zwłaszcza rozwoju regionalnego, gospodarki i urbanistyki, są pilnie potrzebne. W przeciwnym razie pożądanym kompleksowym rozwojem terenów wiejskich możliwym dzięki zastosowaniu (K)ZROW i następującym po nim poszczególnym instrumentom gospodarki gruntami, odnowy wsi, budowy infrastruktury itd. będzie fragmentaryczny. A wtedy będzie można tak naprawdę rozwiązywać tylko poszczególne ważne konflikty użytkowania i własności przy realizacji działań przeciwpowodziowych, budowę siłowni elektrycznych czy poprawę struktury agrarnej itd., ale nie przyniesie to szerokiego oddziaływania na cały obszar objęty ZROW i zamieszkałą tam – przede wszystkim młodą – ludność, która powinna być zatrzymana na obszarach wiejskich. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) wyraźnie stwierdza w swoim słynnym wydawnictwie Nowy paradygmat wiejski, że dla pilnie koniecznego szerszego podejścia niezbędna jest ściślejsza współpraca pomiędzy urzędami, gminami, gospodarką itd.

Prace urządzeniowo-rolne od lat realizowane są w formule szerokiej współpracy

z innymi organami, co posiada podstawę ustawową. Nigdy nie były one pojedynczym graczem. Ustawa wielokrotnie wskazuje wręcz na konieczność ich koordynacji i kooperacji co prowadzi do złączenia wielu opracowań planistycznych w jedną spójną koncepcję, uwzględniającą wszystkie pozarolnicze interesy, gdyż świat obszarów wiejskich nie jest już światem rolnictwa. W erze obowiązywania ZROW wychodzi to urządzeniom rolnym na dobre. I powinno to prowadzić do lepszego współistnienia trzech europejskich funduszy strukturalnych – co następowało jednak do tej pory z umiarkowanym powodzeniem. Zbyt skomplikowane są w każdym z nich procedury, ażeby mogłoby to być szybko możliwe. W Niemczech zrezygnowano z tego eksperymentu w skali państwa włącznie z krajami związkowymi, co oczywiście jest fatalne. Równie fatalnym jest, gdy UE negatywnie ocenia tradycyjną siłę aktywizującą niemieckiej administracji urządzeniowo-rolnej oraz możliwość kształtowania swojego obszaru przez wspólnoty uczestników postępowań urządzeniowo-rolnych. Te wspólnoty funkcjonują w Bawarii od prawie 100 lat i na długo przed powstaniem programu LEADER intensywnie realizowały oddolne inicjatywy mieszkańców i właścicieli gruntów według chrześcijańskiej idei subsydiarności, co jak się okazuje, nie do końca współgra z wytycznymi UE, które rządzą się sztywnymi regulami. W takim wypadku wspólnoty uczestników niejako tracą wpływ na kształt własnego terytorium, a Bawarii nie pozostaje nic innego – co jest obecnie rozważane – jak częściowe wyjście z tej trudnej europejskiej sytuacji.

Jeszcze jedna ważna uwaga: aby naprawić pomoc ZROW w sukcesie, potrzebujemy również wsparcia – i to nie tylko moralnego najwyższej instancji, lecz raczej ze strony zagospodarowania przestrzennego i rozwoju regionalnego. Powinny one troszczyć się o to, ażeby wszystkie ministerstwa – w końcu – współpracowały, a nie prowadziły własnej gry. Współpraca ministerstw pomogłaby w skoncentrowanym wykorzystaniu wszystkich środków strukturalnych przy uwzględnieniu

sprawdzonej zasady opierania rozwoju słabszych strukturalnie obszarów – posiadających priorytet wsparcia – o system centralnych miejscowości; poprzez jasne sygnały polityczne, zgłaszane przez gminy, należy kłaść nacisk na współpracę międzygminną lub nawet lansować stosunkowo nowy temat partnerstw miejsko-wiejskich.

Po wielokroć jest to zupełnie nowe podejście. Dlatego na pełnych obrotach prowadzone są towarzyszące badania naukowe na zasadzie uczenia się przez działanie. Jeżeli nie uda się realizacja wzniesłego celu jakim jest całościowy rozwój i wzmocnienie przestrzeni – a ZROW nie będzie wykorzystywany w sposób bardziej konsekwentny, nie tylko do realizacji łagodnych zadań, ale również trudnych kwestii, takich jak np. pozyskiwanie terenów pod strefy gospodarcze czy przydział obiektów infrastrukturalnych – to wieś będzie się prawdopodobnie dalej wykrwawiała i cofała w rozwoju do krajobrazu wyłącznie rolniczego, opustoszałych wsi i przysiółków oraz niszczącej infrastruktury. W kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie już straszy w gazetach określenie „kraj czekający na wilki”. W Bawarii przedmiotem gorących dyskusji jest brak równowagi pomiędzy przeważająco miejskimi obszarami wzrostu, a przegrywanymi regionami wiejskimi. Dlatego Parlament Bawarii uruchomił specjalną komisję o nazwie Równe warunki życia w całej Bawarii, dla zwrócenia większej uwagi na konieczność realizacji dążeń Agendy Terytorialnej UE 2020 na wszystkich terenach. Również w Bawarii mamy więc przed sobą trudną drogę spowodowaną ogromną urbanizacją.

Dzisiejsza teoria jest praktyką jutra

Kompleksowemu rozwojowi terenów wiejskich – który jest czymś więcej niż tradycyjne, agrarne prace urządzeniowo-rolne – zawsze musiała i musi towarzyszyć oraz wzmacniać go działalność teoretyczna, metodologiczna i edukacyjna. Mój austriacki teść, **prof. Karl Rinner**, ostatni austriacki wszechstronny geodeta, z którego książek uczyliśmy się z panem dyrektorem **Rolfem Richterem** na

Uniwersytecie Technicznym w Monachium, zawsze mi powtarzał: *Nie ma nic bardziej praktycznego niż dobra teoria!*

Regulacje wsparcia finansowego i przepisy administracyjne UE nie zastąpią żadnej teorii, metodyki ani nawet badań naukowych. Kompleksowy rozwój terenów wiejskich to znacznie więcej niż tylko zręczna akwizycja, sprawiedliwa gospodarka gruntami i właściwy podział środków. Dlatego praktycy muszą mieć dostęp do instytucji badawczych, jaką jest np. dla Bawarii moja katedra na Uniwersytecie Technicznym w Monachium. Niezliczone projekty badawcze zlecone przez administrację, stworzyły podstawy teoretyczne i metodologiczne do praktycznego działania w zakresie: zrównoważonego rozwoju, współpracy międzygminnej – na którą jest teraz popyt w ramach ZROW lub w ramach odnowy wsi, planowania krajobrazu i kształtowaniu krajobrazu kulturowego, zaangażowania mieszkańców, zarządzania terenami (*Landmanagement*), aż po obecnie gorący temat partnerstwa miasto-wieś oraz roli ZROW w tym wszystkim. Szczególnie korzystne było przy tym, że administracja bawarska miała i ma swój własny dział badań stosowanych, który jest naszym partnerem.

Nowe teorie naukowe i propozycje metodyczne powinny być następnie omawiane na niezależnym gruncie w obecności fachowców. Rolę tę przejmują takie coroczne konferencje jak ta dzisiejsza tutaj, w Krakowie. Na Uniwersytecie Technicznym w Monachium są to *Monachijskie dni Gospodarki Gruntami i Kompleksowego Rozwoju Terenów Wiejskich* (sic!), ponadto konferencje niemieckich Akademii Obszarów Wiejskich lub ich związku ARGE Obszary Wiejskie. Liczne imprezy z udziałem najwyższych dostojników, sprawdzonych ekspertów towarzyszyły oraz służyły do dyskusji i potwierdzenia merytorycznej poprawności drogi jaką przebył kompleksowy rozwój terenów wiejskich.

Po przejściu z Ministerstwa Rolnictwa Bawarii na Uniwersytet Techniczny w Monachium ustanowiłem program studiów II stopnia w języku angielskim *Land Tenure and Land Management in urban and rural areas*

jako studia podyplomowe zwłaszcza dla osób z krajów rozwijających się, który stanowił ważny filar kształcenia międzynarodowego. Byliśmy wtedy zmuszeni zając się pojęciami i definicjami jak: prace urządzeniowo-rolne (*Flurbereinigung*), kompleksowy rozwój terenów wiejskich (*Landentwicklung*), rozwój wsi (ang. *rural development*), planowanie przestrzenne (ang. *land use planning*) i zarządzanie terenami (ang. *land management*) w kontekście międzynarodowym. Zmagaliśmy się z różnicami w rozumieniu poszczególnych pojęć. Przede wszystkim dzięki mojej ośmioletniej działalności na czele Światowej Federacji Geodetów (FIG) i dzięki dyskusji z naszymi międzynarodowymi studentami i doktorantami z całego świata, byliśmy w stanie – opierając się na pracach organów ONZ, Banku Światowego i profesorów Larssona, Enemarka, van der Molena i Williamsona – opracować dwie globalnie zrozumiałe definicje ramowe: tzw. *Monachijską pentafonię zarządzania terenami* i *Triadę zarządzania terenami*. Odpowiadają one, nie wchodząc w szczegóły przedstawionym wcześniej pojęciom i celom rozwoju regionalnego i kompleksowego rozwoju terenów wiejskich, co wyjaśnia autorstwo specjalistów ds. gospodarki gruntami w mieście i na wsi, pięciu komponentom:

1. Zagwarantowanie równoważnych warunków życia w mieście i na wsi.
2. Aktywizacja poprzez doradztwo i ukierunkowywanie.
3. Inwentaryzacja, planowanie, łączenie i koordynacja.
4. Zatwierdzanie planów, realizacja i finansowanie.
5. Porządkowanie i rozwiązywanie konfliktów (na gruncie) oraz aktualizacja katastru nieruchomości oraz ksiąg wieczystych.

Zarządzanie terenami (ang. *Landmanagement*) ma dla nas tę zaletę, że chociaż to angielski termin to od dawna wszedł do użycia w języku niemieckim, tak np. obok wielojęzycznej Szwajcarii, zwłaszcza w Niemczech, gdzie prawie wszystkie katedry zajmujące się gospodarką gruntami przyjęły tę nazwę – również moja katedra używa go w wersji

angielskiej. Nasz instytut na Uniwersytecie Technicznym w Monachium nazywa się – zresztą tak jak Niemieckie Stowarzyszenie Geodezji (DVW) – w podtytule od ponad 10 lat: *Institut für Geodäsie, GIS und Landmanagement*. Zaletą jest lepsze postrzeganie międzynarodowe. Przez to łatwiej jest włączyć się krajom europejskim – jako kołeczce zarządzania terenami, czyli postępowań urzędzeniowo-rolnych, które kształtowały, porządkowały i rozwijały przestrzeń – w dyskusję międzynarodową i pozwala wyraźnie zaznaczyć, że Landmanagement zawsze musi bazować na kluczowych korzyściach płynących z kompleksowego rozwoju terenów wiejskich i nowej organizacji terenów zgodnie z ustalonymi lub własnymi celami i planami dla stworzenia równoważnych warunków życia w mieście i na wsi.

Chodzi o ludzką godność i sprawiedliwość

Kompleksowy rozwój terenów wiejskich jest moim zdaniem sprawą serca: kto nie lubi ludzi, wsi i krajobrazu nie powinien się nim zajmować. Kto nie uznaje godności ludzi i ich praw, ten ostatecznie nie może działać sprawiedliwie. Dlatego odwołam się to do mojego innego kompasu etyczno-moralnego,

który zawsze mi towarzyszy. Jest on głównym przesłaniem wspólnego czasopisma *Globalnie ale sprawiedliwie* wydawanego przez Misericord, Wyższą Szkołę Jezuitów w Monachium, Poczdamski Instytutu Badań nad Zmianami Klimatu i znanego Towarzystwa Reasekuracji w Monachium: *W imię godności człowieka i praw człowieka* – którego przestrzeganie w ostatnim czasie Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski określił podczas przemówienia w niemieckim Parlamencie jako filar demokratycznej Europy – *chodzi zawsze i wszędzie o:*

- *Sprawiedliwość szans ludzi dla rozwijania własnych potencjałów i percepcji pojawiających się możliwości.*
- *Sprawiedliwość w zaspokajaniu codziennych potrzeb dla sprawiedliwego udziału w potrzebnych dobrach codziennych i infrastruktury codziennego bytowania (basic needs).*
- *Sprawiedliwość procedur dla uznawania ludzi jako partnerów władz i dla pełnego uczestnictwa w procesach dyskusji i podejmowania decyzji (słowo kluczowe: Good Governance).*

Drogi Panie i Panowie, ani Unia Europejska, ani własne państwo nie może posiadać

tych sprawiedliwości, zarządzić nimi i je regulować wyłącznie za pomocą przepisów administracyjnych. My, którzy zajmujemy się kompleksowym rozwojem terenów wiejskich musimy je czuć w nas samych, żyć nimi i go realizować. Czy w codziennym życiu może być coś piękniejszego, bardziej satysfakcjonującego i wyzwającego jak angażować się na tą rzecz codziennie?!

A więc dokąd zmierza kompleksowy rozwój terenów wiejskich? W kierunku sprawiedliwości dla ludzi i szans, oraz rzeczywiście całościowego rozwoju obszarów wiejskich! Jesteśmy jeszcze w drodze – cieszę się, że Bawarię i Polskę łączą w tej podróży wspólne projekty. Życzę wszystkim Państwu w tej drodze niekończącej się energii i entuzjazmu, ażeby ludzie mogli działać w swoich ojczyznach i odnosić sukcesy.

*Univ. Prof. EoE Dr.- Ing. Holger Magel
– Uniwersytet Techniczny w Monachium,
Honorowy Prezes Światowej Federacji
Geodetów FIG, Rzecznik Grupy Roboczej
Akademii Obszarów Wiejskich Republiki
Federalnej Niemiec*

*Tłumaczenie z języka niemieckiego:
dr hab. inż. Jacek M. Pijanowski*

Konferencje naukowe

XXI Konferencja naukowa „Infrastruktura i środowisko”

Dobczyce, 23-25 czerwca 2014 r.

Już po raz 21. w Dobzyczach, na Jałowcowej Górze spotkali się naukowcy z całej Polski, aby dyskutować nad problemami związanymi z zagospodarowaniem infrastrukturalnym i rozwojem obszarów wiejskich. Tradycyjnie konferencję otworzyli **prof. dr hab. inż. Sławomir Kurpaska** – dziekan Wydziału Inżynierii Produkcji i Energetyki oraz **prof. Jerzy Gruszczyński**. Głos zabrał również **Marek Gabzdyl** – wójt gminy Raciechowice, który objął konferencję patronatem. W sesji plenarnej referaty przedstawili: **prof. Stanisław Węglarczyk** (Politechnika Krakowska), **prof. Karol Noga** i **prof. Jan Pawelek** (UR).

Tematyka konferencji, poświęcona była szeroko pojętej infrastrukturze na obszarach wiejskich oraz problemom ich zagospodarowania. Prezentowane referaty związane były m.in. z: gospodarką wodno-ściekową na obszarach wiejskich, gospodarką odpadami, oddziaływaniem infrastruktury na środowisko i krajobraz obszarów wiejskich, przestrzennym zagospodarowaniem obszarów wiejskich.

Organizatorami konferencji byli: Instytut Inżynierii Rolniczej i Informatyki oraz Katedra Inżynierii Sanitarnej i Gospodarki Wodnej Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi Polskiej Akademii Nauk, oraz Stowarzyszenie Infrastruktura i Ekologia Trenów Wiejskich. Konferencja została objęta patronatem przez Marka Gabzdyla – wójta gminy Raciechowice.

Uczestnicy konferencji podczas wizyty studyjnej w Świnnej Porębie

W poszczególnych sekcjach prace przedstawili naukowcy reprezentujący m.in.: Akademię Morską w Szczecinie, Mendel University w Brnie, Politechnikę Krakowską, Politechnikę Wrocławską, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Siedlcach, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Nowym Sączu. Prace prezentowane na konferencji opublikowano w numerze II/3 czasopisma *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich*, wszystkie są również dostępne na stronie czasopisma www.infraeco.pl.

Tradycyjnie uczestnicy konferencji odwiedzili gminę Raciechowice. Mieli okazję

zobaczyć w jaki sposób można dobrze zorganizować spółdzielnie socjalne, tak aby przynosiły korzyści i satysfakcję mieszkańcom gminy. Dodatkową atrakcją w programie konferencji był wyjazd studyjny do Świnnej Poręby, w trakcie którego uczestnicy mogli zapoznać się z procesem inwestycyjnym budowli hydrotechnicznych. Gospodarzami obiektu, którzy przygotowali ciekawy program zwiedzania zapory, byli **mgr inż. Stefan Sawicki** – zastępca dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz **mgr inż. Ryszard Kmiecik** – kierownik Inspektoratu RZGW.

*Opracowanie: dr Anna Krakowiak-Bal
Komitet Organizacyjny
Zdjęcia: M. Malinowski*

*Wystąpienie
prof. Jerzego Gruszczyńskiego
podczas otwarcia konferencji*

*Prof. Karol Noga podczas sesji
plenarnej, fot. M. Malinowski*

*Dr inż. Bohdan Stejskal
(Mendel University w Brnie)
podczas sesji referatowej*

IV Międzynarodowa konferencja naukowa „Młdzież w gospodarstwach rodzinnych i na obszarach wiejskich Europy”

Kraków, 5 lipca 2014 r.

Witając gości **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija dr h.c.** przedstawił tematykę dotychczasowych, trzech konferencji, charakteryzując także zmiany, które zostały wprowadzone do ustawodawstwa oraz kierunków przyjmowanych strategii

unijnych, dzięki propozycjom wypracowanym przez środowisko naukowe.

Obecny na konferencji **Marek Sawicki** – minister rolnictwa i rozwoju wsi, odnosząc się do wystąpienia **dr. hab. inż. Sylwestra**

Tabora, prof. UR – Prorektora ds. Dydaktycznych i Studenckich, skoncentrował się na przybliżeniu przemian, jakie w okresie 10 lat od akcesji Polski do UE, miały miejsce na wsi. Bardzo obszernie zaprezentował nowe mechanizmy dopłat produkcyjnych, które będą obowiązywały w latach 2014-2020. Ich zastosowanie będzie skutkowało znaczącym wzrostem wysokości dopłat, szczególnie dla gospodarstw produkcyjnych. Podkreślił także, że bardzo ważnym elementem nowej perspektywy rolnej będzie wspieranie aktywności młodych rolników. Jednym z jej elementów ma być premia dla młodych rolników, która już obecnie wynosi 100 tys. zł.

Czesław Siekierski – poseł do Parlamentu Europejskiego, przewodniczący Komisji Rolnictwa PE, wskazał, że głównym problemem polskiej wsi jest obecnie silne rozwarstwienie ekonomiczne, które nie sprzyja zrównoważonemu rozwojowi. Prezentując zaś aspiracje edukacyjne młodzieży wiejskiej

Prof. dr hab. Krystyna Szafraniec (UMK w Toruniu, IRWiR PAN), podkreśliła, że obserwowany jest stały wzrost procentowy liczby młodzieży wiejskiej w szkołach ponadgimnazjalnych i na uczelniach wyższych. Przy czym młodzież ta wybiera raczej kierunki charakteryzujące się niższym poziomem wymagań.

Wzorem lat poprzednich po zakończeniu konferencji opracowany został komunikat końcowy, przesłany do polityków oraz ośrodków naukowych w Polsce i Europie.

Powitania gości dokonał **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija**

Marek Sawicki – minister rolnictwa i rozwoju wsi zaprezentował obraz przemian w polskim rolnictwie w okresie 10 lat od przystąpienia Polski do UE

Opracowanie: **dr Szymon Sikorski**

Komunikat z IV Międzynarodowej konferencji naukowej „Młodzież w gospodarstwach rodzinnych i na obszarach wiejskich Europy”

Kolejna IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa organizowana przez Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych przy Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie i Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie oraz przy współudziale samorządu lokalnego i licznych organizacji około rolniczych zgromadziła 322 uczestników zainteresowanych zawodowo lub poprzez zaangażowanie społeczne i działalność publiczną, problematyką młodzieży zamieszkujących obszary wiejskie krajów Unii Europejskiej, a także państw stowarzyszonych lub kandydujących. O randze konferencji świadczy fakt, że wzięli w niej udział: **Marek Sawicki** Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Czesław Siekierski** Poseł do Parlamentu Europejskiego i Przewodniczący Komisji Rolnictwa w Parlamencie Europejskim oraz przedstawiciele władzy samorządowej woj. małopolskiego na czele z **Kazimierzem Barczykiem** Przewodniczącym Sejmiku Województwa Małopolskiego.

W pierwszym dniu odbyły się warsztaty edukacyjne w CDR w Krakowie z udziałem

młodzieży z następujących krajów: Niemiec, Włoch, Czech, Słowacji, Rumunii, Hiszpanii, Węgier, Łotwy i Polski.

W drugim dniu, stanowiącym najważniejszą część konferencji, miała miejsce sesja plenarna oraz obrady w dwóch sekcjach. W pierwszej sekcji, ekonomicznej, wygłoszono referaty i przeprowadzono dyskusje dotyczące różnych aspektów życia gospodarczego i rozwijania przedsiębiorczości rolniczej, zwłaszcza w gospodarstwach drobnych oraz podejmowania działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich w różnych krajach Europy. W sekcji drugiej, socjologicznej, podjęto wielowątkową problematykę społeczną, w tym socjalną, kulturalną i sportową dotyczącą młodego pokolenia żyjącego na obszarach wiejskich i w małych miastach.

W trzecim dniu konferencji odbyły się cztery wyjazdy studyjne do różnych subregionów Małopolski. Uczestnikami terenowych grup studyjnych byli goście zagraniczni, pracownicy uczelni wyższych, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Krakowie, samorządu regionalnego, MODR, ARiMR, ARR i innych instytucji okołorolniczych. Na wszystkich trasach wyjazdowych odbyły się prezentacje dobrych praktyk gospodarczych w zakresie przedsiębiorczości rolniczej i pozarolniczej, zwłaszcza podejmowanej przez ludzi młodych. Odbyły się także spotkania z aktywnym lokalnym, w tym z samorządami gminnymi oraz przedstawicielami organizacji społecznych i społeczno-zawodowych działających na wsi. Dyskutowano o problemach nurtujących polską i europejską wieś oraz o roli i przyszłości ludzi młodych, wiążących swą przyszłość z pracą na obszarach wiejskich. W trakcie wizyt studyjnych była też okazja do degustacji produktów lokalnych i regionalnych, przygotowanych specjalnie na tę okazję przez Koła Gospodyń Wiejskich.

Przedkładany pokonferencyjny komunikat końcowy zredagowano w dwóch częściach tj. diagnostycznej i postulatywnej.

Diagnoza

W części diagnostycznej podjęto wiele kwestii dotyczących życia i pracy, zwłaszcza ludzi młodych zamieszkujących obszary wiejskie.

- Poważnym i nasilającym się regionalnie (w wielu krajach UE) problemem obszaru gospodarczego UE jest starzenie się ludności, które to zjawisko w szczególności dotyczy obszarów wiejskich. Także, a może w szczególności, dotyczy obszarów wiejskich Polski. W perspektywie kilku najbliższych lat wieś polską może objąć katastrofa demograficzna wynikająca z małego przyrostu naturalnego, szybkiego wymierania starszego pokolenia, emigracji zagranicznej oraz migracji za pracą ludzi młodych.
- Młodzi rolnicy, w wieku do 35 lat, gospodarujący w krajach UE prowadzą produkcję na 9 proc. powierzchni gruntów rolnych i uzyskują ok. 9 proc. produkcji standardowej rolnictwa. Są więc liczącą się i perspektywiczną grupą społeczno-zawodową.
- Dysparytet dochodowy w rolnictwie i gospodarstwach rolnych krajów UE, uwarunkowany wieloma czynnikami, wykazuje dużą zmienność poziomu i natężenia zjawiska w poszczególnych krajach członkowskich, co jest obiektywnym faktem. Dotyczy on także części gospodarstw prowadzonych przez ludzi młodych.
- Na obszarze UE następuje wyraźna polaryzacja w zakresie zainteresowania prowadzeniem gospodarstw rolniczych przez ludzi młodych. Wyraźne spadki w tym zakresie dotyczą większości tzw. starych krajów UE w tym głównie: Cypru, Holandii, Irlandii, Belgii i Niemiec. Wzrost liczby gospodarstw prowadzonych przez młodych

rolników odnotowano natomiast w Polsce, Bułgarii, na Węgrzech, w Czechach, Słowacji, Słowenii i we Włoszech.

- Młodzi rolnicy krajów UE przejmujący gospodarstwo rolnicze są relatywnie lepiej wykształceni. Gospodarstwa tej grupy rolników są większe arealowo (w zakresie zasobów użytków rolnych) średnio o 37 proc. i osiągają wyższą o ok. 40 proc. wartość produkcji standardowej.
- Rolnictwo i gospodarstwo rolne obszaru UE nadal charakteryzują się bardzo dużym zróżnicowaniem. Dotyczy ono zarówno struktury obszarowej, stosowanych technologii produkcji, skali i asortymentu produkcji finalnej, a także zakresu i sposobu powiązania z rynkiem. Jednakże, szczególnie w ostatnich latach, obserwuje się narastanie procesów koncentracji ziemi i produkcji rolniczej, spadek liczby gospodarstw i wzrost udziału gospodarstw dużych w produkcji finalnej.
- Gospodarstwa rodzinne są szeroką i nieodefiniowaną formą gospodarowania w rolnictwie krajów UE. Obejmują one zarówno te zamieszkiwane sezonowo, rezydencjalne, traktowane hobbistycznie, jak też prowadzące różnorodne formy produkcji rolniczej przeznaczonej na samo zapatrzenie, gospodarstwa niskotowarowe, z dodatkowymi działalnościami i bez działalności pozarolniczych. W tej szerokiej grupie są także relatywnie średnie i duże nowoczesne i wyspecjalizowane gospodarstwa wysokotowarowe.
- W wielu krajach Europy obserwuje się zjawisko powrotu młodych ludzi na wieś, a części z nich do pracy w rolnictwie i do życia „w powiązaniu z ziemią”. Preferują oni produkcję i rozwój swoich gospodarstw w sposób zrównoważony, są otwarci na innowacje i łączenie nowoczesności z tradycją, a także niekonwencjonalne podejście do gospodarowania i koegzystencji z przyrodą.
- W licznych wystąpieniach uczestnicy konferencji podkreślali, że w nowej Wspólnej Polityce Rolnej na lata 2014-2020 nie pominięto problematyki wsparcia ludzi młodych. Odnosi się to zarówno do zapisów

dotyczących rozwoju gospodarstw rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych, Restrukturyzacja małych gospodarstw, Premie dla młodych rolników), a także wspierania przedsiębiorczości pozarolniczej, innowacyjności, przejmowania i rozwoju gospodarstw rolnych oraz aktywizacji społecznej i zawodowej.

Postulaty i rekomendacje

Oczekiwania, postulaty i rekomendacje wynikające z warsztatów przeprowadzonych przez młodzież krajów UE, przedstawionych referatów i dyskusji są bardzo liczne i różnorodne. Ich adresatami są zarówno szeroko rozumiane instytucje UE, rządy krajowe i regionalne, ale także organizacje syndykalne i młodzieżowe, a ich spektrum dotyczy zarówno problematyki ekonomicznej jak i społecznej oraz kulturalnej.

- Przemiany ustrojowe przebiegające po roku 1990 w wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej doprowadziły do regresu w zakresie kształcenia młodzieży, w tym zdobywania wykształcenia rolniczego. Stąd też proponuje się, aby po identyfikacji tych krajów i regionów wesprzeć młodych rolników i kandydatów do przejmowania gospodarstw poprzez profesjonalne dokształcanie, doradztwo rolnicze i ekonomiczne oraz szeroki dostęp do praktyk zawodowych w krajach o wysokim poziomie rolnictwa. Potrzebne są na ten cel środki finansowe oraz wsparcie działań organizacyjnych i struktur organizacyjnych.
- Młodzi rolnicy i przedsiębiorcy prowadzący działalność na obszarach wiejskich powinni być głównymi kreatorami innowacji i adresatami ich wspierania stosownymi środkami pomocowymi przewidzianymi w rolniczych i pozarolniczych programach operacyjnych.
- Postulujemy, aby programy operacyjne i wsparcie kierowane na rozwój wsi, gospodarstw i przedsiębiorczości były wdrażane według nowych prostych, mniej biurokratyzowanych i nieprzeregulowanych zasad. Eskalacja systemu biurokratycznego, nadmiernie rozbudowane wymogi,

nieadekwatne sankcje i nasilone kontrole mogą zniweczyć zamierzenia i założenia wsparcia młodych ludzi. Narastanie biurokratycznego systemu wspierania buduje także negatywny obraz instytucji UE nieprzyjaznych dla młodzieży, przedsiębiorców i rolników.

- Zwracamy uwagę na potrzebę regionalizacji wspierania rolnictwa, rolników i przedsiębiorców wiejskich (co wynika m.in. ze zróżnicowania krajów i regionów UE odnotowanych w diagnozie). Brak odwagi rządów krajowych w tym zakresie, konserwyzm, wygodnictwo i niewiara w kompetencje i możliwości regionów w zakresie adekwatnego i efektywnego wsparcia burzy istotę polityki wspierania rozwoju strukturalnego prowadzoną przez UE. Wnioskujemy, aby stosowne instytucje UE, zwłaszcza Parlament Europejski, ponownie podjęły stosowne działania celem skłonienia części krajów członkowskich do bardziej odważnego prowadzenia polityki regionalnej, zwłaszcza w odniesieniu do zadań przewidzianych wsparciem w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- W politykach narodowych państw członkowskich UE, powinny być jasne wskazania, aby ziemia rolnicza uwalniana przez gospodarstwa schyłkowe i zaprzestające produkcji dysponowana była na wzmocnienie potencjału produkcyjnego gospodarstw zarządzanych przez ludzi młodych prowadzących gospodarstwa rodzinne. Powinni oni korzystać zarówno z przywilejów pierwszeństwa w nabywaniu lub dzierżawieniu ziemi, jak też stosownego wsparcia na jej zagospodarowanie i rozwój gospodarstw.
- Należy wzmocnić struktury organizacyjne i instytucjonalne skupiające młodych rolników na obszarze UE. Powinni oni mieć większe możliwości nawiązywania wzajemnych kontaktów, spotkań, konferencji i realizacji praktyk zawodowych.

*Komitet Naukowego Konferencji:
prof. dr hab. inż. Wiesław Musiał
prof. dr hab. inż. dr h.c. Janusz Żmija
dr hab. inż. Józef Kania, prof. UR*

Międzynarodowa konferencja naukowa „4th Small Workshop on Operator Theory”

Kraków, 8-12 lipca 2014 r.

Katedra Zastosowań Matematyki Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie aktywnie angażuje się w życie naukowe, czego przykładem jest organizowanie na przełomie czerwca i lipca międzynarodowych konferencji z tytułowanych *Small Workshop on Operator Theory*. Konferencje odbywają się w cyklu dwuletnim. Wyjątkowo dłuższy okres między ostatnimi dwiema konferencjami był spowodowany przez Europejski Kongres Matematyków, który odbywał się w 2010 r. Krakowie. Wówczas to Katedra była organizatorem sesji *Special Classes of Hilbert Space Operators*.

Pełny tytuł tegorocznej konferencji brzmiał: *4th Small Workshop on Operator Theory*. Przymiotnik „small” nie był adekwatny, gdyż brało w niej udział 73 uczestników z całego świata; począwszy od Stanów Zjednoczonych, przez Republikę Południowej Afryki, po całą Europę (Czechy, Francja, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Węgry). Konferencja dotyczyła szeroko pojętej teorii operatorów w przestrzeniach **Hilberta** i **Banacha**.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników konferencji

Wykład plenarny profesor Isabelle Chalendar Uniwersytet Lyon I

Profesorowie: T. Malheiro, C. Camara oraz W. Ross podczas przerwy kawowej

Mówcami plenarnymi podczas konferencji byli: **Cristina Câmara** (Uniwersytet Techniczny, Lizbona, Portugalia), **Isabelle Chalendar** (Uniwersytet Lyon I, Francja), **Raúl E. Curto** (University of Iowa, Iowa City, USA), **László Kérchy** (Uniwersytet w Szeged, Węgry), **David Larson** (Texas A&M University, College Station, USA), **Vladimir Müller** (Czeska Akademia Nauk, Praga, Czechy), **William T. Ross** (University of Richmond, Richmond, USA), **Jan Stochel** (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), **Yuri Tomilov** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska), **Rongwei Yang** (The State University of New York at Albany, Cohoes, USA).

W czasie wykładów plenarnych przekrojowo prezentowano aktualne tendencje w teorii operatorów. Na uwagę zasługiwał wykład **profesora Davida Larsona** dotyczący teorii falek. Znalazła ona bardzo szerokie

JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady podczas otwarcia konferencji

zastosowanie w kompensacji danych podczas ich przesyłania w sieciach komputerowych. Wiele referatów dotyczyło operatorów Toeplitza, operatorów subnormalnych oraz analizy spektralnej. Komunikaty 20-minutowe prezentowały nowe wyniki w teorii operatorów.

Konferencja odegrała także dużą rolę w integracji krakowskiego środowiska

Profesor David Larson (Texas A&M University) podczas wykładu plenarnego

naukowego. Członkami (lokalnego) komitetu naukowego byli: **prof. dr hab. Petru A. Cojuhari** (AGH), **prof. dr hab. Jan Janas** (IM PAN), **prof. dr hab. Marek Ptak** (UR), **prof. dr hab. Jan Stochel** (UJ), **prof. dr hab. Franciszek H. Szafraniec** (UJ).

*Opracowanie: prof. dr hab. Marek Ptak
Zdjęcia: W. Młoczek*

4th International and Interdisciplinary Symposium „Cultural Landscapes in Rural and Urban Areas” Kraków, 4-6 września 2014 r.

Katedra Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu zorganizowała międzynarodowe sympozjum naukowe *Cultural Landscapes in Rural and Urban Areas: The Integration of Past, Present and Future in Spatial Planning and Land Management Policies* pod afiliacją Uniwersytetu Rolniczego.

Sympozjum otworzyli **JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady** wspólnie z **prof. dr hab. inż. Krzysztofem**

Ostrowskim – dziekanem Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji. Zostało ono zorganizowane w ramach *European Academy of Land Use and Development*. Przewodniczącym komitetu organizacyjnego sympozjum był **dr hab. inż. Józef Hernik**.

W sympozjum uczestniczyło 60 osób z 16 krajów: Austrii, Estonii, Francji, Niemiec, Iranu, Węgier, Łotwy, Norwegii, Rosji, Szwecji, Szwajcarii, Turcji, Wielkiej Brytanii, Ukrainy,

Otwarcia sympozjum dokonał JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady

Od lewej JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady, prof. dr hab. inż. Krzysztof Ostrowski – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji, dr hab. inż. Józef Hernik

Holandii oraz Polski. Uczestnicy wygłosili 24 referaty naukowe. Planowana jest publikacja tych artykułów, które uzyskają pozytywne recenzje w wydawnictwie ETH Zürich.

Na wniosek Zarządu *European Academy of Land Use and Development* **prof. dr hab. inż. Krzysztof Gawroński** – kierownik Katedry Gospodarki Przestrzennej i Architektury Krajobrazu został przyjęty w poczet członków *European Academy*, w uznaniu Jego znaczących osiągnięć naukowych w dziedzinie planowania przestrzennego.

W ostatnim dniu sympozjum odbył się wyjazd terenowy do gminy Michałowice, gdzie odbyło się spotkanie w władzami gminy, podczas którego omówiono problemy związane z wpływem intensywnego rozwoju zabudowy (suburbanizacji) w bezpośrednim sąsiedztwie Krakowa na krajobraz kulturowy tej gminy, po czym uczestnicy spotkania zwiedzili gminę.

Opracowanie: dr hab. inż. Józef Hernik

Pamiątkowe zdjęcie uczestników sympozjum

11. Kongres European Foundation for Plant Pathology „Healthy plants – healthy people”

Kraków, 8-9 września 2014 r.

Witając gości reprezentujących świat nauki z Europy, Australii, USA, Kanady, Argentyny, Korei, Japonii, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Izraela, **JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, wyraził zadowolenie z udziału tak liczного grona naukowców reprezentujących dyscypliny związane z nauką o chorobach roślin. Wyraził przekonanie, że dla polskiego środowiska naukowego, prezentowane zagadnienia staną się szansą, do nawiązania ściślejszej współpracy oraz jeszcze powszechniejszej implementacji wyników badań do gospodarki.

Temat przewodni Kongresu *Zdrowe rośliny – zdrowi ludzie*, wpisną się w toczącą się dyskusję dotyczącą bezpieczeństwa żywności. Prelegenci zgodnie podkreślali, że to

Otwarcia konferencji dokonał JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady

Pamiątkowe zdjęcie uczestników sympozjum

W czasie sesji wywiązała się ożywiona dyskusja naukowa

globalne wyzwanie ma swoje korzenie w rozwoju nauki. Tematem przewodnim stała się *Strategia Integrowanej Ochrony*, polegająca na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod

ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych i stosowaniu ich w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Stosowanie zasad strategii obowiązuje w Unii Europejskiej od 1 stycznia 2014 r. i wynika z postanowień art. 14 dyrektywy 2009/128/WE oraz rozporządzenia nr 1107/2009.

Prezentowane referaty dotyczyły m.in.: nowych patogenów, ich toksycznych metabolitów, innowacyjnych metod identyfikujących patogeny – w tym metody molekularnej. Uczestnicy sympozjum wyrazili przekonanie, że należy wspólnie poszukiwać rozwiązań, które pozwolą zapewnić ochronę upraw przed organizmami szkodliwymi, przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnych skutków stosowania pestycydów.

Opracowanie: dr Szymon Sikorski

Konferencja naukowa „120 lat hodowli bydła polskiego czerwonego” Kraków, 18 września 2014 r.

Konferencja odbywająca się pod patronatem Marka Sawickiego – ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz **JM Rektora UR w Krakowie prof. dr. hab. inż. Włodzimierza Sady**, poświęcona była historii i aktualnemu stanowi hodowli polskiego bydła czerwonego. Głównymi organizatorami byli: Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego i Małopolskie Towarzystwo Hodowców Bydła, a współorganizatorami Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt UR oraz Krakowskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

Otwarcia konferencji dokonał prof. dr. hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką

Prof. dr hab. inż. Jan Szarek w trakcie wygłaszania referatu

Obradom przewodniczyli **Zbigniew Młyński** – prezes MTHB i **prof. dr hab. inż. Jan Szarek**. Do prezydium organizatorzy Konferencji zaprosili **Wacława Drożdża** – prezesa Zarządu KZHCBP, **Leszka Hądzlika** – prezydenta PFHBiPM i **prof. dr hab. Eugeniusza Herbuta** – dyrektora IZ - PIB w Balicach. W konferencji licznie reprezentowani byli hodowcy polskiego bydła

czerwonego (około 150 osób), pracownicy naukowcy uczelni i instytutów naukowych oraz zootechnicy zatrudnieni w administracji państwowej i samorządowej. Konferencję, w zastępstwie JM Rektora, otworzył **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś** – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką. Okolicznościowymi medalami uhonorowano wyróżniających się hodowców oraz pracowników naukowych, działaczy samorządowych i przedstawicieli instytucji branżowych, zasłużonych dla hodowli polskiego bydła czerwonego. W ich imieniu za medale podziękował **mgr inż. Roman Głuś** – były pracownik Inspektoratu Hodowli Zarodowej w Krakowie. Adresy z gratulacjami dla prezesa **Wacława Drożdża** przekazali: **dr hab. inż. Joanna Makulska**, **prof. UR** – prezes Krakowskiego Koła PTZ i **Edgar Beneš** – prezes Zarządu Polskiego Związku Hodowców Bydła Simentalskiego.

Referaty i dyskusja naukowa

W trakcie konferencji wygłoszono trzy referaty: *Historia hodowli polskiego bydła czerwonego* (**prof. dr hab. inż. Jan Szarek** i **dr hab. inż. Joanna Makulska**, **prof. UR**), *Aktualny stan hodowli bydła polskiego czerwonego* (**Wacław Drożdż** i **Zygmunt Młyński**) oraz *Bydło polskie czerwone – dlaczego właśnie to?*

Stanisław Ślimak – wójt Gminy Szaflary odbiera pamiątkowy medal. Wręczając od lewej: Zbigniew Młyński – prezes MTHB, Leszek Hądzlik – prezydent PFHBiPM i Wacław Drożdż – prezes KZHCBP

(**Hanna Czaja-Bogner** i **Kazimierz Żukowski**). Następnie odbyła się ożywiona dyskusja, w której głos zabrali: **prof. dr hab. Eugeniusz Herbut**, **Stanisław Ślimak** – wójt Gminy Szaflary, **Piotr Rydel** – hodowca polskiego bydła czerwonego z Mazur (70 krów rasy pc), **prof. dr hab. Tadeusz Szulc** z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, **prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk** z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, **Leszek Hądzlik** i **Krzysztof Banach** – wiceprezydent PFHBiPM. **Professor Eugeniusz Herbut** stwierdził, że jubileuszowa konferencja z okazji 120-lecia powstania Towarzystwa Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego (THCBP) jest kontynuacją sesji z okazji 110-lecia powołania THCBP, odbytej w Instytucie Zootechniki - PIB w Balicach. W swoim wystąpieniu poruszył on problem krów mamek rasy pc, wynikający z faktu, iż bydło to cechuje się użytkowością kombinowaną mięsno-mleczną. W jego przekonaniu w gospodarstwach niespełniających kryterium objęcia ich kontrolą użytkowości mlecznej z powodu zbyt małej liczby krów (mniej niż 4) kontrolę można zastąpić ważeniem cieląt i przeliczaniem 1 kg żywca na 10 kg mleka. Dzięki temu hodowlą zachowawczą mogłaby zostać objęta znacznie większa populacja krów pc, z korzyścią dla hodowców. **Piotr Rydel** sugerował natomiast, aby programem ochrony zasobów genetycznych objęte były również krowy mamki rasy pc. **Leszek Hądzlik** zapewnił zebranych, że gdy wniosek KZHCBP, dotyczący objęcia krów mamek rasy pc programem ochrony zasobów genetycznych, wpłynie do Biura PFHBiPM z pewnością będzie pozytywnie zaopiniowana, podobnie jak w przypadku simentali.

Wójt **Stanisław Ślimak** postulował, aby w rejonach górskich i podgórszych przywrócić tzw. „doplątę górską”, rekompensując rolnikom większe koszty produkcji rolniczej z powodu trudnych warunków gospodarowania. Również **Krzysztof Banach** podkreślił potrzebę dofinansowania przez rząd gospodarstw położonych w górach i na pogórzu, na podobnych zasadach jak to ma miejsce w przypadku uczestnictwa w programie hodowli zachowawczej. **Professor Hanna Czaja-Bogner**

sugerowała, aby obowiązujące aktualnie dwa programy: hodowli zachowawczej i doskonalenia bydła pc w przyszłości maksymalnie do siebie zbliżyć. Z tym stanowiskiem nie zgodził się **profesor Tadeusz Szulc**. Stwierdził on, że hodowla zachowawcza ma na celu ochronę wartościowych cech bydła pc i nie może być mowy o doskonaleniu tej rasy na drodze krzyżowania. **Profesor Jan Szarek** i **dr hab. inż. Joanna Makulska**, **prof. UR** udokumentowali bezpodstawność posługiwania się inną nazwą rasy niż „polskie bydło czerwone”, bo tak nazwał ją („das Polnische Rotvieh”) jej twórca **profesor Leopold Adametz**.

Uczestnicy konferencji

Wyzwania stojące przed hodowcami

Uczestnicy konferencji zgodnie stwierdzili, że polskie bydło czerwone ma szansę przetrwać głównie dzięki właściwościom prozdrowotnym mleka i wołowiny. Jednakże skala chowu (liczebność stad) powinna być zwiększona. To z kolei wymaga przeprowadzenia komasacji gruntów i powiększenia arealu gospodarstw. Wysoka jakość mleka i mięsa rasy pc została po raz kolejny potwierdzona w przytoczonych wynikach badań. **Profesor Zygmunt Litwińczuk** przedstawił rezultaty analiz genetycznych dotyczących polimorfizmu białek mleka krów ras: polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej (phf) oraz polskiej czerwonej. Wynika z nich, że rasa pc posiada znacznie więcej wariantów genetycznych białek mleka niż rasa phf. Przyszłość rasy pc zebrani upatrują m. in. w przetwarzaniu mleka na sery w gospodarstwach, a następnie ich bezpośredniej sprzedaży konsumentom. Dobrym przykładem mogą być gospodarstwa **Małgorzaty i Wojciecha Galów** z Mochnaczki Wyżnej oraz **Antoniego Sukty** z Poręby koło Myślenic, którzy wytwarzają wysokiej jakości sery pasterskie. Pierwszy z wymienionych hodowców sprzedaje swoje wyroby w Krynicy i Szczawnicy, a drugi dostarcza je na zamówienie do domu konsumenta.

Wystąpienie prof. dr hab. Hanny Czaji-Bogner wywołało ożywioną dyskusję

Wystąpienie Leszka Hądzlika – prezydenta PFHBiPM

*Opracowanie: prof. dr hab. inż. Jan Szarek
dr hab. inż. Joanna Makulska, prof. UR
Zdjęcia: mgr inż. Agata Karpowicz
MODR Karniowice*

VIII Międzynarodowa konferencja Województwa Małopolskiego i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie dotycząca rozwoju obszarów wiejskich „Wyzwania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) 2014-2020 w świetle istniejących doświadczeń krajowych i międzynarodowych”

Kraków, 25 września 2014 r.

Podobnie jak w latach poprzednich, oficjalnym współorganizatorem konferencji było Towarzystwo Rozwoju Obszarów Wiejskich. W sympozjum uczestniczyli czołowi działacze na rzecz rozwoju obszarów wiejskich z Europy zachodniej, na czele z **profesorem Holgerem Magelem** z Uniwersytetu Technicznego w Monachium – Honorowym Prezesem Światowej Federacji Geodetów FIG oraz Rzecznikiem Grupy Roboczej Akademii Obszarów Wiejskich Republiki Federalnej Niemiec. Konferencja tradycyjnie skupiła wybitnych specjalistów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich z Polski i Europy Zachodniej, tj. przedstawicieli urzędów centralnych, instytucji branżowych i samorządowych wszystkich szczebli, przedstawicieli uczelni wyższych oraz organizacji pozarządowych. Najliczniejszą delegację zagraniczną stanowili przedstawiciele Bawarii. Auditorium konferencji liczyło ponad 200 osób.

*Od lewej: Theres Friewald-Hofbauer – Dyrektor Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE, prof. dr hab. Zenon Pijanowski – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie (moderator), prof. dr. Holger Magel – Uniwersytet Techniczny w Monachium, Honorowy Prezes Światowej Federacji Geodetów FIG oraz prof. dr. Walther Seber – Uniwersytet Rolniczy w Wiedniu, Sekretarz Generalny Europejskiej Akademii Rozwoju Wsi.
Fot: Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich*

Audytoryum konferencji

Konferencję otworzył **Jan Grabski** – dyrektor Departamentu Rolnictwa i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Następnie poprosił **JM Rektora UR – prof. dr hab. Włodzimierza Sady** o zabranie głosu. JM Rektor przemawiając stwierdził m.in. – *Państwa obecność stanowi najlepsze potwierdzenie, że zagadnienia dotyczące rozwoju obszarów wiejskich wykraczają daleko poza granice Małopolski. Stanowią one ważny wspólny mianownik dla wszystkich krajów Unii Europejskiej.*

Pierwszą sesję plenarną konferencji – którą prowadził **prof. dr hab. inż. Zenon Pijanowski** – otworzyła **Theres Friedwald-Hofbauer** – dyrektor Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi

Konferencję patronatem honorowym objęli: Marek Sawicki – minister rolnictwa i rozwoju wsi, Marek Sowa – marszałek województwa małopolskiego, JM Rektor UR prof. dr hab. Włodzimierz Sady oraz Dr. Erwin Pröll – gubernator Dolnej Austrii oraz prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE. Patronat ARGE cieszy szczególnie, gdyż świadczy o rosnącej randze międzynarodowej tego krakowskiego cyklu konferencji.

ARGE prezentując referat *Obecne i przyszłe wyzwania dla obszarów wiejskich w Europie*. Zawierał on trafną analizę aktualnych procesów zachodzących na obszarach wiejskich Europy, które prowadzą do rosnących konfliktów i dysproporcji rozwojowych pomiędzy miastem i wsią, skutkujących odpływem ludności z peryferyjnych obszarów wiejskich do miast i przenoszeniem wielu funkcji miejskich do przyległych gmin wiejskich.

Następnie **prof. dr Holger Magel** przedstawił referat *Dokąd zmierza rozwój obszarów wiejskich? Refleksje z teorii i praktyki*. Wskazał w nim na konieczność traktowania urzędów rolnych i rozwoju obszarów wiejskich, jako ważnego elementu działań na rzecz rozwoju regionalnego, umożliwiającego właściwy rozwój gospodarczy i przestrzenny wsi i miast. Stwierdził również, że sens ma tylko zintegrowana formuła rozwoju obszarów wiejskich oparta o Landmanagement. W Polsce realizacja takiego paradygmatu wymagała będzie zmian ustawowych i nowego przyporządkowania kompetencji instytucjom odpowiedzialnym za rozwój obszarów wiejskich i scalenia gruntów. Pełną treść wykładu prezentujemy w wydaniu internetowym Biuletynu Informacyjnego UR.

Kolejny referat *Małopolska jako lider poszukiwania nowego modelu rozwoju obszarów wiejskich dla Polski* zaprezentował **dr**

Stanisław Sorys – członek Zarządu Województwa Małopolskiego. W referacie przedstawił on wkład Małopolski do zmiany paradygmatu działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w Polsce, które są wypracowywane w ramach dwóch projektów, z Turynią: *Doskonalenie działań administracji regionalnej odpowiedzialnej za scalenia gruntów w Małopolsce* oraz z Bawarią: *Zintegrowane programowanie rozwoju obszarów wiejskich w Małopolsce w oparciu o wzorce Bawarii*.

Drugą sesję plenarną – którą prowadził **Gustaw Korta** (dyrektor KBGiTR) – otworzył referat *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020 dla Polski* wygłoszony przez **Pawła Ściańskiego** – naczelnika Wydziału Komunikacji Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Stanowił on dobre tło dla kolejnych wystąpień, które prezentowały doświadczenia w zakresie programowania i realizacji nowoczesnych prac urządzeniowo-rolnych w wiodących województwach. Referat *Programowanie i realizacja nowoczesnych prac urządzeniowo-rolnych w województwie dolnośląskim* przedstawił **Robert Pajkert** – dyrektor Wydziału Geodezji i Kartografii, geodeta Województwa Dolnośląskiego (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego). **Adam Banasiak** – dyrektor Częstochowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych oraz **Jarosław Duch** – kierownik Referatu ds. Geodezji i Kartografii w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wygłosili referat *Programowanie i realizacja nowoczesnych prac urządzeniowo-rolnych na Śląsku*. Natomiast **Bronisław Ścigaj** – geodeta Województwa Lubelskiego i **dr Przemysław Zaleski** – dyrektor Wojewódzkiego Biura Geodezji w Lublinie swoje wystąpienie zatytułowali *Programowanie i realizacja nowoczesnych prac urządzeniowo-rolnych na Lubelszczyźnie*.

Opracowanie:
dr hab. inż. Jacek M. Pijanowski,
współorganizator konferencji

Jubileuszowa konferencja naukowa „Drobne gospodarstwa rolne a rozwój obszarów wiejskich”

Krynica-Zdrój, 3-5 października 2014 r.

Z okazji przypadającego w bieżącym roku jubileuszu 20-lecia powołania Zakładu Agrobiznesu, obecnie Katedry Zarządzania i Marketingu w Agrobiznesie pracownicy jednostek ekonomicznych oraz zaproszeni goście uczestniczyli w wyjazdowej konferencji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Zarządzania i Marketingu w Agrobiznesie oraz Europejskie Centrum Badawcze Drobnych Gospodarstw Rolnych. Gościem konferencji był **prof. dr hab. inż. Andrzej Lepiarczyk** – dziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego.

W części naukowej konferencji, którą prowadził **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija**, wystąpienia wygłosili pracownicy katedr oraz zaproszeni goście. **Prof. dr hab. dr h.c. Wojciech Zięta** (SGGW) omówił temat *Pozycja konkurencyjna polskich gospodarstw rolnych na tle gospodarstw w wybranych krajach*, koncentrując się na analizie wyników ekonomicznych gospodarstw rodzinnych w Polsce. Wskazał na przyczyny stanu, w którym obecnie znajdują się gospodarstwa rolne. **Prof. dr hab. Karol Kukula** (UR), zaprezentował referat *Próba identyfikacji relacji przestrzennych w zakresie zanieczyszczenia środowiska i działalności proekologicznej w Polsce*. Ważnym elementem wystąpienia było omówienie metod analiz matematycznych, dzięki którym możliwe jest pozycjonowanie nie tylko stanu środowiska w poszczególnych województwach, ale również porównywanie zakresu i skutków podejmowanych działań proekologicznych. **Prof. dr hab. inż. Wiesław Musiał** (UR) przeanalizował *Wybrane aspekty innowacyjności nowej Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2014-2020*, wskazując, które czynniki można zaliczać do działań proinnowacyjnych. Wskazał również

Konferencję prowadził **prof. dr hab. inż. Janusz Żmija**

na obszary, w których te działania mogą przynieść największy pozytywny skutek, dla rolnictwa i obszarów wiejskich. Dokonał również krytycznej oceny zapisów zawartych w tym dokumencie. Z kolei **dr Szymon Sikorski** (UR), na podstawie dokumentów ministerialnych przedstawił zagadnienie *Gospodarstwa rolne w polityce społecznej państwa*, gdzie podkreślił rolę i znaczenie działań strategicznych rządu dla rozwoju gospodarki. Przedstawiono również inne referaty np. *Systemy wiedzy i informacji w rolnictwie Polski* (**dr hab. inż. Józef Kania, prof. UR**), *Rola i działalność Centrum Doradztwa Rolniczego, Oddział w Krakowie na rzecz drobnych gospodarstw rolnych* (**mgr Łukasz Jawny, CDR o. w Krakowie**). Dyskutowano także o planach badawczych i dydaktycznych katedr ekonomicznych.

W ramach studium wyjazdowego uczestnicy konferencji mogli zaobserwować procesy zachodzące w zrównoważonym rozwoju, funkcje społeczne kulturowe gmin wiejskich w regionie górskim. Jako przykład służyły gminy: Powroźnik Muszyna, Leluchów, Stara Lubownia. Wyjazd studyjny przyczynił się do

Prof. dr hab. dr h.c. Wojciech Zięta (SGGW) omówił temat „Pozycja konkurencyjna polskich gospodarstw rolnych na tle gospodarstw w wybranych krajach”

zainicjowania kolejnej dyskusji nad stopniem wykorzystania i wpływem uwarunkowań geograficzno-kulturowych na kondycję ekonomiczną terenów wiejskich. Dopelnienie części studyjnej stanowił wyjazd kolejką na Jaworzynę Krynicką i podjęcie tematu wpływu turystyki górskiej na rozwój gminy Krynica-Zdrój. Wygłoszone na konferencji referaty zostaną opublikowane w kolejnych numerach czasopisma *Problems of Small Agricultural Holdings*.

Opracowanie: **dr Szymon Sikorski**
Zdjęcia: **mgr inż. Izabella Majewska**

VIII Krajowa Wystawa Polskiego Bydła Czerwonego w Szczyrzycu

Szczyrzyc, 14-15 czerwca 2014 r.

Tegorocznej, VIII Krajowej Wystawie Polskiego Bydła Czerwonego w Szczyrzycu, honorowo patronowali: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałek Województwa Małopolskiego i Agencja Rynku Rolnego. Wystawę rozszerzono o Regionalną Wystawę Owiec, II Regionalną Wystawę Koni Rasy Małopolskiej, Huculskiej, Śląskiej i Polskiego Konia Zimnokrwistego. Sprawozdanie z VIII Wystawy ograniczamy tylko do bydła, bo pozostałe gatunki będą prezentowane w innych artykułach.

Tegoroczna Wystawa odbyła się w 120. rocznicę powstania Towarzystwa Hodowców Polskiego Bydła Czerwonego na zebraniu hodowców u **Jana Brandysa** z Wielkich Dróg koło Krakowa. W tym okresie hodowla bydła pc osiągała wiele sukcesów, m.in. święciła tryumfy na wystawie w Wiedniu (czempionaty krowy Marculi i buhaja Topora Rzeźbionego), na wystawie we Lwowie (czempionat buhaja Juras III). W Szczyrzycu zdarzyło się zgromadzić na jednej z wystaw 900 sztuk polskiego bydła czerwonego wszystkich kategorii. Po II wojnie światowej wystawy w Szczyrzycu były połączone z aukcjami buhajków hodowlanych, które hodowcy kupowali na potrzeby obór występujących na terenach wzdłuż granicy wschodniej i południowej kraju, oraz w Wielkopolsce i Śląsku (około 25 proc. terytorium kraju – populacja polskiego bydła czerwonego osiągała ponad 2,5 mln sztuk). Korzystając z tych bogatych tradycji należałoby podjąć starania, aby następne wystawy bydła pc w Szczyrzycu były połączone z aukcją początkowo jałowic, a później może nawet wszystkich kategorii bydła.

Nagrodzeni hodowcy wraz z organizatorami

Głównymi organizatorami wystawy byli:

- Zarząd Główny Krajowego Związku Hodowców Polskiego Bydła Czerwonego na czele z prezesem **Wacławem Drożdżem**,
- **Paweł Stawarz** – wójt Gminy Jodłownik pochodzący z kilku pokoleniowej rodziny hodowców pc,
- Panowie **mgr Wojciech Rasiński** i **Piotr Kowol** z Małopolskiego Przedstawicielstwa PFHBiPM w Krakowie.

Komisarzem wystawy był **prof. dr hab. inż. Jan Szarek** z UR w Krakowie, Przewodniczącym Komisji Oceniającej był **prof. Jan Treła** z IZ w Balicach, sędzią głównym **Roman Januszewski**, a jego asystentem czołowy hodowca bydła na Podhalu **Wiesław Iwulski**. Komisja oceniła 78 sztuk bydła pc podzielnego na IX kategorii wiekowych:

- cielęta – 12 szt.,
- jałowice w wieku 12-16 m-cy – 9 szt.,
- jałowice w wieku 17-20 m-cy – 4 szt.,
- krowy pierwiastki z programu doskonalenia rasy – 5 szt.,
- krowy pierwiastki z programu ochrony zasobów genetycznych – 14 szt.,
- krowy w II i III laktacji – program doskonalenia rasy pc – 3 szt.,
- krowy w II i III laktacji – program ochrony zasobów genetycznych – 14 szt.,
- krowy w IV i V laktacji – program doskonalenia a rasy – 6 szt.,
- krowy IV i V laktacji – program ochrony zasobów genetycznych – 13 szt.,
- krowy w laktacji VI i wyższych – 10 szt.

Cieląt nie oceniano, a jedynie omówiono ich zalety i wady budowy. Prezentowały je

dzieci na ringu. Super czempionem wystawy w Szczyrzycu w grupie zwierząt z programu doskonalenia rasy została krowa nr katalogowy 35 BIJA PI 005201307231 **Jana Solarczyka** z Wróblówki. Super czempionem wystawy w grupie zwierząt z programu ochrony zasobów genetycznych została krowa o nr katalogowym 80 Centuria 1 PL 005094840778 hodowli **GR Józefa Króla** z Męciny. Szczegółowe wyniki prezentujemy w tabeli pod tekstem.

Należy odnotować postęp w przygotowaniu zwierząt do wystawy, zarówno co do ich budowy jak i kondycji oraz higieny. Nie było już przypadku, aby hodowca przyprowadził zwierzęta prosto z pastwiska na wystawę. W sposób znaczący wzrosła liczba firm dostarczających hodowcom maszyn, preparatów żywieniowych czy też środków higieny i lekarstw. Dużym zainteresowaniem hodowców

i zwiedzających wystawę cieszyły się stoiska m.in. Instytutu Zootechniki w Balicach, Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, OSM w Limanowej.

Niezmiernie interesujące hodowców problemy były przedmiotem referatów i dyskusji uczestników wystawy podczas „panelu dyskusyjnego”, jednym z nich był *PROW 2014-2020, wypas tradycyjny bydła, perspektywy dalszej hodowli bydła pc, system sprzedaży aukcyjnej zwierząt*. Panel zaprogramował i znakomicie nim kierował **mgr inż. Leszek Leśnik** z ODR w Limanowej.

Imprezami towarzyszącymi wystawie były: konkurs wiedzy rolniczej dla hodowców, konkurs młodego hodowcy, konkurs plastyczny dla dzieci, loteria fantowa, amatorski konkurs zręczności powożenia zaprzęgami parokonnymi. Innymi atrakcjami stanowiły przejażdżki wierzchem i bryczką, prezentacja powozów

i kłaczy ze źrebakami. Ich ukoronowaniem był „piknik wołowy”, podczas którego odbyła się degustacja potraw z mięsa wołowego, konkurs z nagrodami dla dzieci i dorosłych, które umilała muzyka na żywo zespołów ludowych. Koła Gospodyń Wiejskich częstowały uczestników wystawy potrawami regionalnymi.

Należy pogratulować organizatorom sukcesu organizacyjnego, zaś hodowcom nagród i dyplomów. Na koniec zapraszamy wystawców i gości do udziału w IX wystawie w przyszłym roku, a będzie ono się odbywała w ramach X-lecia reaktywowania działalności Krajowego Związku Hodowców Polskiego Bydła Czerwonego, który powstał w 2005 r.

Opracowanie: prof. dr hab. inż. Jan Szarek

Zdjęcia: mgr inż. Wojciech Rasiński – przedstawicielstwo w Krakowie PFHBiPM

Czempionaty i wiceczempionaty wybrane przez Komisję oceny:

Lp	nr kat.	nazwa i nr zwierzęcia	wynik ogólnej oceny	lokata	wystawca
Jałowice w wieku 12-16 m-cy:					
1	2	Wiśniocha PI 005308893163	85	czempion	Piotr Chmielak z Knurowa
2	5	Andzia PI 005293385995	85	wiceczempion	Krzysztof Satoła z Woli Wieruszyckiej
Jałowice w wieku 17-20 m-cy:					
3	12	Żanet PI005285536794	85	czempion	Czesław Kuc z Podplomienia
4	10	Luneta PI 005296845892	84	wiceczempion	Alicja Bokowy z Zawadki
Krowy pierwiastki z programu doskonalenia rasy pc:					
3	15	Wiki PI 005280264074	86	czempion	Marian Kraus z Podsarnia
4	16	Melisa PI 005239112876	85	wiceczempion	Ewa i Wojciech Łukasz z Krempachów
Krowy pierwiastki z ochrony zasobów genetycznych rasy pc:					
5	23	Fide PI 005184751250	86	czempion	Czesław Kuc z Podplomienia
6	107	Fiolka PI 005310338409	86	wiceczempion	Andrzej Zagata z Gronkowa
Krowy w II i III laktacji programu doskonalenia rasy pc:					
7	35	Bija PI 055201307231	87	czempion	Jan Solarczyk z Wróblówki
Krowy z II i III laktacji – program ochrony zasobów genetycznych:					
8	54	Pola PI 005264246294	86	czempion	OHZ Przerzeczyn Zdrój Gilów
9	50	Wiśnia 16 PI 005217376238	85	wiceczempion	GR o.o. Cystersów ze Szczyrzycy
Krowy z IV i V laktacji – program doskonalenia rasy pc:					
10	57	Winocha PI 005160366195	86	czempion	Ewa i Wojciech Łukasz z Krempachów
11	56	Majka PI 005194657559	85	wiceczempion	Marian Kraus z Podsarnia
Krowy z IV i V laktacji z programu ochrony zasobów genetycznych:					
12	70	Bystra PI 005201032201	87	czempion	Piotr Smaga ze Stróży
13	72	Winocha PI 005180954273	86	wiceczempion	Mateusz Stasiak z Mochnacki Wyżnej
Krowy w laktacji VI i wyższych:					
14	80	Centuria 1 PI 005094840778	88	czempion	GR Józef Król z Męciny

III Podhalańska Wystawa Zwierząt Hodowlanych

Ludźmierz, 12-13 lipca 2014 r.

Tegoroczną wystawę patronatem honorowym objęli **Marek Sawicki** minister rolnictwa i rozwoju wsi oraz **Marek Sowa** marszałek województwa małopolskiego. Wystawę współfinansowano ze środków województwa małopolskiego i z funduszu promocji mleka. Organizatorami wystawy były gmina i powiat Nowy Targ oraz Małopolskie Towarzystwo Hodowców Bydła w Krakowie, przy współpracy 18. firm i przedsiębiorstw pracujących dla hodowców z Małopolski. Były to m.in.: instytucje dostarczające wiedzy hodowlanej (UR w Krakowie, Instytut Zootechniki w Balicach i KOPR w Karniowicach), firmy obsługujące hodowców (MCB w Krasnem, ARiMR w Krakowie, ARR w Krakowie itp.) i liczne firmy dostarczające rolnikom sprzęt, maszyny, środki higieny i lekarstwa. Kluczową jednak rolę w przygotowaniu zwierząt na Wystawę odegrali specjaliści z PFHBiPM Przedstawicielstwa w Krakowie, którym za to w imieniu hodowców-wystawców i zwiędzających składamy podziękowanie. Sugerujemy Organizatorom przyszłej IV Wystawy w roku 2015, aby zaprosili do udziału w niej hodowców ze Spisza i Orawy. W Nowym Targu działa Biuro Euroregionu Tatry, dysponujące poważnymi środkami finansowymi na współpracę transgraniczną. Dyrektor Biura **Antoni Nowak** z pewnością współpracę kulturalną po obu stronach granicy poszerzy o hodowlę zwierząt.

Na Podhalu, w odróżnieniu od reszty kraju, pogłowie bydła i także owiec, utrzymuje się stosunkowo w miarę stabilnie. Populacja bydła w kraju w roku 2013 wynosiła około 5,5

Nagrodzeni hodowcy i organizatorzy

Przewidziano również zawody w młóceniu cepem

Młodzi hodowcy

mln. sztuk, a w tym około 2.300.000 krów, z których pod kontrolą użytkowości mlecznej było 700.995 krów w 19.673 oborach. Średnia krajowa wydajność mleka od krowy pod kontrolą wyniosła 7441 kg o zawartości 4,16 proc. tłuszczu i 3,36 proc. białka. 95 proc. krów chowanych było w gospodarstwach prywatnych, a pozostałe 5 proc. to krowy w oborach spółdzielczych, zakładów doświadczalnych itp.

Na wystawie prezentowano zwierzęta głównie z Małopolski i mniej liczne z Podkarpacia. Małopolska w roku 2013 miała obsadę 105.000 krów, z których pod kontrolą użytkowości mlecznej było 10.999 krów użytkowanych w 713 oborach, a było to 10,5 proc. całego posiadanego pogłowia krów. Średnia wydajność krów pod kontrolą wyniosła 5749 kg mleka o zawartości tłuszczu 4,24 proc. i 3,30 proc. białka.

Organizatorzy powołali na komisarza Wystawy **prof. Jana Trełę** i pod jego przewodnictwem Komisję Oceniającą, w skład której jako sędzia główny wszedł **Paweł Przybylak** inspektor hodowli bydła z Wielkopolski i jego asystent **Wiesław Iwułski** hodowca bydła z Podhala. Komisja dokonała oceny 50 krów i jałowic podzielonych na 7 kategorii kilku ras mlecznych. Najliczniejszą grupę stanowiły zwierzęta rasy polskie hf-y odmian czarno- i czerwono białych. Należy żałować, że nie zaprezentowano na wystawie rasy simentalskiej, która w południowej Małopolsce powinna być użytkowana jako rasa kombinowanej użytkowości mięsno – mlecznej, predestynowana do wypasu na użytkach zielonych. Pozostałe rasy zaprezentowane to polskie bydło czerwone, polskie czarno-białe

i polskie czerwono-białe. Organizatorzy mile nas zaskoczyli prezentacją matki i jej córki rasy limousine, jednostronnie mięsnej rasy francuskiej, która wśród ras mięsnych w Polsce niepodzielnie dominuje. Było to o tyle istotne, że w związku ze zbliżającym się terminem zniesienia kwot na produkcję mleka należy przewidywać rezygnację rolników z chowu bydła mlecznego i zastępowanie go bydlęciem mięsnym.

W tabeli, prezentowanej pod tekstem, zebrano wyniki oceny jałowic i krów wybranych na czempionaty i wiceczempionaty z 7 kategorii poddanych ocenie. Zaprezentowano też 7 cieląt, które nie były oceniane, a tylko ich budowę omówił Sędzia Główny i zostały przedstawione na ringu przez dzieci, co było miłym akcentem powitaniem przez zebranych z aplauzem.

Superczempionem wystawy wybrano krowę nr kat. 33 Tajka PL 005280482270 hodowli **Józefa Fica** z Nowej Wsi Szlacheckiej.

Oprócz bydła prezentowano na wystawie cztery rasy koni (hucule, małopolskie, śląskie i zimnokrwiste), 7 ras owiec (cakiel podhalański, polska owca górka, polska owca górska odmiany barwnej, polska owca pogórza, owca olkuska, wrzosówka, czarnogłówka), kilkanaście ras królików oraz gołębi.

Wystawę ubogaciły imprezy towarzyszące, m.in. występy muzycznych zespołów regionalnych, konkurs wiedzy rolniczej, ogłoszenie wyników i uhonorowanie laureatów etapu wojewódzkiego XII edycji Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne – KRUS, pokaz oscypka, Konkurs Młodego Hodowcy, pokaz trialu rowerowego w wykonaniu **Jacka Jarzabka** z Łopusznej – laureata Mistrzostw Polski oraz amatorski konkurs zręczności powożenia.

Opracowanie: *prof. dr hab. inż. Jan Szarek*
Zdjęcia: *mgr inż. Wojciech Rasiński,*
PFHBiPM Przedstawicielstwo w Krakowie

Wyniki oceny jałowic i krów wybranych na czempionki i wiceczempionki w swoich kategoriach na III Wystawie Podhalańskiej.

Lp	nr kat.	nazwa i nr zwierzęcia	wynik oceny	lokata	wystawca i miejscowość
Jałowice cielne rasy phf odmiany czarno-białej (5 w kat.):					
1	2	Kawka PL 005267125176	84	czempion	Paweł Buła z Morawczyny
2	7	Jagoda PL 005306519577	83	wiceczempion	Stanisław Zajac z Działu
Pierwiastki rasy polskiej holsztyno-fryzyskiej odmiany czarno-białej (7 w kat.):					
3	16	Milka PL 005229059914	84	czempion	Piotr Siwek z Sobiesęki
4	13	Brenda PL 005261524104	83	wiceczempion	Fic Józef Nowa Wieś Szlachecka
Krowy w drugiej laktacji rasy polskiej hf odmiany czarno-białej (5):					
5	26	Warta PL 005306519454	84	czempion	Stanisław Zajac z Działu
6	28	Brenda PL 005284986422	83	wiceczempion	ZS RCKU Czernichów
Krowy w III laktacji i starsze rasy phf odmiany czarno-białej (7):					
7	33	Tajka PL 005280482270	85	czempion	Fic Józef Nowa Wieś Szlachecka
8	87	Alaska PL 005154073139	84	wiceczempion	ZS RCKU Czernichów
Krowy rasy polski Hf odmiany czerwono-białej (7):					
9	50	Jagódka 2 PL 005190566503	84	czempion	Stanisław Zajac z Działu
10	43	Łezka PL 005142817370	83	wiceczempion	Paweł Buła z Morawczyny
Krowy rasy polskiego bydła czerwonego (9):					
11	57	Wera PL 005050469647	84	czempion	Wojciech Łukasz z Krempachów
12	59	Bija PL 005201307231	83	wiceczempion	Jan Solarczyk z Wróblówki
Krowy rasy polskiej czerwono-białej (10):					
13	69	Biała PL005172280915	84	czempion	Stefan Lichosyt z Jabłonki
14	74	Łeba PL 005296224567	83	wiceczempion	Franciszek Stoch Załuczne

Jubileusz 45-lecia ukończenia studiów. Zjazd absolwentów Wydziału Zootechnicznego WSR w Krakowie rocznika 1964-1969

Kraków, 27 czerwca 2014 r.

Pamiętam jakby to było wczoraj. Lipiec roku 1964 i nasz egzamin wstępny na reaktywowany jako samodzielny Wydział Zootechniczny WSR w Krakowie. Jubileusz 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego. Byliśmy zatem pierwszym rocznikiem samodzielnie funkcjonującego Wydziału Zootechnicznego, a doboru kandydatów dokonywała Komisja pod przewodnictwem **śp. prof. dr hab. Heleny**

Bączkowskiej (dziekana Wydziału) i **doc. dr hab. Władysławy Niemczyk** – prodziekan Wydziału. Funkcję Rektora Wyższej Szkoły Rolniczej pełnił wówczas **prof. Józef Kubica**. Na I rok studiów przyjęto wtedy 60 osób. Rozpoczął się najpiękniejszy okres w naszym życiu – zajęcia podjęliśmy w nowo otwartym budynku „Jubileuszowym”, pachnącym nowością i wysokim jak na owe czasy standardem.

Czas studiów wspominamy, nie tylko, jako okres przekazywania nam wiedzy przez naszych wspaniałych nauczycieli, ale także niezapomnianych praktyk zawodowych. Szczególnie w pamięci wszystkich pozostanie 6-miesięczna praktyka odbywana na II semestrze studiów w przodujących gospodarstwach całego kraju. Rzuceni na „głęboką wodę” pełniliśmy, jako młodzi adepci, funkcję

Pamiątkowe zdjęcie uczestników zjazdu na tle budynku „Jubileuszowego”

mistrzów, brygadzystów, kierowników, asystentów, dyrektorów, co było wspaniałą szkołą przygotowania zawodowego. Trudno nie wspomnieć o rozlicznych imprezach, takich jak coroczne Juwenalia, Rajd Zwykły WSR czy Złazy Zootechnika, które były wielkim świętem Uczelni i Wydziału, a uczestnictwo w nich było miłym obowiązkiem wszystkich studentów. Dodam nieskromnie, że organizatorem pierwszych 3 zjazdów Zootechnika, był autor wspomnienia, a olbrzymią pomocą służył cały dziekanat z Panią **prof. Heleną Bączkowską** i **Władysławą Niemczyk** na czele. W tym pracowitym, sielankowym nastroju minął 5-letni okres studiów.

Losy rzuciły nas w różne strony kraju, do Państwowych Gospodarstw Rolnych, Spółdzielni Produkcyjnych, Techników Rolniczych czy administracji państwowej. Kilka osób pozostało w Uczelni w Instytucie Zootechniki, a inni wyjechali za granicę. Jeden z kolegów po studiach inżynierskich skończył studia teologiczne i został proboszczem oraz dziekanem w diecezji przemyskiej. Dbą o oprawę duchową przy okazji spotkaniach koleżeńskich. Mijały lata i okresowe, co 5-lat spotkania koleżeńskie, zaś w roku bieżącym miał miejsce Jubileusz 45-lecia ukończenia studiów na tym wyjątkowym dla nas Wydziale.

Było nam niezmiernie miło, że na naszą uroczystość przybyła większość absolwentów tego rocznika (27 osób spośród 45 kończących studia, w tym 8 osób odeszło od nas na wieczną służbę), liczne grono wychowawców w osobach **profesorów: Władysławy Niemczyk, Zbigniewa Stalińskiego, Juliana Kamińskiego, Jana Kaczmarczyka, Mariana Tischnera, Jana Szarka, Krzysztofa Bieniarza. JM Rektora UR prof. dr hab. inż. Włodzimierza Sady** (nieobecny ze względu na obrady Senatu UR), którego reprezentował **prof. dr hab. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką**, a Władze Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt **prof. dr hab. inż. Czesław Klocek** – dziekan Wydziału. Prorektor i dziekan przybliżyli zebrany aktualną problematykę badawczą Uczelni i Wydziału podkreślając działania na rzecz unowocześniania bazy

badawczej i dydaktycznej Uczelni, co powoduje, że Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, jako jedyny w Polsce posiadający w nazwie „Rolniczy” cieszy się wyjątkową popularnością wśród kandydatów na studia. Przyczynia się ku temu poszerzenie palety kształcenia i powoływanie nowych kierunków studiów, w tym szczególnie obleganego Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ–UR. **Profesorowie Florian Gambuś i Czesław Klocek** przekazali uczestnikom zjazdu najlepsze życzenia zdrowia i pomyślności w życiu, tak dla absolwentów jak i ich rodzin. Dziękowali zarazem za utrzymanie bliskich więzi z macierzystą jednostką.

Wracając do przebiegu części oficjalnej spotkania chcę zwrócić uwagę na wystąpienie naszego kolegi **prof. dr hab. Franciszka Brzóska**, który przedstawił w skrócie 5 lat studiowania na Wydziale Zootechnicznym WSR w Krakowie, przybliżając przedmioty, zdawane egzaminy oraz sylwetki wykładowców, zwracając szczególnie uwagę na zabawne sytuacje z tamtych lat.

Nie sposób pominąć wystąpienia **prof. dr hab. Władysławy Niemczyk** – ówczesnej prodziekan Wydziału, która z wyjątkową elokwencją przypomniała wiele faktów z okresu naszego studiowania, wzbudzając tym aplauz wśród uczestników spotkania. Bezpośrednio po zakończeniu części oficjalnej wszyscy jego uczestnicy spotkali się w DS „Bratniak”, co wielu absolwentom przypomniało czasy z przed 50. lat, gdyż dom ten był miejscem naszego zakwaterowania i aktywnego życia kulturalnego w czasie studiów.

Kolejnym punktem uroczystości była msza św. w intencji uczestników spotkania, Zmarłych śp. Koleżanek i Kolegów i naszych Wychowawców. Msza, którą celebrował nasz kolega – **ks. Wincenty Skrobacz**, została odprawiona w Klasztorze oo. Kapucynów przy ul. Loretańskiej w Krakowie.

Ostatnim punktem zjazdu było wieczorne spotkanie w Klubie „Buda”, gdzie przy lampce wina i suto zastawionych stołach toczono wielogodzinne wspomnienia i dyskusje o tym co było tak piękne, a powoli przemija, wszak niemal wszyscy jesteśmy już „stypendystami

W imieniu władz Uczelni najlepsze życzenia Jubilatów przekazał prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką

Dr inż. Krzysztof Furgal w trakcie okolicznościowego wystąpienia

ZUS-u” pobierającymi emeryturę. Pożegnaniom nie było końca, ale wszyscy oczekują następnego spotkania za kolejne 5 lat. Rozważano celowość spotkań corocznych, ale fakt ten odłożono do następnego spotkania 50-lecia ukończenia studiów.

Kończąc tę krótką informację o naszym zjeździe pragnę podziękować Władzom Uczelni i Wydziału oraz Szacownym Profesorom za uświetnienie tej uroczystości. Dziękuję także organizatorom w osobach **kol. Wandy Klohes, Franciszka Brzóska, Roberta Bąka** za włożony wysiłek w przygotowanie zjazdu.

*W imieniu Komitetu Organizacyjnego
dr inż. Krzysztof Furgal*

Święto plonów w Uniwersytecie Rolniczym

Prusy, 13 września 2014 r.

Tradycyjnie już w pierwszych dniach września na terenie Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego w Prusach odbyło się spotkanie, nawiązujące tradycją do dożynek – czyli święta podziękowania za tegoroczne plony. W tegorocznym spotkaniu, prócz pracowników RGD, uczestniczyli goście **Wojciech Kozak** – wicemarszałek województwa małopolskiego, **Włodzimierz Okrajek** – dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Krakowie, **Urszula Stochel** – wicestarosta krakowski. Uczelnię reprezentowali **JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady**, **prof. dr hab. inż. Florian Gambuś** – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką, **dr hab. inż. Stanisław Małek**, **prof. UR – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej**. Obecni byli także kanclerz oraz dziekani.

W okolicznościowych wystąpieniach zebrani podkreślali wartość kulturywowania wspaniałych ludowych tradycji oraz znaczenie i wartość pracy rolników. Wielokrotnie odwołując się do własnych wspomnień zaznaczali, jak wielki postęp w zakresie mechanizacji produkcji widoczny jest na przykładzie parku maszynowego UR.

Obowiązki gospodarza pełnił **mgr inż. Jerzy Jaskiernia** – kierownik Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego. Nie mogło oczywiście zabraknąć dożynekowych symboli chleba i wienca, które przekazano JM Rektorowi. Chleb na tegoroczne święto wypiekła piekarnia Złoty Kłos z Dobczyc, natomiast

wieniec uplotło Koło Przyjaciół Gorzkowa. Rodzinną atmosferę zapewnił zespół „Maszkowiaczy” z gminy Iwanowice, którzy grali

zarówno tradycyjne krakowskie utwory, jak też okolicznościowe kompozycje.

Opracowanie: dr Szymon Sikorski

Od lewej: Wojciech Kozak, Urszula Stochel, JM Rektor UR profesor Włodzimierz Sady i mgr inż. Jerzy Jaskiernia

Tradycyjnie oprawę muzyczną zapewnił zespół „Maszkowiaczy”

Podpisanie porozumienia między Uniwersytetem Rolniczym a Podkrakowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku

Skawina, 22 września 2014 r.

W pięknie odnowionej sali teatralnej w skawieńskim Pałacyku Sokół został zainaugurowany 4. rok działalności Podkrakowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Zebranych powitał **Adam Wójcik** – przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Porozumienie

Podkrakowskie, które od samego początku prowadzi tę inicjatywę. W okolicznościowym wystąpieniu przypomniał on historię Uniwersytetu oraz poinformował studentów, że oto zaczynają już studia magisterskie – czym wzbudził powszechną radość zebranych.

Tegoroczna inauguracja była wyjątkowa, gdyż nastąpiło podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy Podkrakowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku a Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie. Uczelnię tę na uroczystości reprezentował **dr hab. inż. Sylwester Tabor – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich**. W krótkim wystąpieniu podkreślił on, że dojrzałym studentom wymagającym słuchaczy, którzy bardzo mocno angażują się w działanie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, jaki działa w strukturach UR. Działalność UTW przybliżył dokładniej **prof. dr hab. inż. Kazimierz Wiech** – jego pomysłodawca i animator.

Aby dopełnić tradycji akademickiej studenci oraz licznie zaproszeni goście wysłuchali dwóch pasjonujących wykładów. Pierwszy wygłosił **prof. dr hab. inż. Czesław Nowak**. Jego tematem było *Dziedzictwo kulturowe a turystyka wiejska na przykładzie wybranych państw*. Zaprezentował w nim to z czego my Polacy możemy i powinniśmy być dumni. Drugie wystąpienie *Kultura, sport i turystyka motorem rozwoju województwa małopolskiego* – wygłosił **Jacek Krupa** – członek Zarządu Województwa Małopolskiego. Zwrócił on uwagę na ogromny potencjał regionu oraz wskazał obszary, w których na przestrzeni ostatnich lat uczyniono największe postępy.

Spotkanie zakończył uroczysty koncert **Magdaleny Pilarz-Bobrowskiej** – krakowskiej śpiewaczki operowej, której na fortepianie akompaniowała **Renata Żołobowska-Orzechowska**. W ich wykonaniu zebrani usłyszeli najbardziej znane arie operowe i operetkowe.

Opracowanie: dr Szymon Sikorski

Inauguracja zgromadziła słuchaczy oraz wielu znamienitych gości

Porozumienie o współpracy podpisali, od lewej: Adam Wójcik – przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Porozumienie Podkrakowskie i dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich

Chcemy spokojnie i bez pustych słów dyskutować o możliwych strategiach i przedsięwzięciach zmierzających do osiągnięcia równowagi miasto-wieś

– zaznacza Univ.-Prof. EoE Dr.-Ing. Holger Magel z Uniwersytetu Technicznego w Monachium

Panie Profesorze jak można scharakteryzować program rozwoju obszarów wiejskich w Niemczech?

Aby nie być zbyt akademickim i nie ryzykować znudzenia u czytelnika, chciałbym odpowiedzieć krótko: obszary wiejskie są w naszym kraju równouprawnione względem miast i powinny być traktowane przez politykę i praktykę zgodnie z nakazami konstytucji i prawa zagospodarowania przestrzennego. Federalna ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym mówi nieprzerwanie o nakazie zrównoważonego rozwoju i o tworzeniu równoważnych warunków życia we wszystkich przestrzeniach. Niestety (jeszcze) się to nie ziściło; przeciwnie, przez niekorzystne przemiany demograficzne szczególnie mocno oddziałujące na obszary wiejskie (starzenie się społeczeństwa, niska liczba urodzeń, odpływ młodej ludności) oraz przez zmiany strukturalne w rolnictwie, rzemiośle i usługach coraz mocniej rozwierają się nożyce pomiędzy warunkami życia na wsi i w mieście, co powoduje nową falę ucieczki wieś-miasto. W niektórych niemieckich – przede wszystkim wschodniemieckich krajach związkowych – prawie zrezygnowano z walki z tym zjawiskiem i następują działania w kierunku ograniczenia szkód, czyli tworzenie strategii dopasowania do zmniejszania się liczby ludności. Częściowo jest to spójne ze sceptycznymi czy też pesymistycznymi opiniotwórcami – szczególnie ze świata nauki, którzy powtarzają, że cel równoważności miasta i wsi nie będzie mógł zostać osiągnięty i musi zniknąć z politycznej mapy kraju. Całkiem inaczej jest to widziane np. w Bawarii.

Po lewej stronie profesor Holger Magel w rozmowie z Horstem Seehoferem – premierem Rządu Bawarii, fot. archiwum profesora Holgera Magela

Tutaj społeczeństwo zagłosowało we wrześniu 2013 roku – z pełną świadomością, że coraz bardziej rozwierają się nożyce pomiędzy północną i południową Bawarią – za zmianą konstytucji, dzięki czemu ta równoważność

„Samo rozważanie przeniesienia organów administracji z dużych miast na obszary wiejskie, to za mało”

musiała stać się celem konstytucyjnym, a więc najwyższym celem politycznym i społecznym. Czy Bawarczyki są beznadziejnymi marzycielami i nie znają rzeczywistości tak dobrze

jak wspomniani sceptycy i opiniotwórcy, lub lepiej wicherzyciele? Nie, nasze społeczeństwo wie, że trudno jest osiągnąć równowagę. Ale równocześnie wie, że jeśli ktoś od razu się podda, to będzie jeszcze gorzej. Dlatego cieszę się, że Sejmik Bawarii jednogłośnie stworzył ponadpartyjną komisję sejmikową, w której będę jednym z 8 ekspertów zewnętrznych. W ramach jej pracy chcemy spokojnie i bez pustych słów dyskutować o możliwych strategiach i przedsięwzięciach zmierzających do osiągnięcia równowagi miasto-wieś. Natomiast Rząd Bawarii powołał Ministerstwo Swojczyzny, w celu zasygnalizowania zdecydowanego wzmocnienia świadomościowego, politycznego i finansowego obszarów wiejskich.

Co z perspektywy naukowej można uznać za największe przeszkody we wdrażaniu założeń programu rozwoju tych obszarów na tle całej unii europejskiej?

Również na to pytanie mam krótką odpowiedź. Pomimo wspomnianej wcześniej rezygnacji niektórych krajów związkowych, winna całej sytuacji jest niezmiennie niemożność współpracy i koncentracji poszczególnych ministerstw wraz ze swoimi środkami wsparcia finansowego na wspólnie zdefiniowanych i wybranych obszarach działania, co w tzw. *Barca Report* określone zostało jako *place based*, w przeciwieństwie do praktykowanej przez administrację sektorowości działania. Takie skoncentrowane i koncertowe postępowanie wszystkich aktorów w płaszczyźnie pionowej i poziomej, a w szczególności administracji już w 1996 roku wskazała Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju OECD w swoim przełomowym wydawnictwie *Nowy paradygmat obszarów wiejskich: Polityka i zarządzanie*. Współpraca ta jest o tyle bardziej konieczna, że europejskie i wynikające z niego państwowe programy wsparcia – w szczególności zaś Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – nie mają same w sobie żadnego oddziaływania na struktury przestrzenne. To możliwe jest tylko wspólnie. Środki finansowe są – ale nie ma woli pójścia wspólnie we właściwym kierunku.

„Potencjał naukowy Uniwersytetu Rolniczego może służyć zarówno architekturze krajobrazu, jak i rolnictwu”

Na poziomie lokalnym należy jednak wzmocnić koordynację. Wobec nasilającej się konkurencji pomiędzy gminami (konkurencja miejsca) i procesu koncentracji gospodarczej, wzmocnionej przez wspomniane wcześniej procesy demograficzne. Gminy wiele problemów rozwiązywać mogą tylko w ramach aliansów i nowych form realizacji swoich zadań w tym utrzymanie infrastruktury. Na szczęście Europa naciska na to od góry.

Niestety nie dotarło to jeszcze do wszystkich włodarzy gmin. Ale oczywistym jest, że musi to następować w ramach partycypacji społecznej mieszkańców i w ramach całkiem nowych sieci współpracy. Przeprowadzono w tym zakresie wystarczająco dużo badań, również przez moją Katedrę na Uniwersytecie Technicznym w Monachium, które są

Profesor Holger Magel jest wieloletnim kierownikiem Katedry Gospodarki Gruntami i Kompleksowego Rozwoju Terenów Wiejskich Uniwersytetu Technicznego w Monachium, Honorowym Prezesem Światowej Federacji Geodetów FIG oraz Rzecznikiem Grupy Roboczej Akademii Obszarów Wiejskich Republiki Federalnej Niemiec

przedstawione na stronie www.landentwicklung-muenchen.de. I kolejny aspekt. Musi się udać, pobudzenie decydentów z sektora gospodarki, ażeby więcej inwestowali na obszarach wiejskich i tworzyli tam wysoko wykwalifikowane, atrakcyjne miejsca pracy. Musi to mieć następujące motto: *„Dostarczyć pracę ludziom, ażeby zostali oni wraz ze swoimi rodzinami na obszarach wiejskich”*. Życzylbym sobie, ażeby polityka miała w tym zakresie większy power względem gospodarki – tak jak nawoływał do tego niedawno Przewodniczący Związku Gmin Bawarii dr Uwe Brandl – przemawiając przed bawarskim Rządem. Samo rozważanie przeniesienia organów administracji z dużych miast na obszary wiejskie, to dla mnie i dla niego za mało.

Polska jest od 10 lat członkiem Unii Europejskiej. Jak się wydaje wiele w tym czasie już osiągnęliśmy - wiele jeszcze przed nami. Jakie stoją przed nami największe wyzwania, co powinniśmy naśladować, a jakich błędów unikać, aby rozwój obszarów wiejskich postępował szybciej i aby skutecznie służył wyrównywaniu szans i rozwojowi kapitału ludzkiego?

Tutaj proszę o wyrozumiałość, że nie mogę i nie chcę na ten temat nic powiedzieć, gdyż popełniłbym wtedy błąd wielu, polegający na tym, że mówią o danym kraju wcześniej go nie poznawszy. Aby coś powiedzieć

musiałbym być w Waszym kraju dłużej i pracować tutaj nad wybranymi zagadnieniami wspólnie z właściwym ministerstwem i klasą polityczną, np. jako doradca, tak jak to od lat praktykuję w Chinach i w Kambodży. I jeszcze jedno: wielu bez większego sensu chętnie studiuje i komentuje liczby i fakty, co nic nie wnosi. Realia w całej krasie przeciwstawności są dużo bardziej złożone i nie da się ich bynajmniej poznać tylko z danych opracowanych statystycznie.

W trakcie wykładu zauważył Pan, że szczególne miejsce w integracyjnym rozwoju przewidziane jest dla uczelni. Uniwersytet Rolniczy od wielu lat współpracuje z niemieckimi ośrodkami akademickimi. Jak ocenia Pan nasz potencjał w tej współpracy.

Moim zdaniem niezależnie od tego, iż nie znam zasobów ludzkich Państwa Uczelni to zasadniczo uważam, że posiada ona wystarczający potencjał naukowy, szczególnie w zakresie geodezyjnego urzędowania obszarów wiejskich, które obejmuje oczywiście dużo więcej niż gospodarka gruntami i może służyć zarówno architekturze krajobrazu, jak i rolnictwu. Takie przynajmniej odniosłem wrażenie podczas kilkudniowych rozmów i pobytu Państwa przedstawicieli w Monachium przed trzema laty. Coroczne konferencje Województwa Małopolskiego i Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie powinny być w dalszym ciągu wykorzystywane nie tylko do dawania uczestnikom z kraju ciekawego wydarzenia, ale do prezentowania najnowszych i aktualnych kompetencji i wiedzy od zagranicznych referentów. Logicznym i miłym zarazem kolejnym krokiem mogłaby być wspólna letnia szkoła (*kilkudniowe seminarium naukowe – przyp. tłum.*) z jednym lub więcej niemieckim lub europejskim uniwersytetem czy uniwersytetami. Czy jest to wizja godna rozważenia?

Opracowanie pytań i treści wywiadu:

dr Szymon Sikorski

Z języka niemieckiego tłumaczył –

dr hab. inż. Jacek M. Pijanowski

z Katedry Geodezji Rolnej,

Katastru i Fotogrametrii UR

Festiwalowe lato „Skalnych”

Tradycyjnie w miesiącach letnich odbywają się różne festiwale. Jak co roku także i w czasie minionych wakacji Studencki Zespół Góralski „Skalni” Uniwersytetu Rolniczego brał udział w festiwalach folklorystycznych. Tym razem były to dwa festiwale międzynarodowe: jeden na Słowacji, drugi w Polsce.

„Akademicka Nitra” to festiwal studenckich zespołów folklorystycznych, którego organizatorem jest Slovenska Polnohospodarska Univerzita w Nitrze. Nasz zespół

pojechał na 39. edycję tego festiwalu na zaproszenie **pani prof. dr inż. Eleny Horskiej**, dyrektora festiwalu. Osobą zaangażowaną w zaproszenie i udział zespołu „Skalni” w tym festiwalu był **dr hab. inż. Andrzej Krasnodębski** – Prodziekan Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego ds. Kierunków Zarządzanie i Ekonomia. Festiwal rozpoczął się 8 lipca sesją fotograficzną na terenie uczelni i korowodem po ulicach miasta połączonym z występami uczestniczących w nim

zespołów. Siedemnaście barwnych, śpiewających i tańczących grup przyozdobiło ulice tego pięknego miasta. Oprócz rodzimych 11. zespołów słowackich obecne były zespoły z: Czech, Węgier, Rosji, Włoch i Polski. Oprócz występów scenicznych każdego dnia odbywały się warsztaty nauki tańca i zabawy dla dzieci, prezentacje konkursowe w teatrze, spotkania z władzami uczelni, miasta, regionu, a także wydarzenia medialne promujące festiwal. W drugim dniu festiwalu muzyka

Pamiątkowe zdjęcie „Skalnych”, fot. Jan Csillag

Występ z Swarzędzu w ramach XIV Światowego Przeglądu Folkloru „Integracje 2014”,
 fot. Tomasz Nowak

naszego zespołu pojechała do studia telewizji JOJ w Bratysławie, aby wystąpić w programie poświęconym festiwalowi. Dla naszego zespołu najbardziej pracowity był trzeci dzień, w czasie którego prowadziliśmy warsztaty taneczne z dziećmi, uczestniczyliśmy w spotkaniu z władzami uczelni i miasta, w próbach do występu konkursowego i wreszcie w wieczornym programie konkursowym. Trzeba

też dodać, że nieodłączną częścią festiwalu są wieczorne spotkania zespołów na terenie kampusu akademickiego, w czasie których odbywa się żywa wymiana międzykulturowa: wspólne muzykowanie kapel, nauka tańców, śpiewanie. Ostatni dzień festiwalu to przygotowania i próby do finałowego Koncertu Galowego w teatrze A. Bagara. Fragmenty programów poszczególnych zespołów zostały

Wręczenie nagród na 39. festiwalu studenckich zespołów folklorystycznych „Akademicka Nitra”,
 fot. archiwum „Skalni”

wybrane do wieczornej gali. Następną jego edycja odbędzie się za dwa lata. Występ konkursowy przyniósł zespołowi „Skalni” Nagrodę Specjalną za śpiew wierzchowy dla grupy dziewczyn.

Drugi festiwal to XIV Światowy Przegląd Folkloru „Integracje 2014” w Poznaniu, który ma charakter przeglądu folklorystycznego bez części konkursowej i jest organizowany przez Akademię Wychowania Fizycznego w Poznaniu. W tym roku oprócz dwóch zespołów z Polski: Zespołu Tańca Ludowego „Poznań” AWF jako gospodarza i Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni”, uczestniczyły zespoły z Węgier, Cypru, Meksyku i Japonii – zespół z Ukrainy nie dotarł. Oprócz koncertów w Poznaniu zespoły prezentowały się także w: Lesznie, Pobiedziskach, Wronkach oraz Swarzędzu. Korowody uliczne, warsztaty taneczne i koncerty na scenach były atrakcjami dla publiczności w każdym z miast uczestniczących w „Integracjach”. Tradycją festiwalu jest dzień sportowo-integracyjny z udziałem zespołów, w czasie którego rozgrywany jest turniej „Pierścieniówki” – gry zespołowej wywodzącej się z tradycji polskich jezior i rybaków rzecznych. Najważniejszym wydarzeniem festiwalu jest Koncert Finałowy. Każdego roku jest on organizowany w innej części miasta, w scenerii architektonicznej. Tegoroczny koncert finałowy „Muzyka w Folklorze Świata” został umiejscowiony pod Halą Sportową Arena i został wyreżyserowany przez **Dariusza Majchrowicza** – dyrektora artystycznego festiwalu. Piękne wieczorne widowisko plenerowe w bogatej oprawie plastycznej zakończyło się wspólnym wykonaniem przez wszystkie zespoły „Gronicka”, beskidzkiej pieśni góralskiej. Bardzo interesującą częścią festiwalu były wieczory narodowe organizowane w klubie festiwalowym, polegające na warsztatach nauki tańców narodowych zespołów uczestniczących w festiwalu.

Do zobaczenia na kolejnych festiwalach.

Opracowanie: mgr Józef Brzuchacz
 Kierownik Studenckiego Zespołu Góralskiego „Skalni” Uniwersytetu Rolniczego

Nowości Wydawnictwa Uniwersytetu Rolniczego

Artur Radecki-Pawlik,
Hydromorfologia rzek i potoków górskich. Działy wybrane

wyd. 2 poprawione i uzupełnione, 2014, 304 s.
format B5, oprawa twarda
ISBN 978-83-606633-98-4

Synteza pióra prof. dr. hab. inż. Artura Radeckiego-Pawlika przeznaczona jest dla studentów i inżynierów środowiska, hydrobiologów, geografów, hydrotechników i ekologów. Podręcznik w sposób przejrzysty i systematyczny omawia parametry i zjawiska związane z hydrologią, hydrauliką i morfologią koryta rzeczno-górnego. Wyjaśnia mechanizm transportu rumowiska i przedstawia sposoby obliczania jego intensywności. Duże znaczenie mają zgodne z paradygmatem ekorozwoju rozdziały poświęcone problemom poboru kruszywa z koryt, bliskiego naturze utrzymania koryt cieków oraz ocen hydromorfologicznych. Całość odpowiada potrzebom wynikającym z wprowadzania w Polsce jednego z najważniejszych dla wód dokumentów unijnych – Ramowej Dyrektywy Wodnej – w kontekście szczególnie wrażliwego systemu środowiskowego, jaki tworzą rzeki i potoki górskie, gdzie nawet niewielkie naruszenie warunków hydromorfologicznych przynieść może poważne konsekwencje.

Drugie wydanie książki rozszerzone zostało o dodatkowe podrzdziały, zawiera też kolorowe ilustracje (w przeciwieństwie do wyd. 1, które było czarno-białe).

Wybrane zagadnienia matematyki w zadaniach
pod redakcją Karola Kukuły

Elżbieta Badach, Danuta Bogocz, Jan Krawontka, Karol Kukuła
wyd. 2, 2014, 245 s.
format B5, oprawa miękka
ISBN 978-83-60-633-86-1

Pierwsze wydanie podręcznika ukazało się w 1995 roku. Obecne opiera się w dużej mierze na pierwszej edycji, jednak wzbogacono je o dodatkowe zadania, które wprowadzono do każdego z rozdziałów. Podręcznik przeznaczony jest dla osób studiujących ekonomię, zarządzanie, ochronę środowiska i rolnictwo, zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Skrypt może być wykorzystywany przez kadrę w zakresie ćwiczeń, sprawdzianów i egzaminów.

W kolejnych rozdziałach ujęto następujące zagadnienia: logikę z teorią mnogości, ciągi i szeregi liczbowe, rachunek różniczkowy funkcji jednej i dwóch zmiennych, rachunek całkowy oraz elementy algebry liniowej, w tym macierze i wyznaczniki w zastosowaniu do rozwiązywania układów równań liniowych. Każdy rozdział zakończono zadaniami do samodzielnego rozwiązania, a w ostatniej części skryptu podano odpowiedzi do zadań.

Całość została napisana w taki sposób, aby skrypt stał się w pełni wystarczającą pomocą naukową dla studenta.

Opracowanie: Wydawnictwo UR

Kolegium Rektorskie Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, od lewej: prof. dr hab. inż. Florian Gambuś – Prorektor ds. Organizacji Uczelni i Współpracy z Gospodarką, JM Rektor UR prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady, dr hab. inż. Stanisław Małek, prof. UR – Prorektor ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej, dr hab. inż. Sylwester Tabor, prof. UR – Prorektor ds. Dydaktycznych i Studenckich

W imieniu wszystkich uczestników inauguracji roku akademickiego 2014/2015 JM Rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady składa serdeczne podziękowania sponsorom, którzy okazali swoją hojność

W następnym numerze:

- Relacja z nadania tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. inż. Andrzejowi Grzywaczowi ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
- Relacja z nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu prof. dr. hab. inż. Andrzejowi Jaworskiemu z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie

